

העולם הזה

חורב
ע"כ
שחרור
ישראל

המשך סיפורו
הסנסציוני של
שליח המחתרת

שליח תנועת המחתרת
העידקית ציון בראפרים

מכתבים

ישראלים בווינה

קראנו בתמוז את מאמרם על הסטודנטים הישראליים בווינה (העולם הזה 1085) הנוטה לתאר את העובדות בצורה בלתי-נכונה. התייחסותם לסטודנטים היהודיים באוסטריה, התייחסותם לא כל הסטודנטים בני הארץ ובני הווינאים, דואגת גם לאינטרסים של הסטודנטים הישראליים היא בעיה לא רק לגבינו כאן בווינה אלא גם מעבר לזה. אולם כתבתם אינה מתאימה לעובדות. ולו רק בגלל זה שהסטודנט הישראלי מוזה עצמו כישראלי בכל ההזדהויות, ובמיוחד, הוא עושה זאת הן בחיי הפרטיים והן במשרדים צבוריים. כאשר ישנם שניים או שלושה יוצאים מהכלל, הרי אי אפשר על סמך זה לתרוץ דיו על סבוצה שלמה.

כאשר מדברים על הבעיה הרצינית של הסטודנטים הישראליים בחוץ-לארץ הרי אנו מתכוונים ליחסים ביניהם לבין יהודי הנז' לה. זו היא בעיה ספיקולוגית וחינוכית, בת חייבים אנחנו, וגם המוסדות החינוכיים בישראל, לספק. נכון שרשומות הסטודנטים הישראליים נדרשת הבנה לחיים היהודיים בגולה. חלק הארי של הישראליים בווינה מוכן לפעל בבעיה זו לא רק לסובת הייחודים בגולה, אלא גם לסובת ישראל עצמה. לסובת ישראל, אנו מאמינים שכתבה כזאת שאינה אומרת הרבה, לא תפתור את הבעיה ורק תגרום לאי הבנות. הבה נקוה לעזרת כל המוסדות כדי לתפור בעיה זו לסובת ישראל.

ד"ר יאנון צלמן, יו"ר התאחדות הסטודנטים היהודים באוסטריה, וינה כתבת העולם הזה מסרה דו"ח אמיתי על בעיה אמיתית, לא התימרה לדון במכלול הבעיות של הסטודנטים הישראליים בחו"ל. מבחינה זו ראויים דברי הקורא צלמן ל- תשומת-לב.

שמים ואנטישמים

הגיע הזמן לביצוע של הרעיון השמי, שמערכת חזרת וכותבת עליו. אולם הסבר בעתונות בלבד אינו מספיק. אנשים שהיה לי יכוח אתם עדיין מספקים ברעיון. חלק סוער שאי אפשר לסמוך על הערכים, חלק אחר אומר שאי אפשר לאבד את עצמאותנו. מדברים כאלה יש להניע למסקנה, שהרבה אנשים עדיין לא הבינו מה מירוש הרעיון. משום כך הנני קורא לכם לצאת למעלות הסכרת פומביות מפני שהמפלגות הישראליות, עתונותן ופוליטיקאן, מכוננים את הציבור לדרך לא נכונה. בתור אדם פשוט אני מזהיר אתכם: עליכם מוסלת כיום החובה להתחיל לא רק בריבורים כי אם במעשים, מפני שהברול מלבדו היום, ומחר יתקרב ויהיה קשה לעבור.

מ. ש. פתח-תקוה

אני מסכים רק לחלק מרעיונותיכם על המרחב ועל הערכים. נכון שיחשבו אל ה' מיעוט הערבי בארץ אינו נכון: נכון שמדינת יות החוץ שלנו התמיכה מספר רב של הומוניות להתקרב אל הערבים, אולם בשעה שאנחנו מציעים ללכת נגד המערב בכלל ונגד צרפת בפרט, אינני מסכים עמכם. עובדה היא שבמדינתנו היחיד שלנו הוא העם הצרפתי. כמו כן אינני רואה היכן בארץ מן מעשי אפשר לשתף פעולה עם כוח ערבי לאומי. נוכחתי זאת בזמן לימודי בגלניה, כשהיתה לי אפשרות לפגוש בסטודנטים סוריים ובניהם אחר משכילי וכנה מאור. ניסיתי לברר עמו באיזו מידה אפשרי שי- תוף פעולה בינינו, אם נעזור להם להשיג תחור מעמי המערב. נישתו היתה שההכרזה היחידה שבילינו היא לנסות לפעול בכיוון זה, אם אנו חפצים להשתרש במרחב. אך אמונתו היתה שלא נעליה. דן חת, חיפה

קראתי את דבריו של הקורא ד"ר מ. זכאי (העולם הזה 1087) נגד רעיון ההשתלבות במרחב. אני שולל את דבריו. נישת ניס' רלית של ישראל, הוכחת רצונה לחיזוק ה-

העורך הראשי:

אורי אבנרי

ראש המערכת:

שלום כחו

עורך משנה:

רוב איתו

עורך תיבות:

מחור צור

עורך ספר:

אריה קרו

חברי המערכת:

בנשה ברדייה, שיע נלור, לילי נלילי, רייד הורוביץ, רותי ורר, אברהם חרסון, עמרלה סנצ'ו, אלכס סמס, אביבה ססו, עמנואל קינו, שלמה קרו.

העיתון הנקרא ביותר במדינה

העולם הזה

רחוב גליקסון 8, תל-אביב, טלפון 22225.
ת. ד. 136. מען להברקים: "עולמפרט".
הסוציא לאור: העולם הזה בע"מ.
דפוס משה שהם בע"מ, ת"א, טל. 62239.
החפפה: זוד טופז ובניו, תל-אביב.
המחיר: ארנה אחות להגן המוניות

2 יולי '92

אני מוצא את עצמי כרגע במצב בלתי- נעים. מישור יכול לחשוב שאני שקרן. בשבוע שעבר ציינתי, בהערה לכתבתו הראשונה של שליח המחתרת העיראקית, כי "השמות האמיתיים (של חברי המחתרת ה- עיראקית) שמורים במערכת". כחנתי היתה שהמיסמכים הקשורים בשליחות שמורים בידיו. אך לא התכוונתי לומר שהם נמצאים במשרדי המערכת עצמה.

נראה לי שמישהו הבין את דברי שלא כראוי, וקבל אותם כפשוטם רבה מדי. מישור זה שלח משהם כדי לערוך אצלנו חיפוש יסודי מאד. הם לא מצאו את ה- מיסמכים הנדונים.

על כן עלי להתנצל בפניהם על הטירחה הרבה שגמתי להם. במידה שאני אשם ב- אי-הבהנה, אבקש את סליחתם.

★ ★ ★

הפריצה שנערכה בליל-שבת במשרד ה- מערכת בתל-אביב היתה מוזרה ביותר. צלם המערכת אריה קרן, הראשון שהגיע ל- עבודה בשבת בבוקר ומצא תוהו-ובוהו ב- חדרים, הועיק את המשרדה וצילם למענה כמה תמונות המראות את פרטי המעשה. הפרטים המוזרים ביותר:

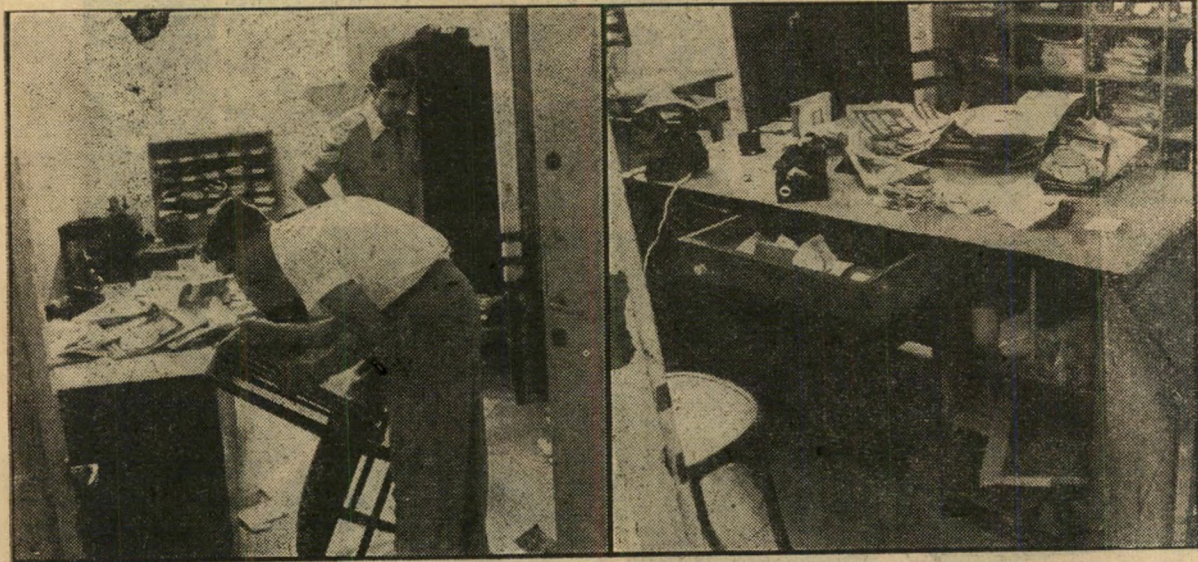
● הפריצה נערכה בליל-שבת, הלילה ה- יחיד בשבוע בו יש בטחון מוחלט שאיש מחבריה-המערכת לא יופיע פתאום במשרד. בידיו הפורצים היה, כנראה, העתק של מפתח המשרד, דבר המעיד על אירגון והכנה מראש.

● הפורצים לא נגעו בשום דבר בעל ערך, לא במצלמות יקרות ולא במכונות כתיבה, אף לא בהמחאה בסך אלף ל"י שמצאו בקופה שפרצו. הם פנו לחריץ ה- עורכים, והזינו לגמרי את הדלת הסמוך כה - מחסן בו מאוחסנות סחורות יקרות.

● הפורצים ידעו את סידורי העבודה במשרד. הם לא פרצו את שולחן הכתיבה של ראש-המנהלה, אך פרצו את כל שול- הנות-הכתיבה של חבריה-המערכת העוסקים בעניינים מדיניים. נערכו בהם חיפושים מדי- קדקים ביותר, נבדקו כל הניירות והתמונות.

מה היתה מטרת החיפוש? השערת היא שהפורצים חיפשו ניירות מסוימים מאד. הם רצו להחרים את המיסמכים הרשמיים ה- קשורים במשאומות עם שליח המחתרת, ביניהם מכתיבים של ראש-הממשלה, ראשי משרד-החוץ ועוד. כי מיסמכים אלה יוכיחו לכל ברידת שאמנם היתה זאת פרשה שני- דונה בדרג הגבוה ביותר, שהעסיקה את ראש-המדינה, שמילאה תיקים עצים ב- משרד-החוץ ושהיתה על כן בחזקת הודמנות היסטורית ח"פ-עמית - שהוחמזה בזדון, מתוך שקוללים פסולים שצוד נעמדו עליהם. אילו נעלמו מיסמכים אלה, יכלו ראשי המוסדות האחראיים לטעון כי היה זה רק ענין של מהבכך, חסר רקע רציני.

ברצוני להביא לידעת הנוגעים בדבר פרט אחד, שיחשוך להם הרבה טירחה ב- עתיד. לפני כמה שנים, אחרי שהחלה ש- שרת מעשיה-אלמות נגד מערכת זו ורא- שיה, הוזהרה אצלנו שורה של אמצעי- בטחון, שהם כיום בחזקת פקודת-קבע. הוראות אלה אינן נוגעות רק לבטחונם ה- אישי של ראשי המערכת ולהבטחת מקורות האינפורמציה, אלא גם לנוהל מוקדמות סמכים חשובים. הכלל הראשון הוא: לעולם

מראה המערכת למחרת בבוקר: אחד השולחנות הפרוצים והעתקת סביעת-אצבעות עליידי מומחי המשמרה

סלומון השני

הובא לתישומת לבי סיפורם על העו"ד כמאל קאסם (העולם הזה 1087) אשר ב- ציון כי התמחה במשרדו, את שמו של כמאל קאסם שמעתי לראשונה רק אחת, במשרדיו וכל הדברים באותה כתבה, במידה שהם מתאימים למשרדו. הם בלתי נכונים. עו"ד סלומון, חיפה על העטות שנפלה באותה כתבה, הסליחה עם עורך-הדיון יעקב סלומון. הכתבה היתה לעורך-הדיון החיפאי יואל סלומון, אשר במש- רדו עבד כמאל קאסם.

למה לא

● ייחבו ארגוני בעלי בתי- הקולנוע בארץ את חבריהם לפתוח את כל זלחות בתי-הקולנוע בשבת כניסת הקהל, במקום לגרום לדוחק וצפיפות עלידי פתיחת זלזת אחת בלבד?

● ברוריה שורק, תל-אביב

● תקים המדינה בתי-משפט ראויים לשמש, מרחמים ובעלי מתקני מזג אויר, תחת בתי-המשפט ה- קיימים, שהם אחד ממקורות ההכ- נסה של האוצר, בהם גורמים המחד נק והצפיפות לסבל בלי-יתאר ולבזיון בתי-המשפט, הגורר בעקיפין גם עיוותי דין?

● אלישע שדמי, תל-אביב

● טיל משרד-הבריאות את מרור תו על מכוני היופי למיניהם, חמס- תמשים בחלקם בהונאות-ידעת כדי למשוך לקוחות?

● מרים צדק, רמת-גן

שלום בעולם, וביוחד באיזור, היו פועלים לסובת ישראל. ברור שיש להקריב על מנת להניע למטרה נשגבת, אולם מחיר ההקרבה שווה את התוצאות.

אברהם בירומי, עכו

בכתבתם על הפעולה השמית (העולם הזה 1087) נפלה טעות קטנה. לא היתתי מפיס' מרכז העברים העצירים" אלא הצי- טרפתי אליו אחרי יסודו. תיאור רסע פרי- שתי מהמרכז הוא נכון וממנה. למיכריו "מרכז העברים העצירים" ובראשם המשוור יונתן רטוש, וכות ראשונים לגיבוש הכרתה העצמית המיוחדת של האומה העברית.

בועז עברון, רמת-גן

זוועות שאמה

מרד האסירים בכלא בית-הששטה (העולם הזה 1088) עירפל את הנונים של הנורמים שטיפלו בתקריה.

משום מה הותר פירסום תמונת הוועה של אסירים ערומים כבים היולדים. תמונה זו מוכיחה את שחרור תמונת הוכוון פסיוס מלי- חמת העולם. לא אתפלא לחיובת ביעילות פירסום תמונת זו בעולם כולו. קול-ישראל מצא לנכון לראיין נידון בעוון רצח, על מנת שיספר פרקי נכורו בהורגו ארבעה אסי- רים. שומר מהלל מעשיו על שצער פפע רק ערבי בורה, מה צר לו הוא מוידע, שלא הצליח להרגו. ומדוע מנלחים האסירים ה- ערבים בלבד? מבעי הדבר שעוצרים אנשים הנשפטים בפלילים. נסיונם של אלו לברוח הוא תופעה מוכרת. אין זו סיבה שבינתם של הנורמים חייבת להתערפל. הנדיל מכולם לעשות שר המשרדה בפניהו לשר המשפטים. לאלוהים פתורנים לבני תפקידו של שר המשפטים במקרה זה.

דוד ארנפלד, בני-ברק

על טעם וריח

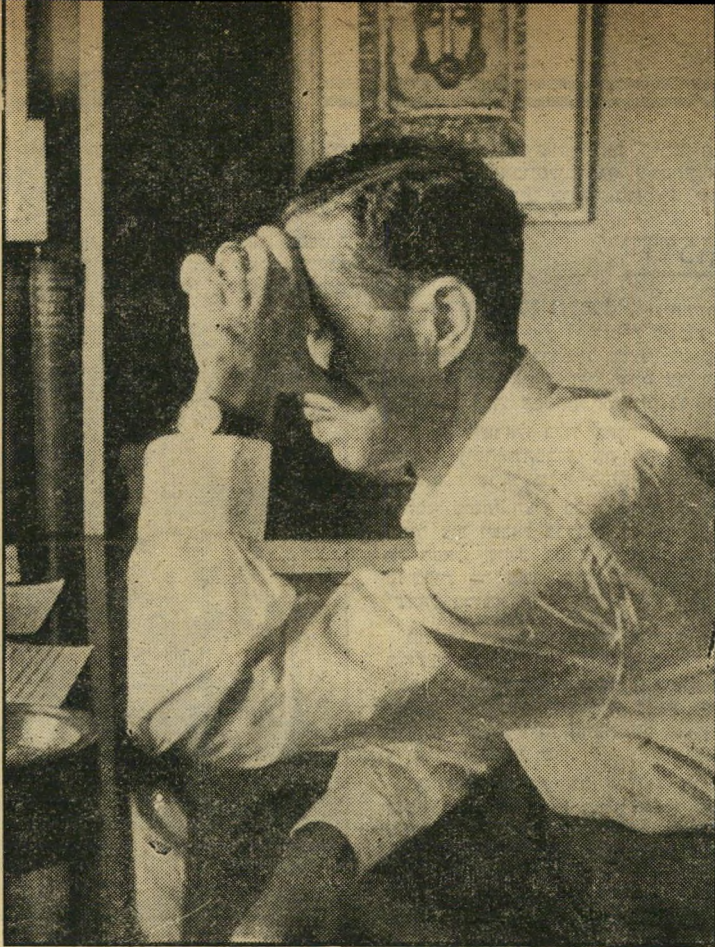
מטנה מאור. כמעט בכל עתון אתם יוצי- אים נגד מסע הפירסומת ששמעון פרס עו- שה לעצמו. והנה אתם נרחמים גם כן לעגלת פירסומת זו. התמונות על מילת בנו נחמיה (העולם הזה 1087) חסרות כל חשיבות והן מיותרות לחלוטין.

ק. עדין, רביבים

אורי אבנרי

בירה הנייטראלית. המשך הסיפור, המתפרסם בעמודים אלה, מתאר את השתלשלות המשא-ומתן מ- אותו רגע.

בדברי הקדמתו לסידרה זו כתב אורי אבנרי: „הייתי עד לפרשה זו משלב מוקדם מאד... אני מו- סר בזאת את מילת-הכבוד שלי שלפי מיטב ידיעתי כל הכתוב ב- סידרה זו הוא אמת לאמיתה, וכי ידועים לי השמות והפרטים שהיה צורך להסוותם ולהעלימם כאן.“ המדינאים העיראקיים שהוזכרו (בשמות מוסווים) בכתבה זו שייכים אל המחנה שחולל את ההפיכה האחרונה בבגדאד. ראש הפיכה זו, רב-אלוף עבד אל-כרים אל-קאסם, טען השבוע כי היה מוכן להלום בשנת 1954 — אך למעשה היה חלק מן התנועה הזאת מוכן לחולל את ההפיכה עוד בתאריך הרבה יותר מוקדם. בעזרת ישראל, מן הראוי לציין כי ראשי ההפיכה האחרונה נמנעו עד כה בקפדנות מלהתקיף את ישר-אל — בניגוד נמרץ לנורי אל-סעיד.

בפרק הראשון של כתבה סנסצ- יונית זו, שפורסם בגליון האחרון של „העולם הזה“, סיפר ציון בן-אפרים כיצד התקשרו עמו בבג-דאד, בסוף שנת 1948, נציגי תנו-עת-מחתרת עיראקית, שביקשה להיעזר בישראל כדי לחסל את שלטון האנגלים ונורי אל-סעיד ולמנוע את חדירת הסובייטים. בן-אפרים תיאר את פגישותיו עם ראשי המחתרת — ביניהם כמה מחשובי האישים המדיניים בעיר-אק, שר-לשעבר, ראשי מעוטים ופליטים מפלסטין — ואת שיחו-תיו שנמשכו כשנה וחצי, בהן עמד על כנות גישתם.

באוקטובר 1950 נשלח בן-אפ-רים על-ידי המחתרת לבירת מדי-נה נייטראלית, כדי לפתוח במגע עם נציגים ישראליים. למרות ש-הציר הישראלי במקום הודיע לבן-אפרים כי לא ישתתף בהקמת תנועת-מחתרת, וכי ינהל משא-ומתן רק עם נציגי ממשלות, שלח בן-אפרים על דעת עצמו לבגדאד את המיברק שהכיל בצופן את ה-הזמנה לראשי המחתרת לבוא ל-

„שליחות במחתרת“ — חלקו השני של הסיפור הסנסציוני ביותר שפורסם אי-פעם בישראל

הבאתי את הצעת המחתרת לקריה

היתה לנו הרגשה טובה בלב. „יא אבו סאלים“, אמר לי אבו-שוקרי, „אני רואה שיד אלוהים אתנו.“ עברו שלושה ימים ארוכים, ארוכים מאד, שום הודעה לא הגיעה מן הצירות. ביום הרביעי ביקש אותי אבו-שוקרי לברר בעצמי מה קרה. הוא חשש כי שהות ארוכה מדי בעיר זו תעורר את חשדות המשטרה המקומית. ניגשתי לצירות. אך נכנסתי לחדרו של המזכיר, נפתח וילון ונכנס הציר עצמו. כאן עלי לזכור דות במשהו: במשך שלושת הימים שעברו, כשהירחתי והיירהרתי בפגישתנו האחרונה, האשמתי את עצמי על שלא ביטאתי את רגשותי כלפי הציר ולא גיליתי שעל אף היותי עדיין אורח עיראקי, הרי לבי עם ישראל. לכן, כשאך ראיתי עתה את פניו, מיהרתי אליו ונישקתי את ידו.

מאת ציון בן-אפרים

פני צאתי מבגדאד קבעו עמי ראשי המחתרת העיראקית מקום מפגש בכל אחת מן הערים הנייטרליות, בהן יכול היה להיחצר המגע עם ישראל. היו אלה כתובות של אנשים קרובים, בקבלם את מיברקי, היו ראשי המחתרת צריכים לבוא לכתובת שנקבעה באותה עיר שממנה נשלח המברק.

אולם הציר התנפל עלי במלים נרגזות. „אתה יודע מה אתה עושה כאן?“ קרא בכעס, „אתה מזלזל בחללים שנפלו במלחמה למען הקמת המדינה!“

חמשה ימים אחרי ששלחתי את המברק שכלל את המלים „אנא באל-צחה“ („אני בריא“) הגיע אבו-שוקרי לעיר הנייטרלית. הוא סיפר לי שמברקי עורר תרועת-גיל בצמרת התנועה. קיים, אומנם, והאחרים קיבלו מתוכו את הרושם שאמנם מדינת ישראל רק חיכתה לאפשרות לבוא במגע עם תנועה כמו שלהם, וכי אכן יד אלוהים בדבר. שאלתי את אבו-שוקרי מדוע בא לבדו. הדבר הוחלט, לדבריו, מפני שיציאת אישיות כה מרכזית כמו קיים לחוץ-לארץ יכלה לעורר את חשדות המשטרה החשאית העיראקית, כי בינתיים עברה עונת חופשת-הקייץ בה נוהגים ראשי החברה העיראקית לנסוע לאקלים קריר יותר. הוחלט לשגר לפי שעה רק את אבו-שוקרי, שלא היה איש כל כך ידוע — כדי ש„לא להרוג את התינוק בעריסתו“.

הציר מנתק את המגע

בדחמתי. לא הבנתי על מה הוא מדבר. עניתי לו בתוקף: „אדוני, אני לא מזלזל בחללים. אני דואג שלא יהיו חללים נוספים!“ הסברתי לו שהמלחמה עוד לא נגמרה. שממשלות ערב מתכננות הקמת כנופיות בגבולות ישראל, וסיפרתי לו את שאר הפרטים שנודעו לי בבגדאד על הכוונה להפוך את גבולות ישראל לשדה-קרב נצחי. אבל הציר לא שינה את סגנונו. „אתה עוד צעיר ואינך מבין מה אתה עושה“, קרא, ועוזב אותי בעומדי. אחרי שהלך, ניסה המזכיר להרגיע אותי. אבל גם הוא אישר לי כי לא תהיה פגישה נוספת. אמרתי לו: „אדוני, אני לא אנוח. אשבור כל דלת כדי להגיע אל האנשים הנכונים, שיודעו להעריך את חשיבות העניין!“ כך יצאתי, כולי גרגש מאכזבה.

אבו-שוקרי כבר חיכה לי בכליון-עיניים. לפי הבטת פניו תפס מיד שקרה משהו רע. הייתי מוכרח לגלות לו שלצערי אין מקום לפגישה פניה. הוא שאל לסיבת הדבר. לא ידעתי לענות לו. היינו שנינו מדוכאים מאד. לבסוף שאל הוא: „האם פירוש הדבר שורקנו את כל הנשק?“ והוא ענה לעצמו: „לעולם זה לא יהיה!“ קבענו שאבו-שוקרי יחזור לבגדאד ויודיע לי משם מה לעשות. לא עברו שבועיים, וקיבלתי את המברק המבוקש: הוא הטיל עלי לחפש את האנשים הנכונים. בינתיים ישבתי וכתבתי את פרטי הפרשה במכתב שהכתרתי במלים: „לכל הנוגע בדבר“ ושלחתי לקרובי

* הערת העורך: יש להניח כי אחרי הפגישה הראשונה דיווח הציר למשרד-החוץ בירושלים, וקיבל בתשובה הוראה לנתק את המגע. הסיבה המשווערת: באותם הימים של 1950 עוד הישלה את עצמו משרד-החוץ כי יש אפשרות לחגיע לידי הסדר ישיר עם ממשלות ערב הקיימות, ובייחוד עם המלך עבדאללה — ועל כן לא רצה לעודד יסודות מהפכניים שזוהם היה מופנה נגד מלכות ההאשמים בעיראק ונגד מדינות המערב.

הציר הזכיר אבושוקרי את קרבני האישי באמרו: „אני מברך אותך שיש בין בני עמך אנשים כמו אבוסלים. לא מצאתי איש כמוהו בין כל יהודי עיראק. כשפניתי לאחד היהודים החשובים ביותר בעיראק, שאל אותי ישר: מה יצא לי מזה?“

דרכון ללא חותמות

ביקשתי מן הקונסול שיאפשר לי להגיע לישראל מבלי להחתים את הפספורט העי ראקי. הוא יעץ לי לנסות לשכנע קצין מסויים במשרת הגבולות באותה ארץ, שיחתר על חותמת היציאה בדרכון. פניתי לקצין זה, סיפרתי לו שאחותי גוססת בישראל וכי אני מוכרח לבקר אותה כדי להקל על רגעי האחרונים. הקצין שוכנע והטביע את החותמת על גיר נפרד. הבטחתי להחזיר לו את הגיר מיד עם שובי.

טסתי לישראל. בלוד הצגתי את הגיר עם החותמת התורכית, וביקשתי גם את משטרת שדה-התעופה להטביע את החותמת שלהם על גיר זה, ולא על הדרכון. כך הצלחתי להיכנס לישראל מבלי להשאיר כל סימן על דרכוני העיראקי.

לפני טיסתי הציב בכמן לעזור לי על-ידי כמה המלצות. הוא נתן לי מכתב לגדעון רפאל (כיום ציר ישראל בבירסל, ולשעבר ממנה על עניני המזרח התיכון במשרד-החוץ). מיהרתי אל רפאל, שישב בקריה בתל-אביב, למחרת בואי ארצה. סיפרתי גם לו את כל הפרשה, בנוכחות מר משה ששון, בנו של מי שהיה ציר ישראל באנקרה, המכהן כיום כשגריר ישראל ברומא.

נפגשתי עם משה ששון כארבע פעמים. התרשמתי מגישתו החיובית, אך לא היה לי הרושם שהעניין זה — בינתיים קיבלתי — באמצעות כתובת-הקשר בארץ הניטרלית — מכתבים נוספים מן המרכז בבגדאד. ראשי המחתרת ביקשו שאחזור לעיר הניטרלית כדי למסור דו"ח על התקדמות העניין. בעזרת משרד-החוץ קיבלתי היתר יציאה, ואני עצמי הצלחתי להשיג ויזה חדשה של הארץ הניטרלית, כל זה בלי להשאיר סימן כל שהוא על הדרכון העיראקי שלי.

כך, אחרי שנות של שלושה חדשים בישראל, הגעתי חזרה לארץ הניטרלית. בלבי היתה ההחלטה נחושה שלא ארפה מן העניין עד אשר אמלא את שליחותי — להביא את נציגי ישראל ואת ראשי המחתרת למגע הדוק וישיב ביניהם. פניתי לאדם ששימש כמקשר מטעם המחתרת בארץ הניטרלית, וזה מסר לי עוד שני מכתבים שהגיעו עכוריו בינתיים מבגדאד. מתוכם הבנתי כי למרות הדו"ח של אבושוקרי על תוצאות פגישתו עם הציר הישראלי לא נפלו קיים, אומנם ותבניהם ברוחם, אלא המשיכו בפעולתם בעיראק במלוא המרץ, הרחיבו את התנועה והכינו את מכשיריה לפעולה.

קראתי את המכתבים ואמרתי לעצמי: „במצב זה אסור לי לחזור לבגדאד ולהודיע שנכשלת. עלי לנסות שוב.“ בהודעות-הביניים שלי, ששלחתי בחודשים אלה לעיראק, שמרתי על נימה אופטימית, סיפרתי שפתחתי בקשרים חשובים ושהעניינים מתקדמים. פניתי שוב לככמן. מצאתי שהוא האיש שעמו יכול אני לדבר באופן חופשי. כעבור שבועיים חזר לישראל, אבל לפני כן נתן לי את כתובתו הפרטית של איש אשר, לדבריו, יש לו השפעה רבה על ממשלת ישראל בעניינים מסוג זה. נקרא לו כאן בשם אלוני.

„באלוהים, יתלון!“

אדוני קיבל אותי יפה, נכנס מיד לעובי הקורה של העניין ונפגש עמי כעשר פעמים במשך שלושה חודשים. הוא שמע ושמע, הקשיב קשב רב לתוכן המכתבים ממרכז המחתרת, אותם קראתי באוזניו בערבית, ואמר לי: „שמע, אני מעריך את מעשיך. גם אני הייתי פעם איש מחתרת.“

אולם הרגשתי שגם אלוני אינו יכול לעזור. החלטתי לחזור לעיראק. חשבתי שחובתי המוסרית היא לגלות את ה־אמת להנהגת המחתרת. אלוני הפציר בי שלא לעשות זאת. „האללה ישקוך (באלוהים, יתלון)!“ קרא. השבתי לו שאני מאמין שחברי התנועה ישבו ב־חיבוקידיים אם ידונו אותי לתליה — ואם אין דרך אחרת, טוב לי למות בעד הרעיון מאשר להוליך את חברי שולל. בחזרוני מפגישה זו, מצאתי אצל איש הקשר מכתב נוסף מבגדאד. „כל שעה שעוברת היא אסון“, כתבו. „סע לישראל ודאג שיבואו מיד לפגישה!“ קראתי את האגרת וחזרתי לאלוני. הבנתי שאסור לי לחזור לבגדאד במצב זה. אם אחזור, מבלי לעשות עוד מאמץ נואש לבצוע המוטל עלי, איך אסתכל בעיני החברים בעיראק הסומכים עלי?

„אני מוכרח לנסוע לישראל“, אמרתי לו. „אני שמח“, השיב.

בשדה-התעופה פגשתי שוב את הקצין, שקידם את פני במלה „נו?“ אמרתי לו שבינתיים הפכתי לסוחר, ועלי לחזור לישראל כדי לסדר את החשבונות. הרגעתי אותו: „כל זמן שהקונסול שלך בישראל נתן לי ויזות על גיר לבן, רשאי לנהוג כך גם אתה.“ הוא הסכים והוסיף חותמת לגיר הלבן.

חזרתי לששון בקריה. הראיתי לו את המכתבים האחרונים מן המרכז. „אתה עקשן מאוד!“ אמר לי בלי התלהבות. „למה לך כל הטרחה הזאת?“ שאל אותי פקיד אחר. „שב כאן כמו שאר עולי עיראק, תמצא אצלנו את לחמך...“ עניתי: „לא חורתי כדי לקבל כאן משרה. באתי להתמסר לרעיון.“ איני רוצה להזכיר כאן באיזה תנאים של מחסור ועוני חייתי בארץ הניטרלית, אחרי שכבר הוצאתי אלפי לירות מכיסי הפרטי.

הייתי מיואש. ברור היה לי כי כל הדללות סגורות, וכי שליחותי עלתה בתוהו. אולם קול פנימי אמר לי שאסור להרפות, לפני שאנסה את כל אשר ניתן לעשות — אם לא בעזרת פקיד הממשלה, אז עם גופים ציבוריים אחרים. מחשבה אחת ניקרה בראשי: עלי להגיע אל ראש-הממשלה עצמו.

אחרי הכל, אמרתי לעצמי, זהו ענין מדיני כל כך חשוב, כמעט יחיד במינו בהיסטוריה היהודית, שאולי באמת אין פקידים יותר נמוכים מסוגלים להבין אותו. אבל ראש-הממשלה יבין את חשיבותו הגורלית ויחליט מה לעשות.

הייהרתי מי יכול לעזור עתה. העברתי במוחי את כל האנשים שאני מכיר בישראל, בזה אחר זה. ישבתי בתצר ועישנתי עשרות סיגריות ברציפות. לפתע הרמתי את מבטי וראיתי אדם מוכר לי עובר ברחוב. היה זה איש שהכרתי בימי שהותי בארץ-ישראל בתקופת מלחמת-העולם השנייה. באותם הימים גר בשכונתי, ומשך את תשומת-לבי. השכנים לחשו אז שהוא איש חשוב במחתרת.

קראתי לו.

בארץ, מתוך תקווה שאולי ימצא הוא את הקשר ויביא את הדברים לידיעת המוסמכים. לא רציתי להעביר את המכתב בדואר ועל כן פניתי לצירות וביקשתי להעביר את המכתב ארצה. אך הציר עצמו אמר לי, בגסות: „אנחנו לא פותחים משרד דואר!“ הודעתי לו שאשלח את המכתב בדואר — וכך עשיתי.

ידעתי שאם אסע לישראל בדרכוני העיראקי, לא אוכל לעולם לחזור לבגדאד, ובצורה זו הייתי מנתק את עצמי מן התנועה. כשקיבלתי את תשובת המרכז בעיראק, שצויה עלי לחפש את הקשר בישראל, התקשרתי עם אחד האישים של הסוכנות היהודית ששהה

במקרה במקום. דיברתי איתו כעשר דקות. הוא תפס את חשיבות העניין והפנה אותי לקונסול הישראלי באותה מדינה.

אורן מתערב

סיפרתי לקונסול בכליות את פרטי העניין, אך לא הזכרתי שהיתה לי שיחה עם הציר. הקונסול התלהב מאוד. השאלתי לו לקריאה את ספרו של אגוב האשורי, על הקשר ה־קיים, כביכול, בין העדה האשורית ושבטי ישראל אל. כתונת הנאיבית ה־תה להסביר לו: אם אפילו האשורים רואים ברכה בשותפות עם ישראל, למה תתנגד לכך ישראל עצמה?

כעבור שבוע בערך, כאשר חזרתי וביקשתי שוב בקונסוליה, ניגש אלי אדם זר ושאל אותי: „אתה ציון ב־אפריים?“ שאלתי מיהו ומה הוא יודע עלי. הוא זיהה עצמו כמרדכי אורן והודיע שבא מישראל אחרי שקרא את אחד ממכתביו, בהם תארתי את הפרשה. (בינתיים כבר הכיר העולם את שמו של מרדכי אורן, אסיר פראג, אך אז היה זה בשבילי שם חדש ובלתי-מוכר לגמרי.)

אורן

אורן משך אותי הצידה. ישבנו באחד מחדרי הקונסוליה ודיברנו עברית. הוא ניסה לברר מי האנשים העומדים בראש המחתרת, אך לא נקבתי בשמות. הסתפקתי בתיאור כללי יותר. הוא שאלני אם יש לנו קשרים בצמרת הצבא. הזכרתי שם אחד של קצין גבוה, אלוף-משנה במטכ״ל העיראקי, הנמנה עם מנהיגי המחתרת. לבסוף, אחרי כשעה, ביקש אותי לכתוב לו דו"ח מפורט. הבטחתי לו זאת. לפי יחס עובדי הקונסוליה אליו הבנתי שהוא איש חשוב מאוד. אך לא ידעתי בשם מי הוא הופיע.

בשעה שקבעתי עם אורן, ניגשתי שוב לקונסוליה, כאשר ביני חוברת נאה, שקניתי בשוק ושמילאתי אותה כולה בתיאור מפורט של הפרשה. שחזרתי עליו בפרק הראשון של כתבה זו. אולם אורן לא נכח בבית. במקומו נכחו אדם בשם ג'וש פלמון ממשרד החוץ הירושלמי, אדם בשם בכמן (כיום בייח) ומזכירו של הציר. הם שאלוני בתמימות למעשי. גיליתי להם שבאתי למסור דו"ח למר אורן. הם כאילו תמחו. המזכיר לקח מדי את החוברת ושאל: „מה פתאום אורן? אתה יודע מי זה אורן?“ המזכיר ניסה לשלד אותי לנתק את המגע עם איש זה, והזמין אותי לספר בהזדמנות זו את פרטי הפרשה לאדונים הנוכחים.

„מה אתה רוצה מעיראק?“ שאל ג'וש. „אולי אתה יודע משהו על ארץ קרובה לנו יותר, למשל ירדן?“

„אתה רוצה גרביים“, השבתי לו, „ואני מציע לך מכונה להלבשת כל גופי! על-ידי תנועה זו תשיג לא רק את ירדן, אלא את כל ארצות ערב!“ כי המח־תרת לא התכוונה להג־ביל את עצמה לעיראק, אלא ביקשה להתפשט בעולם הערבי כולו.

בסוף השיחה לקח ג'וש פלמון את החוברת והבטיח להעבירה למוסדות המוסמכים בישראל. כשיצאתי ל־ר־חוב, בו ירד גשם, גל־וה אלי בכמן. הוא נתן לי את כתובתו והזמין אותי אליו הביתה. שם הציב לי לנצל את קשרי כדי למכור ליהודים עיראקים לירות ישראל ליות, הרשומות בבנקים ישראלים על שם סוחרים מאותה ארץ ניט־ראלית. עניתי לו באדי־בות: „תסלח לי, אדוני, אולם לא לשם כך קר־בלתי עלי שליחות זו.“

החלטתי לנסוע ליש־ראל. התרשמתי כי נצי־גי ישראל באותה ארץ ניט־ראלית עוינים לענין, וחשבתי לתומי שאולי

זו גישתו הפרטית של מישור. האמנתי בלב שלם שאם אך אצליח להגיע בעצמי אל האישים הקובעים בממשלת ישראל, ייעלמו כל המכשולים, והענין ייכנס למסלול.

(אני רוצה להזכיר כאן כי כל הנסיעות, ואף שהותי באותה ארץ, שולמו על-ידי מתוך כיסי הפרטי. לא קיבלתי פרוטה מאיש. ליתי אפילו סכום מסויים מידי יהודי שנשא־ר בעיראק, ושהגר בינתיים לפ־רס. אני עדיין חייב לו 300 לירות שטרלינג. בשיחתו עם

זו גישתו הפרטית של מישור. האמנתי בלב שלם שאם אך אצליח להגיע בעצמי אל האישים הקובעים בממשלת ישראל, ייעלמו כל המכשולים, והענין ייכנס למסלול.

(אני רוצה להזכיר כאן כי כל הנסיעות, ואף שהותי באותה ארץ, שולמו על-ידי מתוך כיסי הפרטי. לא קיבלתי פרוטה מאיש. ליתי אפילו סכום מסויים מידי יהודי שנשא־ר בעיראק, ושהגר בינתיים לפ־רס. אני עדיין חייב לו 300 לירות שטרלינג. בשיחתו עם

זו גישתו הפרטית של מישור. האמנתי בלב שלם שאם אך אצליח להגיע בעצמי אל האישים הקובעים בממשלת ישראל, ייעלמו כל המכשולים, והענין ייכנס למסלול.

(אני רוצה להזכיר כאן כי כל הנסיעות, ואף שהותי באותה ארץ, שולמו על-ידי מתוך כיסי הפרטי. לא קיבלתי פרוטה מאיש. ליתי אפילו סכום מסויים מידי יהודי שנשא־ר בעיראק, ושהגר בינתיים לפ־רס. אני עדיין חייב לו 300 לירות שטרלינג. בשיחתו עם

זו גישתו הפרטית של מישור. האמנתי בלב שלם שאם אך אצליח להגיע בעצמי אל האישים הקובעים בממשלת ישראל, ייעלמו כל המכשולים, והענין ייכנס למסלול.

(אני רוצה להזכיר כאן כי כל הנסיעות, ואף שהותי באותה ארץ, שולמו על-ידי מתוך כיסי הפרטי. לא קיבלתי פרוטה מאיש. ליתי אפילו סכום מסויים מידי יהודי שנשא־ר בעיראק, ושהגר בינתיים לפ־רס. אני עדיין חייב לו 300 לירות שטרלינג. בשיחתו עם

זו גישתו הפרטית של מישור. האמנתי בלב שלם שאם אך אצליח להגיע בעצמי אל האישים הקובעים בממשלת ישראל, ייעלמו כל המכשולים, והענין ייכנס למסלול.

(אני רוצה להזכיר כאן כי כל הנסיעות, ואף שהותי באותה ארץ, שולמו על-ידי מתוך כיסי הפרטי. לא קיבלתי פרוטה מאיש. ליתי אפילו סכום מסויים מידי יהודי שנשא־ר בעיראק, ושהגר בינתיים לפ־רס. אני עדיין חייב לו 300 לירות שטרלינג. בשיחתו עם

זו גישתו הפרטית של מישור. האמנתי בלב שלם שאם אך אצליח להגיע בעצמי אל האישים הקובעים בממשלת ישראל, ייעלמו כל המכשולים, והענין ייכנס למסלול.

העם

מרגיז נורא

בדיחה ישראלית מפורסמת שואלת מה ההבדל בין אדם נברוטי לבין אדם פסיכופת? התשובה: "האדם הפסיכופת חושב ששניים ועוד שניים הם חמש. האדם הנברוטי, לעומת זאת, אמנם יודע ששניים ועוד שניים הם ארבע — אבל זה מרגיז אותו נורא."

אותו כלל חל על החיים הפוליטיים בישראל. בעלי הפסיכוזה הפוליטית אומרים שישראל היא חלק מאירופה, או מאמריקה, או מיבשת שטרם נתגלתה. בעלי הנברוזה הפוליטית אמנם יודעים כי ישראל היא חלק מן המרחב השמי, אך הדבר מרגיז אותם נורא.

האנשים הסובלים מנברוזה זו, מוצאים מוצא גאות לרונגם. מדי פעם הם ממציאים תיאוריה חדשה, שמטרתה ליצור "במקום" גיאוגרפי, שיבוא במקום המרחב השמי המקולל. כאשר נולדת תיאוריה זו, היא מופצת באומים רעשניים ובכתבות של שפרסי-מסע, מנחה לנמניה את המדיניות הרשמית של הממשלה — עד שמתברר, לרוע המזל, כי התינוק נולד מת.

התינוק מת. לפני כמה חודשים נוצרה התיאוריה היסתיכונת המפוצצת. ישראל כלל אינה מדינה מורחיתוכנית, טענו הי דוברים, אלא מדינה יסתיכונת. עליה ליצור ברית עם כל מדינות הים התיכון, ואז תהיה משוחררת מן הסייט הערבי.

הנואמים נאמו, המכריזים הכריזו, השגיריים שיגרו, חסרי חוש-הביקורת נהנו. אולם לפתע גילה מישהו כי לאורך הים התיכון שוכנות שבע ארצות ערביות, יחד עם מדינה מוסלמית המסתהגת מישראל (תורכיה), מדינה אירופית הקשורה עם עמי ערב ("יוון"), מדינה קומוניסטית סובייטית (אלבניה), מדינה קומוניסטית גייטראליסטית (יוגוסלביה), ושתי מדינות אירופיות שאחת מהן קרירה כלפי ישראל (איטליה) והשנייה (ספרד) אף אינה מקיימת עמה יחסים. מכל מדינות הים התיכון היתה רק ארץ אחת — צרפת — מוכנה לברית עם ישראל.

התיאוריה שנולדה ברעש, כפרי גאווה תו של מנהל משרד-הבטחון, מתה בשקט. במקום חדש. החדש הולידו אותם החוגים "במקום" חדש. הרעיון הגאוני: ברית בין כל המדינות הפרו-ערביות בן מרחב השמי — איראן, תורכיה, ישראל, סודאן וחבש, שיקבלו נשק, כסף וערבויות מאמריקה. בצורה זו יקום מתנה אנטי ערבי, שיחסום את דרכה של התנועה הלאומית הערבית וישען על כוח המערב. הוא יפסור את ישראל מן הצורך המרגיז לגבש מדיניות המבוססת על ההכרה בלאומיות הערבית.

שוב הסתובבו הגלגלים הגדולים — כתבו הכותבים, נאמו הנואמים, וגולדה מאיר בן כבודה ובעצמה התגייסה כדי למכור את הרעיון אישית לגדולי המערב. אולם כמו הרעיונות הקודמים מסוגו, נולד גם זה מת. סודאן היא מדינה ערבית, בעלת צביון לאומני מובהק. מנהיגיה אינם אומרים את המערב (והצדק) את פלישת האמריקאים ללבנון, אך הארץ רואה את עצמה חלק מן המחנה הערבי הכולל, שותפת למצור הכלכלי הערבי על ישראל.

תורכיה היא עמוד-התחך של המערב בן מרחב. אך אין לה ציר בישראל, ויחסיה הרשמיים עם המדינה קרירים מאד. הסיבה: ראשי תורכיה אינם מוכנים להקים גגם את כל העולם הערבי כדי לקנות את ידי דות ישראל. הוא הדין, במידה פחותה יותר, לגבי איראן ואפילו חבש. איש מכל הארבע אינו מוכן לנגוע בישראל אפילו בקילשון דיפלומטי.

שניים ועוד שניים הם ארבע — וישראל נמצאת בתוך העולם הערבי. יתכן שאלה עובדות מרגיזות — אך מסוכן מאד לבנות חשבונות על ההנהגה ששניים ועוד שניים הם חמש.

מדיניות

בילבול קטן

דויד בן-גוריון התפאר לא פעם שישנה דרך בטוחה אחת להעלים ידיעה מעיני הציבור: לספר אותה לעורכי העיתונים. אולם לרוע המזל אין המצב כך בארצות-הברית. העורכים האמריקאיים סבורים, משום מה, שתפקידם החיוני הוא לגלות לקהל את ה"אמת" ולא לשמור אותה בכיסם, כמנהג

פרטית לנשותיהם ולידידיהם. כך קרה השבוע מקרה בלתי-נעים. שגריר ישראל הכחיש במפורש שישראל הסכימה לסיים מטוסים צבאיים אמריקאיים מעל לשטחה. אולם באותו רגע ממש כבר הודיעו עיתוני אמריקה שישראל הסכימה — ושהמטוסים כבר טסים.

לגבי כמה מאורחי ישראל לא היה הדבר בגדר חדשה. הם ראו את המטוסים חוצים את שמי המדינה.

בעצב, למה? בילבול קטן זה היה רק חלק מן הבילבול המוחלט השורר כרגע בחוגים המדיניים בישראל. איש לא ידע בדיוק מה הוא רוצה.

אם ממשלת ישראל רואה בברכה את פלישת המערב למרחב — באיזה הגיון היא מתנגדת לפלישת המטוסים האמריקאיים ו"הבריטים, הדרושים לקיום המערך הצבאי המערבי? ואם היא מתנגדת לטיסות — מה ההגיון בנסיונותיה הנואשים להשתלב במערך הצבאי של המערב (ראה לעיל)?

מעולם לא היתה פשיטת-הרגל המוחלטת של המחשבה המדינית בצמרת המדינה כה

"אלטע זאכען! אלטע שיד!"

ברורה כמו השבוע. איש לא הבין מי מתג, למה הוא מתנגד, ולשם מה. הוסכם לסיסות אמריקאיות המובילות אספקה ל צבא הבריטי, אך /א לסיסות בריטיות ל אותה מטרה. איש לא הבין מה השיקול המדיני המכריע שהנחה קו זה.

למעשה לא היה שום קו. הצמרת הישראלית פשוט רצתה להשיג מחיר עבור הטיסות — כמות של נשק אמריקאי. היתה זאת העיסקה המפוקפקת ביותר בתולדות האומה מאז מכר עשיו את זכות-הבכורה תמורת נזיד-עושים. היא הבלישה עובדה עצובה: שבעדור שיקולים מדיניים יסודיים לגבי עמדת המדינה במרחב, נתפס מקומם עלידי שיקולים קטנטנים של קציני אפסני אות וחיימוש.

האמריקאים חייבו למראה התמרון השקוף. הם סירבו לקשור את אספקת הנשק בהרשאת הטיסות. דרישתם: קודם טיסות אחרי-כך דיון בנשק. בינתיים, הרגיעו, יכו לה ישראל להגיש רשימה.

הרשימה הוגשה. הסיכויים לקבלת נשק רציני: אפסיים.

חלוקת ירדן. בינתיים המשיכה שרת החוץ התולה את מטעה המסוכן, בלחי צמוד של רופאה הפרטי. אחרי ששוחחה עם דה-גול הצרפתי ועם פאנפאני האיטלקי (ראה תצפית), הוזמנה לפתע ללונדון. מטר רת האנגלים: לשלל את ישראל להתנגד לתוכנית המתגבשת במערב, המכונה ל חלק את ירדן, לצרף את עבר-הירדן ל סעודיה או לרע"ם, להפוך את מערב הירדן למדינה פלסטינית עצמאית בפקיחה האו"ם. האנגלים, החוששים להשפעתם, מתנגדים ל חלוקה זו.

גולדה באה, שמעה, שוחחה. היא לא יכלה להבטיח שום קו ברור. כי קו כזה אינו קיים כיום בהנהגת ישראל.

אירופה תשדך את המערב למאמץ גרוד לפיוס גמאל עבד אל-נאצר. אחרי שמקורות-המודיעין של כמה ארצות אירופיות הודיעו בסוד שבפנישיתו האחרונה עם כרושצ'וב נתעוררו חילוקי-דעות בין עבד אל-

נאצר והסובייטים, מציע עתה קונראד אדנאור להחזיר את קאהיר לעמדה אוהדת למערב. תמורת הענקות כספיות מאסיביות. אחד הפיתויים: בנין סכר אסזאן המיוחל, על-חשבון אירופה. בין התנאים שיוצגו לקאהיר: הסדר כל שהוא עם ישראל.

שופר תוכנית זו יהיה אמינותה פאנפאני, ראש ממשלת איטליה, שאדנאור הסיל עליו שלחות זו.

לגמאל עבד אל-נאצר יקומו מתחרים רציניים בהנהגת התנועה הלאומית הכל-ערבית. אף שכל החוגים הערביים מסכימים כי השליט המצרי הוא הסמל המאחד את כל התנועה, משתדלים גופים שונים לקחת בידים את ההנהגה המעשית, בעיקר כדי לתת לתנועה תוכן סוציאלי ברור.

מתחרה אחד: אכראם אל-חוראני, מנהיג מפלגת אלי-בעת הסוציאל-ליסטית הסורית. מפלגה זו אמנם פוזרה, יחד עם שאר המפלגות בסוריה, אך היא השתלטה על האגף הסורי של חזית-השחרור, שהיא המפלגה הרשמית היחידה ברע"ם. משם מצליח עתה אל-חוראני לחזור לצמרת חזית-השחרור

במצריים עצמה, ללכד מסביבו את האינטליגנציה הצעירה במצריים, שאינה מסתפקת בנצחונות מדיניים-חיצוניים, מבקשת רפורמה סוציאלית מעמיקה.

מתחרה שני: צמרת ההפיכה הי-עיראקית.

סוציאלית מתקדמת צמי

רת זו הרבה יותר מ

שליטי קאהיר, מאחר ש

בשנים ארוכות של מח

תרת בימי נורי אל-סעיד

הצליחה לפתח מגמה

סוציאלית ברורה מאד.

שתי המגמות יכריחו

את עבד אל-נאצר להק

דיש בקרוב הרבה יותר

מתשומת-לבו לבטיות

חברתיות וכלכליות. ל

גבש את השקפת-העולם

של המהפכה הערבית ב

דפוטים סוציאליים. כ

כל שירבו נצחונותיו ו

תנצח התנועה הלאומית

בארצות נוספות, כן ת

גדל הבעיה הפנימית.

הסיכויים ל

התפתחויות קיצו

ניות בירדן עדיין

קיימים. במקרה זה תהיה ישראל אחד הגורמים הפעילים בהתפתחויות אלה,

בהסכמת מעצמות המערב, או חלק מהן. על כל פנים, כל עוד יצליח משטרו

של המלך חוסיין להחזיק מעמד, יישמר השקט.

בריטניה מעיינת באפשרות לבקש מישראל כי תחזיר

לה בפסיס צבאיים זמניים. הבטיסים יהיו דרושים לה דחוק לפתרון

בעיית קפריסין, אשר יגרור אחרייו חיסול הבטיסים הגדולים שם. הצבא הבריטי

ישתמש בבטיסים הישראליים כתחנות-מעבר. התמורה: חלק מהציוד, אשר לא

יהיה כדאי להעבירו לאנגליה, יושאר במתנה לישראל.

אפשר לצפות לפעילות פוליטית מחודשת של הוותיקן,

בקשר לתוכנית הישנה של בינאום ירושלים. אם כי אין דעת

המעצמות שלמה עם דרישות הוותיקן, תועלה אפשרות זו בכל דיון מקיף

על פתרון בעיות המרחב.

ההישג העיקרי משיחותיה של גולדה מאיר עם ראש

ממשלת איטליה: הבטחה שאיטליה לא תתמוך בשום הצעה לקיצוץ

גבולות ישראל. יחסה של איטליה להצעת ברית מערבית במרחב שתהיה

סכונת נגד הערבים: קרי.

היכון לשורה נוספת של העזאת מחירים. מיד עם שובו

של שר האוצר לוי אשכול ממסע גיוס הכספים בחוץ-לארץ, יכין משרד האוצר

שורה של הצעות מסים שונים, בעיקר מסי עקיפין.

ביג'י ינול בימים הקרובים שיחות מקיפות עם מנהיג

אחדות-העבודה יצחק טבנקין, לבידור סופי של אפשרויות

ההופעה המשותפת של מפא"י ואחדות-העבודה בבחירות הי

באות. לעומת זאת לא יקיים ביג'י שום שיחות עם מפ"ם, מאחר והוא

סבור כי אין מקום לשיחות-פעולה כזה עם מפלגה זו.

אם הנך מקיד הסוכנות היהודית, צפויות לד תקלות

בקבנית משכורתך, בחודשים הקרובים. בגלל המצב המיוחד, משכנות

הממשלה את הכנסות הסוכנות לחודשים הקרובים.

ציונות

על החבל

כל ביקור של ד"ר נחום גולדמן בארץ דומה להצגה של הליכה על חבל גבוה. הפרשנים המדיניים עוקבים אחרי כל תנועה מתנועתו בנושמה עצורה, ושואלים את עצמם: מתי יפול?

כי לד"ר גולדמן ישנן דעות מגובשות מאד על הצורך בהשתרשות המדינה במרחב השמי ועל הסיכויים להשיג שלום עם גמאל עבד אל-נאצר. כנשיא ההסתדרות הציונית, אינו יכול להשמיע דעות אלה בגלוי ובפומבי מבלי להיכנס למלחמת-איתנים עם ביג"י, המייצג את הדעה ההפוכה, דבר שיגרור אחריו בהכרח את התפטרותו מן ההסתדרות הציונית.

לכן פיתח גולדמן אמנות שלמה של השמעת דעותיו מבלי להשמיען. הן מתפרסמות תמיד על-ידי צד שלישי — מבלי שגולדמן עצמו ישא בכל אחריות. לפני שבוע, עם צאתו של גולדמן מן הארץ, הגיעה תופעה זו לשיא חדש: במאמר בהארץ התקיי שבתאי טבת את גולדמן על שאינו קם ומשמיע את דעותיו בגלוי, תוך כדי כך שקד טבת עצמו לחזור בפרוטרוט על דעותיו של גולדמן — שלא על אחריותו של גולדמן.

היפהפיה הנדרמת. חסידיו של גולדמן — מן עצמו הסבירו את סיבת ההליכה על החבל: גולדמן מהסס להתפטר מן ההסתדרות הציונית, מחשש פן יגרם הדבר לתתמוטטות התנועה כולה.

התנועה הציונית דומה במקומות רבים למחסן של גרסאות. מלבד מקרים יוצאים מן הכלל, שולחות המפלגות למוסדותיה את העסקנים שאין בהם שימוש אחר, קשיי שים שידרו מנכסיהם הפוליטיים. בחוץ-לארץ מיוכרת הצמרת הציונית מאנשים קטנים, העוסקים בעניינים יהודיים מתוך נטייתם, או מחוסר עיסוק אחר.

כל אלה שרויים בתנומה מתמדת, כמו היפהפיה הנדרמת באגדה, עד שבא הנסיך בדמותו של גולדמן, נוגע במנעם ומכניס בהם מרץ זמני. גולדמן טס מארץ לארץ, גורם בכל מקום לבלבול של פעילות בימי שהותו הקצרה — בלומס שמת מיד בה"מ שייך גולדמן את דרכו לארץ הבאה. אם ירד גולדמן מבמה זו, סבורים חסידיו, תהי פוף ההסתדרות הציונית לאגודת חותיקים להתחלת זכרונות. ללא כוח ההשפעה. ויתכן שגולדמן היה יורד מן החבל בכל זאת, אילו סבר כי יוכל לעמוד מיד בראש כוח גדול בישראל, המסוגל לחולל שינוי ערכים יסודי במדינה, בהעדר בסיס איתן כזה, מעדיף גולדמן להתהלך על החבל המתוח עד שיפול.

דת

איך לרמות את אלוהים

כי תבואו אל הארץ אשר אני נותן לכם, ושבתה הארץ שבת לאדני. נישש שנים תזרע שדך, ושש שנים תזמור כרמך, ואספת את תבואתה. ובשנה השביעית, שבת שבתון יהיה לארץ. שבת לאדוני, שדך לא תזרע וכרמך לא תזמור. ... (ויקרא, כ"ה).

בימים הטובים ההם היה עבדאללה אביר קישק מסיל את מוראו על פתח-הקפה. הי שבאב משל היה מסתכסך מדי פעם עם בני המושבה, ואברהם שפירא היה דוהר על סוסו למאהל השבט כדי לארגן סולחה — הכל כפי שכתוב בילקוט הכזבים.

השבוע עסקו אבירקישק ואברהם שפירא בשליחות חדשה, הלקוחה מילקוט-זבובים אחר. הם ישובו בלשכתו של הרב הראשי אייזיק הלוי הרצוג, השייך הערבי קנה את כל אדמת ישראל, תמורת מיליון לירות ישראליות. לפי תנאי החוזה שילם מיד 50 ל"י כדמי מקדמה. ואם לא ישלם את היתרה בסך 999.950 ל"י עד סוף שנת תשי"ט, יחזור או הרכוש כולו לבעליו הקודמים.

עיסקה וקין בה. היתה זאת עיסקה לפי כל כללי החוק. הקיבוצים היושבים על האדמה נדרשו לתת את הסכמתם בכתב, הקרן-הקיימת נתנה יפוי-כוח רשמי לרבנות הראשית לפעול בשמה. הכל נעשה כדי ש' גורם אחד לא יטיל ספק בכשרות העיסקה. הגורם: אלוהי ישראל.

כאשר תגיעו בני העליה הראשונה לארץ, מצאו שהכלות שנת השמיטה, שגולדו בתוך פת קדם כדי לשמור על פוריות הקרקע בתנאי העיבוד דאז, אינן נוחות לחקלאים מודרניים. אך כיהודים דתיים לא יכלו להת-

עלם ממצוה זו, אחת המצוות התלויות בארץ (היינו, שאינן חלות על יהודים ב' חוץ-לארץ). הם לא יכלו לשנות את ה' תנ"ך. היה צורך בטכסיס אחר.

הוא נמצא בנקל. חוק השמיטה חל רק על אדמה יהודית, אך לא על אדמתו של גוי. ושום דבר אינו אוסר ליהודי אדוק לעבוד על אדמתו של גוי אפילו בשנת השמיטה.

על כן הונהג כי כל שבע שנים, ערב שנת השמיטה, נמכרת כל האדמה היהודית בישראל לגוי גמור. ההכנות לקראת שנת תשי"ט — שנת שמיטה גם היא — התקדמו לפי תקדים זה.

כל הנוגעים בדבר השתדלו להעלים עין מעוקץ אחד. לפי חוקת הקרן-הקיימת אסור למכור את אדמת הלאום ללא-יהודים. על כן מכירת האדמה לעבדאללה אבירקישק אינה חוקית — וספק אם תוכה להכרה במוסדות של מעלה.

מפלגות

ריצה קלה - רוק

„נסענו עם ביג"י בעגלה. לפתע זרק אותנו החוצה. עכשיו הוא מנופף לנו מרתק בחתיכת שחת, ואנחנו רצים אחרי העגלה כמו שוטים — גם לא יושבים בעגלה הנוחה וגם הולכים בדרך שביג"י בוחר בה...“

תיאור פלאסטי זה ניתן השבוע על-ידי עסקן דתי למצבה המזרז של המפלגה ה' דתית הלאומית, שאינה לא באופוזיציה ולא בקואליציה, אלא במצב של אנדרונוס פו' ליטי. היתה זאת תוצאה של מלאכת-מחשבת טכסית מצד ביג"י.

הסוס שנגמר. עוד לפני חודש היה גדמה למשה שפירא וליוסף בורג כי עלו ל סוס חזק. הנחיות הממשלה בענין הריי שום עוררו סערה, מכל בירות העולם הגיעו ארצה מיברק-מחאה של גדולי הרבנים, אשר תמכו בעמדת הדתיים שפרשו מן הממשלה. הדתיים קיוו בצדק כי בגוריון ייכנע להם ללא תנאי, אך שישאיר בידיהם דגל נהדר לקראת הבחירות.

אולם החשבון נעשה בלי בעלי-הבית. ל' ביג"י לא היה שום חשק להידחק לפינה. הוא בחר במצב גאוני: גם ביטל את ההנ' חיות שעוררו את זעם הדתיים, וגם הודיע שתיעץ עם גדולי התורה בעולם כולו כדי לקבוע הלכה המתאימה לרוח היהודית. אולם אחרי שני צעדים אלה שכח לעשות את הצעד ההגיוני השלישי: להחזיר את הדתיים לממשלה ולמשרותיהם.

כך מצאו הדתיים שעמדתם ניצחה וישרי שותיהם הקיצוניות ביותר נתקבלו — בעוד שהם עצמם נשארו מנוצחים ומדול' דלים. הם לא יכלו אפילו לצאת למלחמה בביג"י — כי זה ניפנף לכני עיניהם באכ' שרות החזיתם לממשלה. וכל עוד קיימה אפשרות זו — מי יצא למלחמה?

פרשת שטה

י"ו נושים בכלא

אחד אחרי השני עלו השבוע אל דוכן העדים באולם בית-המשפט המחוזי בחיפה האחראים לבזיון הלאומי והבטחוני הגדול שאירע בשבוע שעבר בכלא בית-השטת באופן חופשי ומתוך ראשי-פרקים מוכנים מראש, הצטרפו נציב בתי-הסוהר וסגנו ב' פני שלושת חברי ועדת החקירה הממלכ' תית. „לא היה כוח אדם... אין תקציב... הודענו, התרענו, הועקנו... הנהרגו את ה' שלטונות.“

לא היתה זו ועדת חקירה במלוא מובן המלה. בהעדר חובע ממשלתי המסוגל ל' חקור את העדים חקירת שתיוערב תקיפה ובליתי-פשרנית, לגלות פרטים חדשים ובל' תיידועים על עבודתם שקדמה למקרה, יכלו נציב בתי-הסוהר ד"ר צבי חרמון וסגנו אברהם דשא, מנהל כלא שטה וסוהריו, ל' העיד ככל העולה על רוחם. במידה רבה של הצלחה הם יכלו גם להעלים כל עובדה או מסמך אשר לא חפצו להגישו.

„אסור היה לסוהרים לפתוח באש“, העיד למשל סגן הנציב אברהם דשא, „רק אם היו האסירים מגיעים לחצר החיצונית“. לא היה שמץ של אמת בדבריו. פקודת בתי הסוהר המנדטורית משנת 1942 הנוהגת עדיין ביש' ראל קובעת במפורש בסעיף (1727) שלה: חובתם של הסוהרים לפתוח באש בכל מקרה של מרידה.

בשעה שבחיפה נמשכה חקירת מאורעות (חמשך בעמוד 8)

ווסור מפציץ

המטוס החדש ביותר של חיל האוויר הישראלי, מטוס קרב הפצצה צרפתי, בעל שני מנועי סילון, מטיל פצצה מגובה נמוך ביותר, ישר על שטח המטרה, שבו מתאבד ענן פצצתו של מטוס ראשון.

גרשמו כמטוסי טיול, מטוסי אימון של הקלוב לתעופה ומטוסים מסחריים תמימים. בידי חמש מדינות ערב (מצרים, סוריה, עיראק, ירדן, לבנון) היו 28 מטוסי הובלה בינוניים, 15 מטוסי הפצצה בינוניים (דא' קוטה) ושישים מטוסי קרב.

אולם הכוח הרב הזה לא ידע לגצל את היתרון שנתנה לו שליטתו המוחלטת ב' אחרי. על מקרה אחד, המסביר את אורח פעולתם של טייסי מצרים, סיפר מאוחר יותר גמאל עבד אל-נאצר בספרו:

„זוכר אני טוד שמור של הקצינים החופ' שים. חסן איברהים יצא לדמשק, שם בא במגע עם כמה מקציניו של פאוזי אל-קאוקי. באותו הזמן היה אל-קאוקי מפקד צבא השיחור הערבי שהתכונן לקרב מכריע בצפונה של ארץ-ישראל.“

„חסן איברהים ועבד אל-לאטיף אל-בג' דארי תכננו תוכנית נועזת לפעולה מכרעת באותו קרב. נקודותיה העיקריות של התוכ' גית היו כדלקמן: לצבא השיחור לא היו מטוסים לסיור-אוויר שעשוי היה להכריע לצדם. אך מנין יכלו כוחות השיחור להשיג את המטוסים המיוחלים? חסן איברהים ועבד אל-לאטיף אל-בגדאדי לא הססו ואמרו שיש באפשרותו של חיל האוויר של מצרים טרם לבצע המשימה. אך כיצד? מצרים טרם נכנסה למלחמת ארץ-ישראל. הפיקוח על הכוחות המזוינים, לרבות חיל האוויר, היה מדויק וערני. ובכל זאת, לא אמרנו נושא.“

„החלה תנועה מופלאה בשדה התעופה של חיל-האוויר. הושקעו מאמצים כבירים לתי' קון המטוסים ולהכנתם לפעולה. נעשו ניסוי' יים בלתי רגילים לאימונם ולהכשרתם של הטייסים; אך מעטים מאוד ידעו את הסוד, שהמטוסים הוכנו ליום שיקלט אות סודי מסוריה, ושאו היה עליהם להמ' ריא במלוא עוצמתם כדי להשתתף בקרב המכריע על ארץ הקודש. אחר כך הם היו צריכים להתקדם לעבר שדה התעופה בקר' בת דמשק, ולחנות שם עד אשר יגיע אליהם הד' ש' לזה במצרים... התוכנית לא בוצעה. האות הסודי מסוריה לא ניתן.“

★ ★ ★

האנגלים מתערבים

המלחמה באה, ואתה מטוסי האויב. בהתקפתם הראשונה על שדה-התעופה בצפון תל-אביב, 15 במאי 1948, הצליחו ארבעה ספיטפירים מצריים לתפוס את חיל האוויר הועיר מנמנם. כמעט כל גזסוי הטייסת הישראלית היו מרוכזים במוסך.

אך הפגיעה הקשה לא עברה ללא נקמה. ספיטפיר מצרי נפגע, נחת נחיתת אוס' ליד הרצליה. הטייס גשבה וחלקי מטוסו צורפו לחלקים שהושארו על-ידי הבריטים בערימת הגרוטאות בתל-נוף, כדי ליצור את הספיטפיר הראשון של ישראל.

אולם גוסף ליושבים היהודיים, טעו ה' טייסים המצריים טעות מרה בתקפם מטרה נייטרלית מסוכנת מאד: שדה התעופה רמת' דויד, אשר בו היו עדיין מרוכזים הבריטים. שבוע אחרי התחלת הפלישה המצרית תה' קיפו ארבעה מטוסי ספיטפיר מצריים את רמת-דויד, בחושבם כי השדה נמצא בידי ישראל. הם השמידו שלושה מטוסים על הקרקע, חזרו בשמחה לבסיסם באל-עריש.

כעבור שעה קלה חזרה הרביעיה העליונה לסיכוב שני. אלא שהפעם המתניו להם האנגלים הנרגזים. בקרב קצר הופלו שני מטוסים מצריים, שני הנותרים נפגעו והס' חלקו. מאוחר יותר הסתבר כי הבריטים העבירו כעוד מועד הודעת למודיעין המצרי

לפני חמש שנים ניצב ראש הממשלה לפני שני מטוסי סילון מכסיפים, העניק להם שמות: טופה וסער. היו אלה מטוסי הסילון הראשונים של חיל האוויר לישראל. עוד לפני שהאזרת הספיק להתרגל לרעיון כי בשמי טסים מטוסי סילון, כבר התרחש בדרום קרב אויר ראשון בין סילונים. שני חמפירים מצריים הופלו בידי טייס מטיאור, כשטיס שני מחפה עליו.

מאז השאירו סילונים רבים את פסי הגאונים הלבנים שלהם בשמי הארץ. אוראגא' גים, מיסטרס ולאחרונה החטורים האגדתיים הציגו על כנפיהם את הכוכב הכחול של חיל האוויר. השבוע, כאשר הציג חיל האוויר את יכולתו, במלואת לו עשר שנים, היה ברור כי הגיע לשיא של כוח. אולם היה ברור גם כי זהו שיא אשר יישבר בעתיד הקרוב ביותר. כי באחרי, המטוס החדש ביותר הוא כבר מיושן, אם כי סיסת קרב אינה משחק ספורט, הרי שאיפתו של מטוס הקרב היא הסיסמה האולימפית: יותר מהר, יותר חזק, יותר גבוה.

★ ★ ★

תוכנית סודית מצרית

ההתחלה כפי שכל מורה בבית-ספר צעמי יודע לספר לתלמידיו, היתה דלה. עם פרוץ מלחמת העצמאות היו בידי ה' מדינה שבדרך 27 מטוסים קלים — פרימור' סים למיניהם — ועוד שני מטוסי הובלה בינוניים ושני מטוסי הפצצה בינוניים, אשר

המפקד

אלוף-משנה עזר וייצמן, מפקד חיל האוויר ואחד מטייסי הקרב חנוטים ביותר של ישראל.

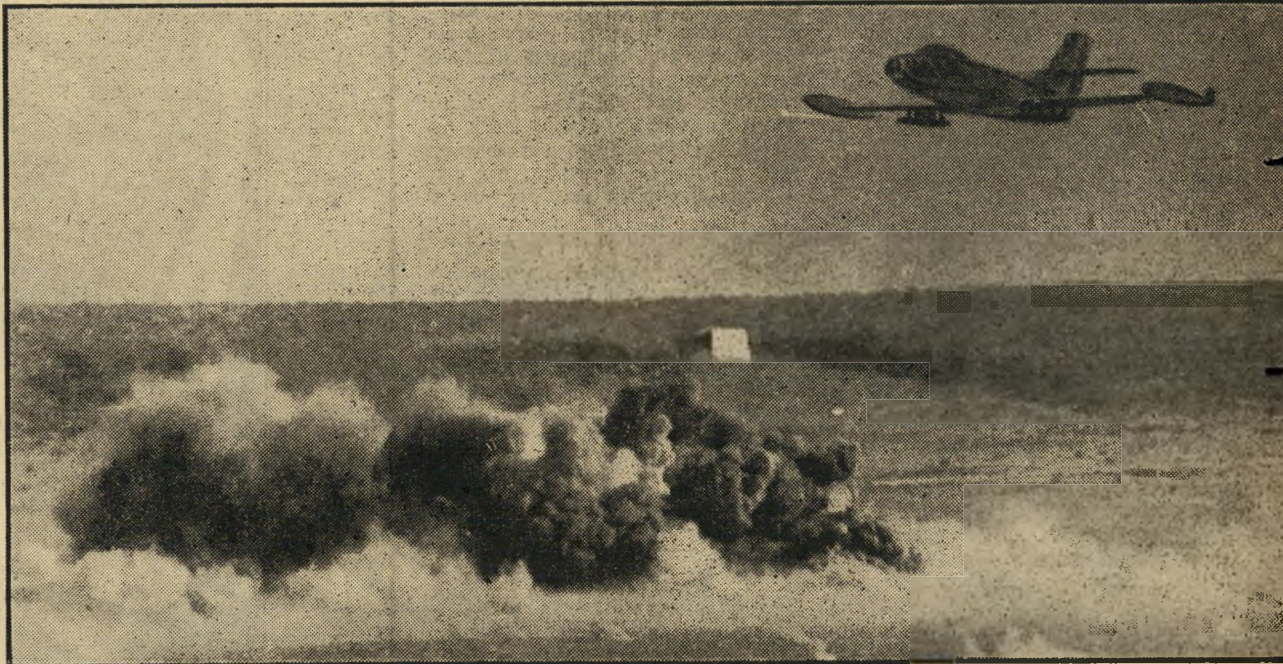
במטר של כצות, ברעם תותחים ובלהטות חגג חיל-האוויר הישראלי את יובלו 10 שנים בשמיים

הביע את דעתו אחד מחתקי החייל, "היה קשה לשמור על משמעת באותם הימים. ולכן בא חלק לא קטן מן הליקויים." היו גם סיבות נוספות לליקויים אלה: המטוסים נאספו מכל פינות תבל, חלק מהם הורכב ממש מערימות הגרוטאות. צוותי הקרקע לא היו מאומנים כראוי, הטייסים המתנדבים היו רגילים להרגלי ביובו של חילות עשירים ועצומים. לרסק מטוס היה עבור אחדים מהם דבר של מה בכך. אך המיפנה האמיתי — העבודה לעומק של הכנת שרשים בריאים, מבני הארץ — בא רק מאוחר יותר, עם חלוף הלחץ הראשון של מלחמת הקיום. עד אז היה המאמץ כולו מרוכז בנקודה אחת: רכש. כל מטוס שאפשר היה לקנות, לשוור או לסחוב מאיו מדינה — הוכנס לשירות. שלושה ב-17 (מיבצרים מעופפים) נרכשו בארצות-הברית והוטסו לצ'כוסלובקיה, ללא אישור ממשלת ארצות-הברית. רוב המעורבים בפרשה זו הועמדו מאוחר יותר לדין ואחדים מהם נדונו לקנסות ולמאסר. אך המטוסים הגיעו בסופו של דבר לישראל. אחד מהם הפציץ בדרכו את קהיר, ואילו השניים הנותרים, להם נקבעו מטרות בסיני וארץ-ישראל, לא מצאו את מטרותיהם, הטילו את מיטען הפצצות על מטרות מקריות. על פרשה אחרת, של העברת שלושה מטוסי בופייטר מאנגליה לישראל, בימי המברגו על משלוח נשק למרזב, מספר מפקדי הראשון של החיל, אלוף אהרן רמז: "במסחה של חברת סרטים רוכזו, בשדה-תעופה בריטי קטן, מספר מפציצים לצורך צילום קטע בסרט מלחמתי-אחר. לעיני השוטרים וכל הקהל הרב שצבא ב' שדה-תעופה, המריאו המטוסים, כשחבורת צלמים שוקדת לצלמם כל הזמן. הקהל ציפה לשובם — ציפה לשוא. הם לא חזרו לנחות באותו הבסיס, אלא המשיכו דרכם מזרחה, מחוץ לבריטניה."

★ ★ ★

דעת קיבוצנים

השבוני, כאשר עמדו וחיילי חיל האוויר על הגבעות מערבה לבאר-שבע וחזו במיפגן הגדול של החיל, היו סיפורים אלה מקור בלתי-אכזב לכובדים וזכרונות. הם תובלו במעשיות ובסיפורי-אמת על תקופת הביניים הקשה, כאשר החלו מפקדי החייל לבנות מחדש מן הקרקע ומעלה. סופר על החיילות הראשונות של טיסת-סולו בסילון, של הצנחה, קרבות-אוויר והפצצות בסיני. "יתכן שמעולם לא נצטרך להשתמש בציר פורים הגדולות האלה", סיכם צעיר מזוקן ממקד סמוך, שבא לחזות במיפגן, "אבל טוב לדעת שהם ישנם שם למעלה. זה עוזר לי בשעה שאני יוצא לחרוש בשדה."

זהו מטוס קרב סילוני מתוצרת צרפת, הידוע כ"אבי המיסטר". הוא הצליף בתותחיו בעלי קוטר של 20 מילימטר על המטרה, מגובה נמוך ביותר. עוד לפני שהספיק האבק להתפזר כבר טס המטוס בפעם השנייה מעל למקום הפגיעה. המלבן הלבן, מעל לעשן, מסמן את גבול שטח המטרה. מלבן שני נבלע בתוך העשן.

אוראגאן מצריך

להתרחק מרמת-דוד, אך קצין המודיעין שקיבל את ההודעה פשוט שכח להעבירה.

★ ★ ★

"טפלו בגויים יפה..."

מזל עריפות הערבים, החל מנגנון ומטוסים. את עיקר הנשק, שנקנה בכמויות גדולות מצ'כוסלובקיה, העבירו תחילה מטוסי סים שכורים. אחר-כך עסקו במלאכה זו מטוסי קומאנדו ישראליים.

הצעד החשוב הראשון לאיוון כוחות האוויר נעשה כבר ערב הפלישה הערבית, כאשר הסכימה צ'כוסלובקיה למכור לישראל 11 מטוסי מסרשמיט משומשים — על ציודם, חימושם וחלקי-החילוף שלהם. מחיר המטוס: 190 אלף דולאר — מחיר גבוה מאד באותם הימים. במיברק צופן ששלח אל מפקד חיל האוויר רמז, כתב שליח הרכש שאול אביגור: "אקחה שהיום תקבלו הסכין (המסרשמיט) הראשון. עליכם לעשות כל ההכנות לקבלתו ולהרכבתו המהירה. יחד עמו יגיעו הנהגים והמומחים הגויים. טפלו בגויים יפה ודאגו לתורגמן..."

★ ★ ★

תליאביב ניצרה

ארבעת המסרשמיטים הראשונים הגיעו לתל-נוף מפורקים בארגזים, וש' בועים אחרי התחלת הפלישה היו מוכנים לטיסת-המיבצעים הראשונה שלהם. חיל האוויר רצה להפעילם נגד ריכוזי המטוסים המצריים באל-עריש. באותו יום הגיעה ההתקפה הישראלית על לטרון לנקודת משבר ומפקד הגיזרה דרש התערבות מידית של חיל האוויר. אך למטוסים חיכתה משימה דחופה עוד יותר: הצלת תליאביב. תצ' פית ניצנים הודיעה כי 500 כלי רכב — חטיבה שלמה, על תותחיה, שריגה ויחידות הרגלים — נעה בכביש הראשי צפונה. הטור המצרי הגיע לגשר מפוצץ, צפונות לעירייה אישורה, ושם הורה המפקד לעצור לכמה דקות, עד אשר יבדקו סיריו את הדרך וימצאו מעבר אחר לרכב. מול הטור העצום עמדו רק כוחותיה הדלים, שסועי הקרבות, של חטיבת גבעתי. מפקד החטיבה פנה בבקשה דחופה לסיוע אווירי, וכך המ' ראו ארבעת המסרשמיטים לגיחת-הכוכה הקרבית של חיל האוויר לישראל.

המטוסים לא הצליחו לפגוע באופן רציני בטור המצרי. אש נגד-מטוסים יעילה מאד הפריעה להם, אילצה אחד המטוסים לנחות נזיחת אונס קטלנית. תותחי המסרשמיטים לא פעלו כראוי ופצצותיהם לא התפוצצו

כולן. אך גיחה זו הצילה, מן הסתם, את תליאביב. המפקד המצרי נדהם מהופעת טייסת קרב ישראלית, הורה לאנשיו להת' חפר במקום. התנועה צפונה נעצרה — ללא התחדשות. מאותה נקודה ליד גשר אישדוד נועד הצבא המצרי לנוע רק אחורה.

★ ★ ★

הפצצת עמאן

מערבה דומה במקצת ניהל חיל האוויר נגד יחידות ימיות מצריות. ב'יוני 1948 התקרבו שתי ספינות-קרב מצ' ריות ונושאת-גייסות לחוף ישראל, פתחו בהרעשה על בתיים וחולות. שלושה מטוסים, שהיו מוכנים במקרה באותה שעה, יצאו לתקוף את הצי. גם הם הצליחו לפגוע רק פגיעה אחת בלתי-יחידנית. מטוס אחד, ובו הטייס דוד שפרינצק (בנו של יושב ראש הכנסת) והמטילן מתתיהו סוקניק (אחיהם של הרמטכ"ל לשעבר יגאל דיין ושחקן הקאמרי יוסף דיין) הופל. אולם גם כאן נבהל המפקד המצרי מעצם גובהותו של כוח אווירי, והוא נסוג לעזה.

במוחם של מפקדי החיל — כולם צעירים — צצו אף רעיונות נועזים, שלא נכבדו בצרכי פעולות הגנתיות. ב'יוני 1948 עמדה להתכנס בעמאן ייצעת הליגה הערבית, כדי להחליט אם לקבל את הצעת האו"ם להכריז על הפוגה בקרבות. כדי לעזור למועצה בדיוניה" הוחלט להפציץ את עמאן מהאוויר, עלידי שני מטוסי-ראפיד. המטוסים מצאו את המטרה ללא קושי, כי הירדנים לא נקטו שום פעולה האמלה, הפציצו אותה בקלות. אולם כבר למחרת הודיע השגריר הבריטי בירדן לממשלת יש' ראל, כי בהתאם לחוזה ההגנה בין בריטניה לבין ירדן, תגרום כל פגיעה נוספת מהאוויר בירדן לתגובת מטוסי חיל האוויר המלכותי החונה בירדן. היתה זו ההתקפה הראשונה והאחרונה של חיל האוויר בשטח הירדן. מכסם אדם שתקאי, אחד מראשוני חיל האוויר, המספר על פרשות אלה בבטאון חיל אויר האחרון: "אם בגלל הרמז של הפצצת רבת-עמון, ואם בגלל המצב הכללי של המלחמה, הסכימו ארצות ערב להפוגה." את ההפוגה ניסה חיל האוויר לנצל כדי להתעצם ולהיות מוכן לפעולה עם חידוש הקרבות — ניסה ולא הצליח. כאשר התקרבה ההפוגה לקיצה וכוחות היבשה התכוננו לפעולה, ביקש לפתע חיל האוויר לדחות את התחלת הפעולות, כי אין הוא מוכן עדיין. אך מפקדי היבשה העדיפו ל' חתר על עזרה אווירית מאשר לדחות את מיבצעייהם. הקרבות התחדשו.

הליקופטרים רוקדים

הצרפתים קוראים להם "הפילים העליונים". האמריקאים מכנים אותם "מערבלי ביצים". שני הליקופטרים אלה, מדגם סיקורסקי 58, מציגים את יכולתם הבלתי-מנוגבלת, להנחת הקהל.

במדינה

הקטן של הגרמנים בצ'כוסלובקיה. הוא הצ'כ' סרף ל.ס.ס., עלה לדרגת אלוף-משנה ואחר כך אלוף. הפך סגנו של משמיר-היהודים אדולף אייכמן, היה ראש המחלקה להשמדת היהודים וינה ומבוקש גם על ידי הממשלה הצ'כוסלובקית על חלקו ברצח ילדי הכפר לידצה.

אחרי ששוחרר מכלא פושעי-המלחמה (אוי) לי בעזרת מכתביו של קסטנר) חזר קרומי לחיים תקינים. הוא פתח חנות לרפואות ולמכשירי-ספורט, קיבל אפילו פיצויים אישיים כקרבן המשטר הנאצי, מפני שגורש אחרי המלחמה ממולדתו (הצ'כית).

סבתא יהודיה. אולם בגרמניה יש סדר — וכך הגיע גם תורו של קרומי. התובע הכללי של פראנקפורט חבץ אותו לדיון כפושע-מלחמה, העביר את ענינו ל"פוסט-החוקר גראברט, נוצרי שיש לו חשבון אישי עם הנאצים. כי השופט, בעל סבתא יהודיה, נכלא בימי היטלר בגטו טרונישטאט. התובע והשופט נכנסו לענין במרץ לוחט. אולם חיש מהר נתקלו בבעיה חמורה: אף שהתובע היה מוכן לשלם את הוצאות ה"נסיעה לגרמניה לכל עד שיתגורר בישראל (אחרי שיימצא כמסומך), לא נמצא בכל ישראל אף לא איש אחד שיש לו מה להעיד על משמיר-היהודים הנודע. ממשלת ישראל עצמה לא עשתה דבר כדי למצוא עדים כאלה ולתת פירסום לפרשה. הסיבה המפורשת: משפט קרומי יעלה שוב לכותרות את פרשת קסטנר, דבר שראשי ישראל אינם מעוניינים בו.

התוצאה האפשרית: זיכוי לאחד מגדולי פושעי-המלחמה של ימי השואה.

הקומיסארים

אני הקומיסאר

המועצה הצ'כוסלובקית של קול-ישראל, ה"מורכבת מרוב גדול של נאמני הקואליציה הממשלתית ומיעוט של נציגי האופוזיציה, דנה בישיבותיה האחרונות כמעט רק ב"סעיף אחד ויחיד: הצנוורה האלמונית על שירותי השידור. בעוד שבפעם הראשונה, אחרי גילוי העולם הזה (1085), ניסה מנהל קול ישראל, ד"ר צבי זינדר, להכחיש את קיומם של הקומיסארים לתרבות, הודה בגלוי בישיבה השניה: "אין שום קומיסאר, יש רק קומיסאר. אני הוא הקומיסאר".

השבוע, אחרי שפסל את הסלע האדום מטעמים מדיניים, את אנקש ואת הפריון (ראה להלן) מטעמים מוסריים, הורה זינדר לפסול לשידור את פזמונה של נעמי שמר ישראל, מטעמים מפלגתיים. לא נוכל להקליט את זה, אמר השדרן אפרים חיל לשמר המופתעת, באולפני קול-ישראל אליהם הוזמנה להקט פיקוד הצפון להקליט את הפזמון הסאטירי, השם ללעג את פעור לות חזרת העשור, "קיבלתי הוראות".

הוראות דומות קיבלו גם גליציה-ל: "נא לא לשדר את ישראל".

היה זה צעד מרחיק לכת. כי נעמי שמר, בת קבוצת ניגון המפא"ית ואשתו של הבמאי הצעיר גדעון שמר, שפזמוניה הם מן המבוקשים ביותר, לא התכחזה מן הסתם לחתור תחת הממשלה ומפלגותיה בפזמונה העליו.

הגברת ישראלה חונגת חג עשור תנידו — כך נאה לה" תאמרו "זה יעבור".

אך ידידי הגברת החליטה, לחוג לה חג עשור קוסמופוליטי. לחוג לה מה? — לחוג לה מה? לחוג לה מה? מה, מה, מה, מה? לחוג לה חג עשור קוסמופוליטי.

לכן כשאלינו הגיע העשור, הופיעו כל אורחיו ממש לפי התור. מהוליבוד כוכבת וכוכב, מברודווי זמרים עם קול-זהב, פוליברגר עם כל התפאורות, סטייל-המיל עם עשר הדיברות.

כי ידידי הגברת החליטה לחוג לה חג עשור קוסמופוליטי...

אז בשלישית הופיעו האינקה במחול (תנו גם לאימפרסריו לחיות למרות הכל)

מלונדון בא גם המלט העצוב לראות את יש פה משהו רקוב. בדון מפרג, מוקיון מהונולולו

• שהושמד כולו על ידי הגרמנים, כנגמול על רצח "התליון" הידריד, מראשי הס.ס. ומושל צ'כיה בימי המלחמה.

(המשך מעמוד 6)

ליל הזוהר בעמק יזרעאל, סערו עדין ה"רוחות בעפולה. המרכז העירוני הקרוב ביותר לבית-הכלא. סיפורי הגבורה של ה"אסירים היהודים, שפורסמו בכל העיתונים כהבלטה מיוחדת, הכעיסו את אותם ה"שבים שהשתתפו בפעולות אותו לילה. אחד מהם, נהג המוניט ולמן ("זמקה") אסני, סיפר לכתב העולם הזה:

"באותו ערב שכר אותי המהנדס ביקלס לנסוע לקיבוץ בית-השיטה. כשהתקרבונו לבית-הכלא בשעה ראיתי כמה דמויות קופצות מעל החומה. חשבתי שאלה הם אימורי גיסי של המשטרה. אבל לפתע ראיתי שלושה אנשים מנספים לי בהתרגשות לעצור. כשעצרתי התברר שהיו אלה שני סוהרים ועוד אדם במכנסים ובלי גופיה, שרק אחרי כן אמרו לי שהוא האסיר כהן, שנדון על הריגה.

עבודת-פרך במחצבה. "הם אמרו לי: קח אותנו מהר לבית-שאן. יש מרד בבית הסוהר".

"החלטתי לנסוע לבית-השיטה במקום לבית-שאן. נסעתי במהירות עצומה, הגעתי לחדר האוכל והזעקתי את החברים. תוך כמה דקות יצאו את הקיבוץ שני גייסים וטנדר מלאים חברי קיבוץ מוויינים. שני הסוהרים והאסיר כהן נשארו בקיבוץ. לא נכון שהם חזרו יחד אתנו לשחרר את בית-הסוהר.

"כשהגעתי חזרה לבית-הסוהר, הקיפו אותי כבד חברי בית-השיטה. הם היו ה"ראשונים במקום. אחריהם הגיעו אנשי יחד דת משמר הגבול, דרוזים וצירקסים עם קצין צירקסי. רק אחריהם הגיעו שוטרי בית-שאן, עפולה וטבריה".

לא היו אלה העובדות היחידות שאנשי עפולה וחברי הישובים הקרובים תיקנו או הכחישו לעומת פרסומי העיתונות על פרשת "שטה". מתוך סיפוריהם של עדי ראיה אחרים, ואנשים הנוגעים בעבודתם היומיומית בכלא שטה, מתברר:

● 25 מאסירי שטה היו מוסעים מדי יום בימוי לשתי מחצבות אבן של סו"ל-בונה, שתיהן במרחק כמה מאות מטרים מן הגבול על רכסי הגלבוע, לעבודת-פרך בשכר-עבודה סמלי, שהיה משתלם כנראה לקומת שירותי בתי-הסוהר. על 25 הרו"צחים, המרגלים ולוחמי הקומנדו היו שומרים שני סוהרים וסמל.

● במשך השנתיים האחרונות ארעו כמה מקרי בריחה של אסירים, בשעת העבודה במחצבות. מקרים אלה לא התפרסמו בב"ציבור.

● משקאות חריפים, חאשיש ואפילו ג'יפים, היו מובאים לתוך תאי האסירים. לא ברור עדיין במה היו האסירים המצריים והירדניים משלמים לסוהרים עבור שירותים אלה.

● האסירים היו מועסקים בשירותים אישיים לסוהרים, כביסה וגיהוץ.

● מקרים של משכב וזכר בין אסירים לסוהרים לא היו נדירים בכלא-שטה.

דפשע יש אחראים. לא היו אלה גילויים שנמסרו מפה לאוזן. אנשי עפולה והסביבה, שסיפרו עד כה את אותם הסיפורים מבלי שאיש ירצה להאמין להם, התכוננו עתה לצאת לחיפה, להעיד בפני ועדת החקירה. "תמיד הזהרנו שיקרה כאן אסון", אמרו השבוע לכתב העולם הזה שבא לחקור את הנסיבות שהביאו למרד בשטה, "אף אחד לא רצה לשמוע לנו". חזרת החקירה תשמע את העדויות. היא תגיע חרדי למסקנות שתבוצענה או לא תבוצענה בעתיד. אך היא לא תוכל להעלים עין בסיכומיה מהאמת האחת המזדקרת כבר עכשיו לעיני כל: מה שקרה בכלא שטה הוא פשע. לפשע זה יש אחראים. האחראים חייבים לבוא על עונשם. אולם בצורה בה התנהלו השבוע חקירות הוועדה החוקרת כפרשת שטה, היו הסיכויים כי מסקנות הוועדה זו תהיינה מבוססות על כל העובדות האמיתיות — קלושים ביותר.

פרשת קסטנר

היכן העדים?

בין כל מעשיו המסתוריים של ד"ר יש"ר אל קסטנר המנוח, שום מעשה לא היה מסתורי יותר מאשר כתיבת מכתבי ברכה להרמן קרומי, בשעה שהלה ישב בבית הסוהר לפושעי-מלחמה. כי בעוד שמחולקות הדעות על קורס כהן, שעסק בעניני כלכלה והשתתף לחלק הצבאי של הס.ס., הרי אין שתי דעות על הרמן קרומי. קרומי גדל בתנועתו של הנליין, הפיר

האוצר הפחית את המס

על סיגוריה דגל

20 סיגריות 220 פרוטה (במקום 280 פרוטה)

חווייה, תענוג ומתיחות

תמצאו בהרפתקאותיה הסוערות של העולה היפה

יהודית

בסיפור מתוארים מעשים שהיו, על רקע העולם התחתון בארץ, והסיפור נקרא בנשימה עצורה. קנו מיד בכל הקיוסקים. המחיר 130 פרוטות.

וכולי וכו' וכו' וכו'...
כי ידידי, הגברת החליטה לחגוג לה חג עשור קוסמופוליטי...
אותנו, מה מובן הוא, עזבו כולם בדרך, מי כאן מכיר אותנו? — אותנו אף אחד, הן כל בימה הופכת כאן בימנות, כשדוריס דיי פוסעת בלי כותונת וכל בצל ירוק כאן הופך לבן כשמרילין מונרו באה עם הישבן...
כי ידידי, הגברת החליטה לחגוג לה חג עשור קוסמופוליטי...

אבל, כמה חבל, חלף הקרנבל, אחרון המוקיונים התעופף לו וחשל. ישבה הגברת בחיץ עייף כה, לנוח רגע קט פן תתעלף פה. ולנו אז אמרה בחן שפה כי... "רבים כאן הכלים"... ו"רבה גם האשפה..."

כי ידידי, הגברת החליטה לחגוג לה חג עשור קוסמופוליטי...

לגברת ישראלה אמרנו "בוקר אור", חייכנו — "כך נאה לך" אמרנו "יעבור", טגרנו את הדלת — שלום, תודה רבה, זכרנו ישראלה בעשורך הבא. ובשנית הגברת אל תחליטי, לחוג לך חג עשור קוסמופוליטי. לחוג לך מה? לחוג לך מה? לחוג לך מה? מה? מה? מה? לחוג לך חג עשור קוסמופוליטי

משהו מתפתח. על סיבות האיסור על ישראלה רבו התמיהות בחוגי קוללי ישראל, כמו בחוגים אחרים. היו שאמרו כי סיבת האיסור היא מוסרית: "איך אפשר לשרר שדורים דיי פוסעת בלי כותונת ו" שמרילין מונרו נמצאת כאן עם הישבן?" אחרים טענו: "הסיבה היא פוליטית. מה זאת אומרת המלט העצוב בא לראות אם משהו רקוב?" סיכם אחד מליציני האמנות: "צריך ל" שנות ולכתוב שהמלט השמח בא לראות אם משהו מתפתח, ואז יותר השיר לשדור", שמשו מתפתח בקול ישראל, על כך לא היה השבוע היכות בחוגים אלה.

גלגולו של ניגון

בעוד שישראלה נאסר לשדור בקול ישראל בגלל סיבות בלתיידועות שאפשר היה רק לנחשן, הרי פזמון אחר שנאסר, שיר ה" פריז, וזה לגלגול ארוך ומזור עוד יותר. שיר זה הוזמן דהקא עלידי מוסר ממלכתי המכון לפיריון עבודה בכבודו ובעצמו, ששילם לזן אלמגור את שכר הסופרים. אדי הלפרן חיבר מנגינה, יעקוב טימן שר אותו בקול ישראל בתוכניות לפועלים. לא עלה על דעת איש שהשיר אינו מהוגן. אולם כשהגיע תורו של דן (בית מח' עשור קוסמופוליטי)

חינוך

ילדים באשפה

"לחם, לחם" מפריעות צעקות וזוהי את מנוחתם של תושבי המושבה הגרמנית שבי דרום תל-אביב. "לחם" צועקים פיות-דע" בים בכל בוקר.

"מנוולים" שולחים השכנים אגרוף ל" עבר הצועקים, מצלצלים למשטרה ופונים בעקשנות לעזרתם של משרדים ממשלתיים וכתובות עירוניות, שכולם כאחד אינם יכו

הקוויקרים בשעת התפילה הדוממת... לשכוח כי אויבים חיינו.

והמוסד הפדגוגי לילדים מפגרים

קיבוץ נדבות ליד בית-המשפט

מנהלת גוצ'ה שינמן ובעלה

קיבלנו אף פעם תלונות. אנחנו שולחים למוסד ילדים מפגרים, ולנוצרכים אנחנו גור תנים תרומות. אנחנו עוזרים למוסד בכסף כדי לספק את צרכיו במזון קצוב. אין מוסדות טובים יותר, לפי שעה.

מכיון שכך, יאלצו תושבי המושבה הגרמנית לסבול גם בעתיד. אך יותר מהם יסבלו משפחות הילדים, והילדים עצמם, אשר ימשיכו עד הסתם לקבל נדבות ברחוב יפו-תל-אביב, לחטט בפחי האשפה ולהשי ל"ך אבנים לדידות השכנים.

נוער

אידיה בהרי ירושלים

בוקר בוקר, מיד אחרי שהשמש זורחת על הרי ירושלים, מתחיל חיון מזורב כפר אבן-ספיר שבמעלה ההר: שלושים צעירים וצעירות כורעים על ברכיהם, יושבים בצל עץ או בית, כל אחד לחוד, ממלילים משהו מתוך שפתותיהם, מסתכלים בשמים או עוצמים את עיניהם. אחרי רבע שעה הם קמים, הולכים למקום הריכוז, ופותחים בארוחת הבוקר. אחרי ארוחת הבוקר יוצאים חברי המחנה הבינלאומי ה" שנים-עשר של הקוויקרים בישראל לעבודתם.

המחנה הבינלאומי מנהל את חייו כתיקור גם שלוש הצעירות והצעירות, מחציתם ילידי הארץ ותושביה ומחציתם באי חוץ לארץ, עוסקים בעבודתם חיים אינטנסיביים. מקימים אכסניו נוער בכפר אבן-ספיר. "שלח את עמי", שרים הצעירים תוך כדי עבודה. הם שרים את השיר בגרמנית, באנגלית ובעברית, כשם שהם שרים את "הבאנו שלום עליכם", בעברית בלבד או מזמזמים אותו ללא מילים כלל.

כבכל שנה, גם השנה חוסה המחנה הבינלאומי בחסותה של אגודת אכסניות הנוער. "חבל שלא באו יותר", אמר הארכיאולוג יחיאל ארז, עובד הזקן, ממרכזי המחנה וראשו, "אבל גם כך הוא מוצלח מאוד."

צעירי גרמניה, ארצות-הברית, בולביה וישראל שבתחנה מרגישים את עצמם מצויים. "זהו ארץ נהדרת", התחזה מרקו, סטודנט ליחסים-בינלאומיים במכללת רומא וכתב ה"ירחון הכלכלי אקונומיקה". "אני גורא שמ" חת שבאית לכאן, הוסיפה פרנשיקה ה" איטלקיה (20) חברתו של מרקו, גם היא סטודנטית מרומא.

מישראל משתתפים במחנה יהודים וערבים כאחד. "אף פעם לא הכרתי ערבים", גילתה מרים כץ, בת מושב צופית, "עכשיו אני יודעת שזה מעניין מאד להכיר אותם." לדעתה של מרים הבעיה היא אישית: "יש ערבים שכדאי להכיר אותם וישנם שלא ממש כמו יהודים."

"אלוהים, אתה המקל על צרותינו / ה" גורם להקלת סבלנו / בוא לעזרתנו / תן לנו לחיות כידידים / ולשכוח כי אויבים היינו", שרים אנשי המחנה הבינלאומי את המנון, כשהם עומדים שלובי זרועות ומתפללים בצחוק.

אם אמנם יבוא אלוהים לעזרתם של הקוויקרים, קשה לדעת. אך אין ספק כי לחיות כידידים ולשכוח כי אויבים היו מטיבים יושבי המחנה ללמוד, במשך שלושת השבועות באבן-ספיר.

פני הילדים כוסו כדי למנוע זיהוי.

לים או אינם רוצים לעזור. לא פועלידחק רעבים או מפוטרייעול שובתים קוראים את קריאות ה"לחם" לעבר תושבי המושבה הגרמנית. הניכיו והניכיות המוסר הפדגוגי לילדים וילדות מפגרים, השוכן בעיבורה של השכונה, הם שזועקים מדי יום ביומו את זעקות הרעב שלהם. השכנים אינם פוסקים מתלונות. "ישבתי בביתי באחד הימים כששמעתי שוב את הילדים צוחים ומרעישים בלי הרף", סיפרה השכנה אידה קרצמר, אשה זקנה וחולה ה" גרה ממול למוסד הפדגוגי, "לא הספקתי עדיין לברר מה היא סיבת הרעב ולפתע פגעה אבן גדולה בראשי."

"הילדים לא נותנים לישון בבוקר, לא נותנים לנוח בצהריים ועושים לנו צרות", נאחזה השכנה לובה סלע, "ביקשתי מנהל ל" למוסד לשמור עליהם והיא אמרה לי שאפנה למשטרה."

אין חוק, השכנים פנו למשטרה. הם גם פנו לראש הממשלה, למשרד הסעד ול" נשיא המדינה. הם סיפרו בתוכניות אינ" ספור כי 150 הילדים המפגרים שבמוסד מוחזקים בו ללא כל השגחה חינוכית מתאימה. הם סיפרו על מקרים בהם פרצו הילדים לבתיהם, גנבו מצרכי מזון מן המטבחיים ונספלו לילדיהם. הם ביקשו מ" פקידי המשרדים הממשלתיים לבוא ולראות במו עיניהם כיצד מקבצים ילדי המוסד נדבות ליד בית המשפט המחוזי שליד ה" מושבה הגרמנית, או לבקר בבית בשעות הלילה כדי לראות את שעריו נעולים ואת 150 הילדים סגורים ללא כל השגחה.

אף לא אחת מן התלונות לא זכתה לטיפול רציני. המשטרה לא רצתה לטפל, משום שלא ראתה בחומר שהובא לפניה עבירה על החוק. "אין חוק גנדי גיהול מוסד כזה", אמרו קציני הנפה הדרומית לשכנים הזוע" "מה זה אין חוק?" התרעם זאב בריאן, מוכר עתונים מול בית-המשפט, "אם אין חוק, צריך לעשות חוק. הרי לא יתכן ש" נמשך לגור בשכנות למוסד נורא כזה!"

השכנים רוצים לסחוט. מנהלי ה" מוסד ובעליו, גוצ'ה ויונה שינמן, הכחישו את הכל: "השכנים רוצים לסחוט מאתנו כסף. הכל אצלנו בסדר גמור. אצלנו זהו מוסד פדגוגי. יש לנו מורים מוסמכים ורופאים לילדים. הילדים אף פעם אינם רעבים. תמיד יש מספיק אוכל אצלנו." יונה שינמן הוא מהנדס במקצועו. את ה"מוסד הפדגוגי" קנו הוא ואשתו לפני עשר שנים מיהודית שאלתיאל, אשתו של ציר ישראל במקסיקו. "אשתי היא אחות מוסמכת", הסביר שינמן, "והיא עבדה הרבה זמן במוסדות דומים."

בכל זאת לא היה ליונה ולגוצ'ה שינמן הסבר על תלונות רבות אחרות: שהרופא הקבוע של המוסד הוא זמני בהחלט, מבקר בבית שעות ספורות בשבוע; שהמורים אינם מוסמכים והמטפלות לא אומנו מ" עולם התפקיד כה נכבד ואחראי כמו טי" פול בילדים מפגרים.

אין מוסדות טובים. אשר לתלונות האחרות, הן השכנים מוכנים להישבע ב" בית-המשפט או בבית-הכנסת, כי: "הילדים של המוסד מחטטים בפחי האשפה. הם מתגפלים על הילדים שלנו היוצאים עם אוכל החוצה, וחוטפים מהם את המזון."

עובדי משרד הסעד בתל-אביב, המפקחים להלכה על המוסד, הצהירו, מצידם: "לא

מיראה

מעל

לגשר

הקבוצה הראשונה של המועמדות הסופיות בתחרות על

חדשות, בנות עדות המזרח נסעה שעות רצופות מנהר ירושלמית, הגיעה רק לאחר של מלאכת הצילומים. אחרי נוספת, בה תקבענה המועמדות במלון "רמת אביב". אלה אישי עם ועדת התחרות זו להופעה זו. כאשר נפרדו מהן סימן השאלה הגדול: "

עשרים צעירות כנגדיים עלו ביום השלישי האחרון על הגשר שמעל לבריכת-השחיה במלון "רמת אביב". היתה זו הקבוצה הראשונה של המועמדות הסופיות, בהתחרות על כתר "מלכת המים 1958", הנערכת עלידי מערכת "העולם הזה". במשך 13 השבועות בהם היתה התחרות פתוחה בפני צעירות ישראל, שלחו עשרות רבות את תמונותיהן. במיבחן ראשון, נבחרו כ-40 מועמדות, אשר תמונותיהן פורסמו בעתון, מדי שבוע. 40 בחורות אלה הוזמנו לפגישת ראשונה, ובאותה הזדמנות נערך להן גם מיבחן צילום קולנועי, עלידי מסריטי "ברמל פילם". הקבוצה הראשונה היתה מגוונת ביותר, והיו מוצגים בה כל חלקי העם - צבריות, עולות

נא לחייר!

זוהי פקודת הצלם ל-14 מבין המועמדות הסופיות, הניצבות על המדשאה הגדולה של מלון רמת אביב. יושבות מימין: מינה זקס, ליאורה שורצבורג, נורית רונאי, מאירה שטיינבו, אלס בונדפילד, גאולה אהרונ, ערה דינור, זיוה פיל, שושנה

במדינה

עתונות

פיצוק ההסכם

מבטפניהם של הקצינים הופשטטר וגאש היה אפוף חשיבות סודית. "אנו בדרך המלך לפתרון תעלומת הרצח ליד קולנוע צפון, עצרנו חשוד", סיפרו לכתבים שהובילו ל-מטה המשטרה. הכתבים הקשיבו, רשמו ב-קדחתנות, תכנו כיצד להעביר את הידיעה לעתונות בדרך הקצרה ביותר. בסוף פגישת הכתבים באה הבקשה המאכזבת: "אנו מבקשים אתכם לא לפרסם את הידיעה עד שנתייר אותה לפרסום". הכתבים טמנו את פנקסיהם, נאלצו לחכות לצלול הסלפון מן המטה שיתיר את הפרסום.

בינתיים המשיכו חוקרי המשטרה בחקירת החשוד. הוא נעצר אחרי שחולית השחזור של המטה הארצי הרכיבה את תמונתו מחל-קירפנים שונים, שעדי הראייה לרצח הפזיזו עליו כאלו הם דומים לחלקי פניו של הרוצח שנעלם. המשטרה פרסמה את התמונה בעתונים, וזכה לתוצאות מפתיעות: 17 אזרחים הודיעו כי הם מכירים את בעל התמונה הסינתטית, שלא היה קיים מעולם. בירושלים נעצר אזרח אלמוני, מו-פרע בשכלו, שהכחיש בכל תוקף את שמי-כותו למקרה. "ישבתי בליל הרצח בבית קפה", טען בעקשנות באוזני החוקרים.

על פרטי החקירה לא ידעו העתונאים דבר. נאמנים לשיטתם לספק ידיעות בלע-דיות בשפע לכתבי שני עתוני הערב, תמרו רת קשר-שתיקה של שני עתונים אלה בכל הנוגע למתהחה בתוך משטרת-ישראל, שיתפו החוקרים את כתבי מעריב וידיעות אחרונות במהלך החקירה, סרבו להשיב לפניותיו של משה חייניצקי כתב הבוקר הצעיר והריוני, שהצטיין במשך השנה ה-חולפת בפרסום כמה ידיעות בלעדיות מן הענף הפלילי.

חוקרי המשטרה היו נאמנים להסכם ה-סודי הקיים בעל-פה עוד מימיו של סהר: וזכה הבכורה לעתוני הערב. לפי הסכם זה מקיימים קציני העתונות את פגישות הכתבים בשעה שמונה ותציז בבוקר, כדי שכתבי מעריב וידיעות אחרונות יוכלו להקדים את כל העתונים היומיים בפרסום מוקדם של אותן ידיעות, שיפורסמו רק למחרת בעתון-גים היומיים. לעיתים קרובות היתה המשי-סרה מעכבת במתכוון ידיעות על אירועים או מעשי-פשע שבוצעו בשעות אחרי-ה-צהרים והלילה, כדי שעתוני הערב יוכלו לפרסםם ראשונים.

הופשטטר אסיר-תודה. חייניצקי, שחשש כי גם הפעם יקדימו אותו מעריב וידיעות אחרונות בפרסום הידיעה על ה-חשוד ברצח בקולנוע צפון, החליט לפוצץ את ההסכם: הוא פירסם ביום ששי את הסיפור המלא על פעולת המשטרה בתק-הרצח, סיפר על התמונה שהורכבה מצילומים, ועל מעצר החשוד הירושלמי.

הידיעה בהבוקר פגעה כבדק פתאומי ב-מטה. צלצולים נגזים של כתבי כל ה-עתונים היומיים הטרידו את מנוחתם של המפקח הכללי, סגנו וקציני העתונות. "ל-ערוך מיד מסיבת כתבים על מעצר החשוד", דרשו הכתבים מרמ"ח אפרים הופשטטר, ראש מחלקת החקירות העוסק אישית ב-חקירת הרצח.

אולם הופשטטר לא רצה לפגוע בהסכם עם עתוני הערב. אסיר-תודה לשני העתון-גים המעלימים בעקביות כל ידיעה המטילה אור על מעשיו בתיק הקצין שטיינברג ובטשטוש ההאשמות נגד הקצין זינגר, סירב הופשטטר לכנס את הפגישת. "הפגישת ת-תקיים ביום ראשון בשעה שמונה ושלושים בבוקר", חזר והודיע בעקשנות. הכחנה ה-ברורה: להשאיר שוב את הבכורה בידי עתוני הערב. אורי דן, כתבו המשטרתי המסור של מעריב, אף הוזמן למטה הארצי, קיבל חומר רקע בלעדי לרשימה בעמוד פנימי, מסר אותה לדפוס עוד לפני פגישת הכתבים בה לא השתתף כלל.

החלטה מהפכנית. אולם הופשטטר לא הבין כי המקרה האחרון מתח את ההבל יותר מדי. התייעצות דחופה שנערכה במערכת הארץ הולידה החלטה מהפכנית במערכת שמרנית זו. בבוקר יום א' פורסם בהארץ הספור על חקירתו של החשוד ברצח ושחרורו מחוסר כל הוכחות. כתב הארץ זאב שיף סירב להופיע למסיבת הכתבים. "לא גופיע כל זמן שלא תקימו את מסיבות הכתבים מיד אחרי שהתרחש המאורע ולא לפי לוח הזמנים של עתוני (המשך בעמוד 12)

תואר „מלכת המים 1958", אשר תיערך בעוד שלושה שבועות, בתצלומי-מבחן

נות ההתיישבות העובדת. מועמדת אחת הגיעה ראשונה למקום המיועד. אחרת, יותר חברותיה היו כבר שקועות בעיצומה תצלומים נאמר להן כי תיערך עוד בחינה שתופענה בנשף הבחירה, ב-28 לאוגוסט ניהן אשר יעברו מיבחן זה יוזמנו לראיון מנחה הנשף, לקבלת החוראות האחרונות המועמדות, ניכר היה על פני כל אחת מהן מלכת המים של ישראל? שמא אני?"

השופט הצעיר
התרחץ במקרה בבריכה, כשהופיעו מלכות המים לצילומים. בצילום הוא סוקר את מינה זקס הירושלמית.

מלאכת היופי
הוטלה על הקוסמטיקאית עליזה עולש, בעלת המכון ליופי ברחוב דוב הוז 14 בתל-אביב, האחראית להופעתן של המועמדות בנשף הבחירה הגדול.

מצלמה מקומית
מסריטי כרמל פילם מרכזים מצלמותיהם על שלוש מועי מדות הנכנסות לבריכה, כדי להוכיח שהן גם יודעות לשחות.

מצלמות זרות
מתקתקות בקצב, תיירים אלה הופתעו לטובה למראה היפהפיות הישראליות, שפלטו לבריכת המלון, הנציחו אותן בעשרות צילומים.

בליה ליאון, עדינה פכלר ומלכה חגואל. לפגישתן היתה תחרות אשה עם חברתה, וליצור אורה ידידותית מן היה המפגש בגן של רמת אביב הצלחה מוחלטת.

משה (32) אינו רוצה לעבוד. נשוי ואב לשלושה ילדים, רשום משה שורקי בלשכת הסעד המקומית, תובע ממנה קיצבת סעד חודשית, ממש כמו עולה חדש קשה-יום או פועל-חזק מחוסר סידור. "עובי אותי במנוחה", עונה משה בכל פעם שאמו מ- מריצה אותו לחדול מחיי הבטלה. השבוע, אחרי שנות סבל ממושכות ו- אחרי שפקה סבלנותה, פנתה חנה שורקי במכתב לשר המשטרה בכור שיטתית ואף שלחה העתק לראש הממשלה פועל-חזקתה לשעבר. כתבה חנה: "אני מקווה, אדוני השר, שאת המכתב הזה לא יורוק לסל ויברר את כל הדברים האלה ויקרא לי ולכל העדים ויראה אם אני צודקת, ואו אני ארגיש את עצמי במדינה דמוקרטית ולא משטרתית..."

מה טיב המשטרה? מה הביא את חנה שורקי להביא את צרותיה המשפחיות בפני שרי המדינה? בחודש שעבר הכעיס משה שורקי את אמו במיוחד. מפעם לפעם היה יוצא לציד עם חבריו, ממלא את חצר ביתו בנבלות. "הבית מסריח מנבלות", טענה חנה. הנבלות הכעיסו אותה. היא ביקשה מ- בנה לעזוב את ביתה יחד עם אשתו, פנתה בצד לה לבית-המשפט, תבעה להוציא צו פינוי נגד יוצא חלציה. התשובה לא אחרה לבוא: משה שורקי איים על אמו ברובה צייד, היכה אותה. האם פנתה למשטרה. השוטרים יעצו לה להתפטר עם בנה: "שלמי לו 1500 ל"י והוא יעזוב", יעץ לה אלונה, סמל תחנת גילמי. האם סירבה: "המשטרה זה לא בית-משפט. באתי להתלונן על מעשי בני". במקום לשמוע את התלונה אסרו אותה השוטרים, שחררו אותה בערבות אחרי כמה שעות. "אותי, אשה זקנה שיש לה עש" רה נכדים, אסרו אותי ואמרו לי בפני כמה וכמה פעמים שקניתי, ואותם שחררו..."

משה ורוזה שורקי
ככד את אבי' ואת אמן

התלונה חנה שורקי באונוי שר המשטרה. "אני פונה אל כבוד השר שינהל חקירה יסודית ויברר היטב: מה טיב המשטרה וה- שוטרים הנמצאים בה."

משפט

מותו של עלי

מה גרם למותו של עלי, בן חלימה מח' מוד עמר, האלמנה מכפר קאסם? עוזר פרקליט המחוז איתמר פלפל טען: "חל"י מה רצחה את עלי בנה, בן 14 יום, ב- כחנה תחילה". טען חיים קאזיס, סניגורה של חלימה: "עלי מת מוות טבעי". מדוע תרצה חלימה (38) לרצוח את פרי בטנה? על כך צריך היה התובע פלפל להשיב ולשכנע את שלושת השופטים מחוזיים היושבים בדיון. באונוי השופטים מרכזי קנת, יצחק וזנובליץ ומקס צירוני בילסקי, טען פלפל: "חלימה התאלמנה לפני שנים אחדות. במרוצת הזמן הכירה את אחמד עבד אל-רחמן עדס, חקלאי מגילג'י. ליה. חלימה החלה לבקר בפרדסה..."

(המשפט ממדוד 10)
הערב, הודיעו עורכי העתונים למשטרה המופתעת מן המרד המאורגן. השבוע היה נראה כי ההסכם בין ה- משטרה לעתוני הערב עתיד להתבטל. מת- אותה של כל העתונים היומיים למפקח הכללי יעשו כנראה את שלהן. מערב ו- ידיעות-אחרונות יהיו חופשיים מעתה לכתוב על המשטרה כרצונם. כי לפי כל הסימנים הם לא יהנו עוד מפרסום ידיעות שנגזלו או הועלמו במכתחין מהעתונים היומיים.

פשעים

ראשון כיפו

שני הסיפורים שהשופט המחוזי יצחק רוח הקשיב להם במשפט הארוך, היו שר- גים מן הקצה אל הקצה. כמו בסרט היפני ראשון, סיפר כל אחד מן הצדדים את סיפורו, מנקודת ראותו הוא. "נעמי רודיטי פגשה את חיקטור חמו באחד מערבי השנה שעברה", סיפר אי- תמר פלפל, עוזרו של פרקליט מחוז תל- אביב, "היא הציעה לו (את עצמה). הם הלכו לביתו של חמו בחסן-בק וחמו שילם לה שלושים לירות. אחרי שיצאה, הבחין חמו ששעון-היד שלו, שהיה מונח על המקרר, נעלם". חמו אינו מן המחחרים בנקל. הוא חיפש ומצא את רודיטי, ליד מלון סלע. "אם לא תחזירי לי את השעון אקרא למש- טרה", איים על היצאנית. רודיטי נבהלה, שלמה לו שלושים לירות במקום השעון. חמו עזב אותה, נכנס לבית-הקפה של ג'מילי, ברחוב הכובשים. רודיטי, עם שנים מחבריה, ניגשו לחמו, איימו עליו באקדח, ציחו עליו להריק את כל כספו על השולחן. אחרי שיוסף שחישה, שבא עם רודיטי, ירה יריית-הפחדה בתקרת ה- קפה, נטלו מחמו ארבעים לירות וברחו. היוזמה הועברה אז למשטרה: אחרי סרי- קה קצרה, עצרו בלשי תל-אביב את נעמי רודיטי, 23, ואת יוסף שחישה, 22, הביאו אותם למשפט באשמת שוד מזוין. אולם בבית-המשפט הופיעה התביעה כי שווא בלתי-מזוינת לחלוטין. העד הראשי שלה, חיקטור חמו בעצמו, לא היה נוכח, עזב את הארץ לצמיתות, מיד אחרי המקרה. **סכין בין הריפות.** בפי נעמי רודיטי היה נוסח שונה לחלוטין של אותו סיפור: "סגשתי את חמו והוא הציע לי ללכת איתו לביתו. כשראיתי היכן הוא גר, סרבתי לעלות לדירתו. הוא שלף סכין ואיים עלי. הייתי נאלצת לעלות". למעלה, בתוך דירה מרופשת והרוסה, נכנסו לרודיטי - לדבריה - חתיות עזות עוד יותר: ילד כבן חמש ישן על אחת המיטות. "חמו איים עלי בסכין. גיליתי לפתע שהוא עיתור בעין אחת. אחרי ש- גמרנו, דרש ממני כסף. הוא חטף את ארנקי וגירש אותי מן הדירה". רודיטי לא היתה מחוסרת נסיון במקרים כאלה. היא ארבה ליד דלת ביתו של חמו, השגיחה כשעזב את הבית, מיהרה לעלות לדירתו, מצאה את הסכין, לקחה אותו אתה והחביאה אותו בין הריסות חסן-בק. רק אחרי כל הפעולות האלה מיהרה לידיה הטוב יוסף שחישה, גבר צעיר, חסון ויפה. **"חמו רצה לרצוח."** שחישה לא היסס. הוא טען את אקדחו, מיהר יחד עם רודיטי לחפש את חמו. כשמצאו אותו בבית-הקפה של ג'מילי תבעו ממנו את כספה של הבחורה בחורה. במשטרה ידעה רודיטי את מה שעליה לומר. היא לקחה את הבלשים להריסות חסן-בק, הוציאה ונתנה להם את הסכין. "בוזה רצה חמו לרצוח אותי", סיפרה. לשופט לא נותר אלא לקבל את גירסת הנאשמים וסניגורם אביגדור שלוש. הוא זיכה את השניים מאשמת שוד מזוין, מצא את שחישה אשם בהחזקת נשק ללא רשיון, שפטו ל-6 חודשי מאסר.

דרכי אדם

הבן הצייד

צרות צרורות באו לחנה שורקי מבנה בכורה משה. בת לדור ששי בארץ-ישראל עברה חנה שורקי את כל מדורות הארץ ובחינה: נולדה בסבריה, התחתנה עם אכר בסגירה, שראש הממשלה דוד בן-גוריון היה אחד מפועלי-איו, עברה לירושלים והש- תקעה לבסוף במושב אלרואי שליד חיפה. שבעה בנים לחנה שורקי (58) ועשרה נכדים, אך אין היא רואה נחת בהם: משה, בנה הבכור, גורם לכן.

חיסול המלאי
בנעלי קיץ
במחירים נמוכים

נעלי פאר
Peer Shoes

תל-אביב, רחוב דיזנגוף 97

גינת בר
"אואזיס"
רמת-גן
גאה להציג את:

נינה דאבורה

זמרת הרדיו והטלביזיה מברודווי

שלישית ז'רים

בהצגת הבובות האקרובטיות

BLACK & WHITE

דואו אקרובטיקה

פפול סיוחד להפסקה

נשירת שערות ומניעת קרחות

מאפשר: 1. הפסקה מוחלטת של הנשירה

2. הצמחת שער חדש

אחריות גמורה - במקרה של
אי הצלחה, יוחזר הכסף

דוביניס קוסמטיקום

בהנהלת סר א. רובין, ביוקוסמטיקאי מדופלם

תל-אביב, רחוב פינסקר 2 - טל. 22128

לנשף בהירת מלכת המים 1958

מסיבת קוקטייל
ונשף ריקודים

שיתקיים ביום החמישי,
28 באוגוסט, 1958, בשעה
8.30 בערב, בגן המלון
ומסביב לבריכת המלון

★ ★ ★

המלכה תיבחר על-ידי
קהל הנוכחים בא-מ-
צעות פתקי-בוחר המ-
צורפים לזרטיס הכני-
סה — מנין הקולות
יבוצע על-ידי ועדה
שתיבחר מתוך הקהל.

★ ★ ★

בתוכנית: מיצער המועמי
רות, ראיון מפורט עם כל
מועמדות, הופעות אמנותיות,
שעשועי מים בכריכת המלון,
תזמורת, נשף ריקודים,
בחירת המלכה וסגנוניתה,

בחירות משניות,
הכתרת המלכה.

★ ★ ★

מכירת הכרטיסים תתחיל ביום ב',
18 באוגוסט, במשרד למכירת כרטי-
סים יוקי, תל-אביב, כיכר דיזנגוף 14,
סל. 22445. מספר הכרטיסים מוגבל.

★ ★ ★

מחיר הכרטיסים יכלול צריכה
חופשית ובלתי-מוגבלת של
משקאות קלים, קרים וחרי-
פים, עד שעה 1 אחרי הצות.

זוהי תמונה המציגה את המציאות החדשה במיפך
אילת. מול נמל עקבה עוננת באופן קבוע משחתת
בריטית, השומרת על הנמל הירדני, שעה שאוניות
משא ומכליות דלק פורקות את מיטענן המיועד ל-

עונה אחת. בעוד מוסי עצמו שתק, הבטי-
חו אנשי מכבי הממורמים: "אנחנו נע-
מוד למוסי בדרך בכל דבר בחייו ונשתדל
להפריע ולקלקל לו כל מה שיעשה."

איגורף

לא נוסעים למקסיקו

ענפי הספורט השונים בישראל, מחוץ ל-
כדורגל, מתעוררים בדרך כלל לחיים לפני
נסיעות. רק כאשר עומדת איוו נסיעה ב-
אופק צצים לפתע ענפי ספורט שאיש לא
שמע על קיומם במשך כל השנה: התאבקות,
טניס שולחן, טניס או קליעה.
השבוע אירע דבר מוזר במציאות זו.
להתאחדות הספורט הישראלית הגיעה הוד-
עה לשגר משלחת מתאגרפים לתחרויות איג-
רוף בשם כפפות היהלומים, הנערכות במק-
סיקו. יותר מזה: הקהילה היהודית במק-
סיקו-טיס, שידעה על הזמנה זו ואף על
מצבה הכספי של ישראל, מיהרה לשלוח
אלף דולר לשגרירות המקסיקאית בישראל,
הבטיחה עזרה כספית נוספת לשיגור מתא-
גרפים ישראליים למקסיקו, אך, למרבית ה-
תמהון, לא קפץ איש על המציאה. איש
מאנשי ההתאחדות לספורט לא טרח גם
להשיב על ההזמנה.

האשמות: האגודות. מבחינה פור-
טניאלית, מהנה ענף האיגורף אחד מ-
ענפי הספורט המבטיחים בארץ. מומחים
זרים הביעו התפעלותם מכשרו של הנוער
הישראלי, מתאגרפים צעירים נוהרים לכל
זירות האמון, ואף תחרויות איגורף של
מתאגרפים טירונים מדרגות נמוכות מושכות
קהל רב.

מסעה האחרון של נבחרת המתאגרפים
הישראלית לבריטניה הוכיח כי מתאגרפי
ישראל מסוגלים להתמודד בכבוד עם מתאג-
רפים חובבים מכל העולם. מדי פעם בפעם
גם הציעו קלובים ואמרגנים מארצות חוץ
לארגן חילופי מתאגרפים עם ישראל, אולם
כל ההצעות הללו נדחו. הסיבה לכך היתה
תמיד: הריב המתמיד והסיכסוכים בין שני
המרכזים האגודתיים של מכבי והפועל. ה-

היתה זו אשמתם של מרכזים אלה ש-
העמידו הנהלה כושלת, אשר הובילה את
האיגורף אל סף ניחון מוחלט. מאז חזרו
המתאגרפים הישראליים לבריטניה לא נער-
כה שום תחרות איגורף ראויה לשמה.
המתאגרפים מדרגה א' לא נראו מזה ששה
חדשים על הזירה. רק תחרויות בודדות
של מתאגרפים מדרגות נמוכות נערכו.

חוסר ההיענות להזמנה המקסיקאית הוכיח
בפעם נוספת כי יש למסור ענף זה ל-
ידיהם של אנשים אחרים, המבינים באיגורף
והמוכנים להתמסר לפיתוח מקצוע זה. אנ-
שים מעין אלה יש בשפע. אולם כל עוד
ישלטו המרכזים האגודתיים בענף האיגורף,
איש לא יתן להם דריסת רגל שם.

ספורט

כדורגל

צבע חדש לחולצה

בשנים האחרונות האמינו אוהדי הכדורגל
בדרום באימרה אחת: "למכבי רחובות חס-
רים 10 שחקנים, חוץ ממוסי ליטבסק, כדי
להקים קבוצת כדורגל." השבוע התברר
כי לקבוצה, שהיתה בשנים האחרונות ה-
פייבוריטית של הדרום, חסרים 11 כדורגלנים
על מנת שתהיה קבוצת כדורגל.

16 שנה היה מוסי ליטבסק האבא של
מכבי רחובות. הוא גדל בקבוצה, ייצג או-
תה בנבחרת הלאומית, צורף כחירי חופשי
לכל מסעות מכבי תל-אביב בשנים 1950-55.
משך כל אותן שנים קשה היה לתאר את
מכבי רחובות ללא מוסי ליטבסק. הוא עלה
וירד עם הקבוצה, הפך בשנים האחרונות
למאמנה הקבוע.

אולם כל פעלו של מוסי ליטבסק למען
מכבי נשכח לו בשבוע אחד. השבוע הפך
מוסי בן ה-32, פקיד בכיר בסניף הבנק
הלאומי ברחובות, מנוה בין חבריו במכבי
רחובות. איש מאנשי מכבי אינו רוצה ל-
דבר איתו, ומה שסיפרו אנשי מכבי רח-
בות על מוסי, שמסר את נפשו למען הקבר
זה במשך שנים, היו רק דברי רכילות ו-
השמצות. הסיבה למפנה: מוסי עזב את
מכבי, עבר ליריבו הגדול ביותר של מכבי
רחובות מאז ומתמיד: הפועל המקומי.

איחור בתשלומים. מה שגרם להחל-
פת צבע חולצתו של מוסי, או למה שנראה
ככגידה בעיני אנשי מכבי, הוא סיפור
פשטני נטול אידיאולוגיה המאפיין את דח-
פיהם האמיתיים של כדורגלני ישראל. מוסי,
נשוי ואב לילדה, החליף לפני חודשים מס-
פר את דירתו בדירה מפוארת בת שלושה
חדרים, שהכניסה אותו בעול חובות. הוא
היה משלם את התחייבויותיו בחלקן מהמש-
כורת שקיבל כמאמן מכבי. לאחרונה אי-
חרו תשלומי המשכורת, העמידו את ה-
בנקאי מוסי ליטבסק במצב לא נעים, בו
לא יכול היה לקיים בזמן את התחייבויו-
תיו.

גם אנשי מכבי לא היו מרוצים עוד
ממוסי, טענו כי הוא מזלזל באימונים. ו-
אינו מתמסר עוד לקבוצה. טענות אלה
גרמו להתפטרותו בסיום העונה הנוכחית.
אנשי מכבי, שחששו מפני האפשרות שאי-
שיות מסוגו של מוסי תעבור להפועל רח-
בות, הציעו לו לאמן קבוצה מכביית אחרת.
אולם עבודתו של ליטבסק לא איפשרה לו
להתמסר לנסיעות אימונים.

השבוע, להפתעתם של אנשי מכבי ו-
אוהדי הקבוצה, נודע כי מוסי חתם חוזה
עם הפועל רחובות לאימון הקבוצה במשך

התפתחות העלילה אחרי-כן יכולה לשמש
רקע מתאים לכל רומן שגרת. סיפר פל-
פל: "חלימה היתה מבקרת בפרדסו של
עדס (42) לעיתים קרובות. היחסים ביניהם
נעשו קרובים ביותר. חלימה הרתה ללדת."

פלפל יכול היה להוכיח בקלות את דב-
ריו: חלימה נרשמה ללידה בבית-החולים
הממשלתי ביפו, כרעה ללדת וילדה את
עלי. היא מלאה את כל הטפסים הדרושים,
חתמה על בקשה למענק-לידה מן הביטוח
הלאומי, גבתה אותם וחזרה לביתה.

מת בארץ-יזכויות. דחקא עובדות
אלה שמשו חומר מצויין בידי קאזיס ל-
הוכיח את צידקת שולחתו: "אם נרשמה
ללידה, בקשה מענק-לידה ואף גבתה את
הכסף, מדוע רצחה את בנה?" שאל את ה-
שופטים. "הרי אם התכונה לרצוח אותו
מלכתחילה ובכונה תחילה, לא היתה ר-
שמת אותו אצל השלטונות."

בעדותה במשטרה, לה התכחשה הנאש-
מת בבית-המשפט, סיפרה חלימה: "חזרתי
מבית-החולים לביתי. כלילה השני שמעתי
את עלי משתעל. קמתי והכנסתי אותו לתוך
הארון עם דלת הוכונית. הוא נחנק ומת."

אחרי של עלי מת, סיפרה חלימה לשוטרים,
הכניסה אותו אמו לתוך חבית של קמח,
ובבוקר, השליכה אותו לתוך באר סמוכה.

כבית-המשפט טענה חלימה להרשם. "עלי
מת מהצטננות," קבעה בעדותה. השופטים
המלומדים יאלצו להחליט בעצמם מדוע מת
עלי ומי גרם למותו.

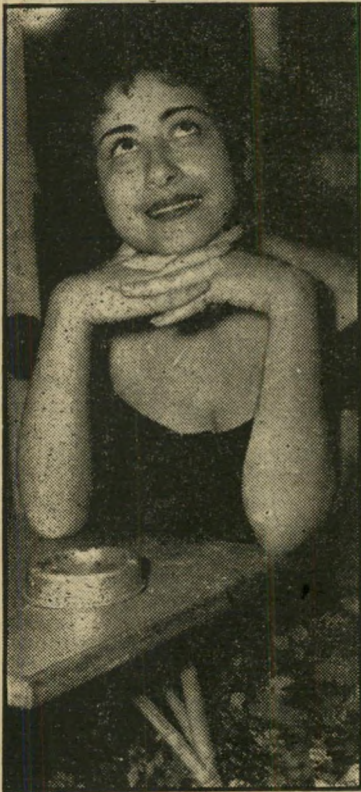
תזכיר

הקצינים זוכו

קציני צה"ל שהיו מפקדיה של המח-
לקה המתאמנת בקרבת הכפר הערבי סכנין,
שהיתה אחראית להריגתו של נער צעיר
באותו כפר, זוכו מכל אשמה. אחרי ש-
העולם הזה (1065) גילה לראשונה את האמת
על הריגת הנער, שנפגע בתוך כפרו, השיב
שר הבטחון דויד בן-גוריון לשאלתה: "בית
היוני הצבאי זוכה שלושה קציני צה"ל ש-
הואשמו בהתרשלות במלוי תפקידים... .

תובע החליט לערער על פסק-הדין. . .
מרתה גראהם תבוא לישראל על אפה
וחמתה של הוועדה הבינמשרדית הממשל-
תית לאישור הבאת אמני-חוץ. אחרי גי-
לוי העונס הזה (1088), על פעולותיהם ה-
כפולות, בעד ונגד אמני חוץ, של אנשי
הבימה, פרסם התיאטרון: "הבימה איננה
בעד פיקוח ממשלתי על אמנות... הבימה
אינה רואה סכנה לתרבות הלאומית ביבוא
האמנות, מכל מקום לא בשטח עבודתה
היא... הבימה איננה גורסת נעילת שערי
הארץ בפני אמנים זרים... הבימה מאמינה
שהקהל שלנו די מבוגר כדי להחליט ב-
עצמו מתי ולאיווה הצגות ללכת..."

שמועות העקשניות, מסר פטר פריי את ה-
תפקיד הראשי במחזה האמריקאי המעניין ל-
עודד ("דרי") תאומי, איש להקת פיקוד ה-
מרכז שהספיק כבר להופיע בחודשים ה-
ראשונים אחרי שחרורו מן הצבא בתפקיד
גיד, בהצגת הפנימאן בתיאטרון זירה. ה-
שמועות שהתבדו אמרו: הקאמרי ימסור את
התפקיד לבנו של חיסגאל, תמורת הבטחות
מסוימות מאבי הבכור. גירסה אחרת: ה-
תפקיד היה צריך להימסר למייקל בלי תמור
רה, אך זה קיבל הזמנה לחופה להופעה
בלונדון. . . . חמישה מאושרים מבין
אמני הבידור הישראליים יופיעו בסוף חור
דש אוקטובר השנה בתוכנית הטלביזיה ה-
אהודה ביותר בארצות-הברית, תוכניתו של
אד סוליבאן. בעלי הסיכויים הגדולים ביו-
תר להופעה, המאורגנת מטעם הסדרות
ציוני אמריקה ומאומצת על-ידי סוכני ה-
פרסומת הורוויץ של סוליבאן: אריק לביא,
ריקה ויוחנן זראי, יעקב ("גוקר") ארקין
ושושנה דמארי. . . . ישיבת הפעולה

זמרת רינה כהן
בני עמי היקרים. . .

המקרה בין הנהלות הקאמרי להבימה לא
יצא כנראה לפועל בזמן הקרוב. בשעה
שהנהלת הקאמרי מתלהבת לרעיונה היא,
צוננים זקני הבימה לכל שינוי בסטוס קוו
של האיבה המסורתית בין שני התיאטרונים
. . . . שליחות אמנותית בארצות-הברית
מתכוננת לשאת על כתפיה הצעירות זמרת
קפה קמניצר בתל-אביב רינה כהן. לקראת
נטיעתה להופעה במועדון סברה בניו-יורק,
השייך לליאו פולד, פרסמה רינה מכתב
פרידה לעתונות הישראלית: "אני מקחה
שאצליח להיות נציגת עמי ולעזור לזולת,
לאודחאק בשטחים האמנותיים. בני עמי
היקרים! היו שלום ואף להתראות!!!"
. . . . ים זימאים יהיו נושאי תוכניתה
החדשה של רביעיית מועדון התיאטרון. ש'
נכתבה בידי דן בן-אמון, חיים חפר ויוחנן
זראי. אחד הקטעים בתוכנית החדשה, ה-
מבוימת בידי שמואל בונים, עוסק בשע'
רווית הקייטנות: "המתחן פה הוא יוסקה
השלייגר / דן הפרא אתם יתעמל /
המציל הוא שרעבי הפגר / מוישה קור-
צ'אק בהם יתעלל". . . . מחזאות-כפיים
גורף בסמבטון פזמונו של ידי תיבת
המדינה, שנאסר לשידור בקול ישראל. אחרי
שנאסר הוסיף לו ידי בית גוסס: "לשיר
הזה צפוי עתיד גדול / כי הוא צוחק לכל
ומהתל / לכן מותר לשיר אותו בקול /
בכל מקום מלבד קול-ישראל". . . . פקודה
מוזרה קיבלו אנשי להקת פיקוד הצפון
בתחילת ידו של אלוף-משנה אהרון זאב,
שפקד על תחילת "שטח סגור" לאחר מ'
מערכוניהם של יורם מטמור וחיים חפר.
הפקודה: את המערכון על משלטי צה"ל
והסורים בגבול הצפוני אין להציג במרחבי
פיקוד דרום ומרכז. הנימוק: "ההומור לא
יובן שם. את המערכון יבינו רק חיילי
פיקוד צפון".

אופרה

ההפיכה העיראקית

נבוכדנצר (האופרה הישראלית) נראה
כאילו נכתב על-ידי ג'וזפה פורטוגו פראנ-
צסקו ורדי במיוחד למען ועדת-העשור,
לפי טעמו האישי של מאיר חיסגל. הלי
ברטו, שהוא מגוחך יותר אף מן הרגיל
באופרות איטלקיות, מספר כיצד ישבו
היהודים על נהרות בבל אף בכו. אם הקהל
של האופרה הישראלית לא עשה כך גם
הוא השבוע, הרי זה רק הודות לרמתה
הטובה של המקהלה הגדולה של יעקוב
שניר ושל שלישיית הכוכבים — פטריציה
בירד (הוולשית), אדמונד הרשל (הוינאי)
ורפאל הפולני (הישראלי מאד).
כל דמיון בין תוכן האופרה לבין הסיפור
התנ"כי הוא מקרי בהחלט. שפחתו של
נבוכדנצר, אביגיל (בירד), זוממת לחולל
הפיכה, שיכלה לשמש דוגמה לקצינים ה-
חופשיים של בבל בחודש האחרון. אחרי
שדעתו של נבוכדנצר (הרשל) נטרפה עליו,
מפני שהעליב את אלוהי ישראל, תופסת
אביגיל את השלטון. אולם היא היתה פחות
חכמה מעבד אל-כרים אל-קאסם וחבריו:
תחת להרוג מיד את בת המלך, פגעה, היא
מניחה לה לשיר בשקט. התוצאה: אלוהים
מספיק להימלך בדעתו ולרפא את דעתו של
נבוכדנצר, החוזר לשלטון, מגרש את אבי-
גיל ומחזיר את היהודים לארץ-ישראל (מעשה
שמחברי התנ"ך הנבערים מדעת מתעקשים
ליחסו לכורש, מלך פרס).
כל זה מתואר בצורה בלתי-משכנעת, ללא
שום מעברים דרמטיים. למרות הבטחת דוברי
האופרה שיצירה זו "מבטאת בנאמנות. . .
את רוחה של מדינת ישראל בשנת העשור
לעצמאותה", אין הבחירה נראית מוצלחת
ביותר. אם בכל זאת אין זה כשלון, הרי
זה הודות לרושם שהרמה המקצועית של
האופרה מתקדמת בהדרגה אך בבטחון,
וכי מבחינה מוסיקאית, ואף מבחינת ה-
בימוי, עולה נבוכדנצר על פאוסט (אופרה)
מעניינת עד לאין שיעור) ועל דון פסקואלה
המשעשע.

תיאטרון

כוס תה מצחיקה

דבר אל הקיר (סמבטון) עונים מנהלי
התיאטרון לכל מי שיעץ להם, אחרי שלש
תוכניותיהם הקודמות, להפסיק להיות "מצ'
חיקים" ולפנות מיד לכיוון הנכון: תיאטרון
סאטירי בעל מגמה מודרכת ואחידה.
וכן, במקום סאטירה מוצא המבקר ב'
סמבטון תוכנית של מערכונים הומוריסטיים
ומבדרים למדי, השמים ללעג את הפקיד
הממשלתי שותה התה (התיק והתקווה מאת
יעקב ברינתן), את הרושמים הדתיים והלא-
דתיים לבתי-הספר הממלכתיים (החוטפים
מאת יעקב ברינתן) ואת עסקני ההסתדרות
וארגון אמהות עובדות (הרוצח המקצועי
מאת שבתי טבת). כל זה, בבימוי הטוב
של גדעון שמר ותפאורותיו הנאות של
שלמה צפריר מצחק, מבדרי, עליו, אפילו
מהנה, באולם המקורר היטב של בית
ציוני-אמריקה בתל-אביב, אך כל קשר
בין אלה לבין סאטירה אינו אלא מקרי.
האגדה על כך שמי שפועל בבירוקראט
הקטן במשרדו מלא קורי העכביש הוא
סאטיריקן גדול, התבדתה משכבר הימים.
כשהחלו גוגול וציכוב הרוסיים, צירלס דיקנס
האנגלי ומרק טווין האמריקאי את מלחמתם
במשטריהם או בצורות החיים בארצותיהם,
במחצית ובסוף המאה ה-19, עשו זאת
דרך זכוכית כוס התה של הפקיד ומשקפיו
הצובטים את החוטם. הסאטירה במאה ה'
עשרים, חייבים לדעת בעליה נואב ברלינסקי
ומרדכי בן-זאב) שחקני המוכשרים (שמעון
ישראל, רחל אסט וגילה אלמגור) של
סמבטון, מחייבת להרבה יותר. היא חייבת
בהכרח להשתרע לעבר המוססים המביאים
הספקה לירדן, אל המשברים בקואליציה ה'
ממשלתית, פרשת שרת ואות ההגנה, נאומי
דיין, הירקון המסריח, הים המלוחלך, ה'
סובסידיות למפעלים המדומים במפעלי הפי-
תוח ובעיות אינדוסטריקל המחיה — לכל
אלה אין כמובן זכר בתוכניתו החדשה של
סמבטון.

מאחורי הקלעים

אין בכורה לבכור

השחקן הראשי בהצגת מלאך האבן
בהתיאטרון הקאמרי לא יהיה מייקל חייגר,
בנו הבכור של מאיר חיסגאל. בניגוד ל-

הוא צעיר, תוסס
ומואס במוסכמות.
מקומו בין אנשי
המעשה. יודע את אשר
הוא רוצה — ומשיגו.

מובן מאליו:

נלסון הוא מעשן!

N.I. 23

תנועת "הכוח השרישי" בישראל

ביום החמישי, 14.8.58, בשעה 7.30 בערב, באולם
"ברית העבודה", תל-אביב, רחוב קלישר 48 (פינת
רחוב נחלת-בנימין) ירצה עורך-הדין מ. שטיין על
הנושא: בחזק ובפנים (במזרח התיכון, מדיניות ברית
המועצות, "החזית הערבית", "הפעולה השמית").
הציבור מוזמן.

קומון-סנס COMMON SENSE

כיצד להשמיד מקקים (ז'וקים)?
במשך 3 ימים יש למרוח מדי ערב בערב
בפינות השונות של הבית, וביחוד בסדקים
בהם יש מעבר למקקים, שכבה קטנה של
משחת **קומון-סנס** — Common Sense
פעולה זו מבטיחה השמדה מוחלטת של
המקקים הרגילים.

במידה ובכל זאת נשארו בבית מספר מקקים מהסוג הקטן יותר, יש
לפזר במשך 3 ימים נוספים, אבקת כלורודין — CHLORODIN
במקומות המעבר של המקקים.

על פעולה זו יש לחזור לפחות פעם אחת לחודש בכדי למנוע
לחלוטין את שובם של המקקים.

★ הקפידו על השם:

Common Sense — CHLORODIN

★ המנעו מזיופים וחיקויים.

סיפור האישי של נכה המלחמה הישראלי שנפל קורבן לרמאית הגרמניה שנעלמה ארוסתו מיארינה

כל כספה משוויץ נקים איזה עסק שיבטיח לנו קיום. שמעתי בקולה, מכרתי את מוניתי, מארינה התחילה לעבוד ואני התחלתי לתפס עבודה. את הכסף שקיבלתי ממכירת המוניתי הכנסתי לבנק.

ביום בהיר אחד הופיע אצלי חברי מחיפה, וסיפר לי שמארינה לקחה ממנו 1100 ל"י עוד לפני כמה חודשים, בטענה שאני זקוק לכסף ושהיא תחזיר אותו מיד אחרי שתקבל את כספה משוויץ. מכיון שעברו כבר שלושה ארבעה חודשים והיא טרם התחזרה את החוב, הוא פנה אלי. שלמתי לו את 1100 הל"י.

בערב ביררתי את הענין עם מארינה. היא אמרה שנכון שלקחה כסף מאת חברי, אבל היא תקבל את הכסף שלה והכל יהיה בסדר. כעת כבר הבנתי מנין היה לה חמדי כסף. התחלתי להופיע אצלי הרבה אנשים, אשר טענו שהיא חייבת להם סכומי כסף גדולים וקטנים. הופיעו בעלי תניות שהיא לקחה אצלם כל מיני סחורות ומצרכים בהקפה וטרם שילמה. חיסלתי רוב החובות שלה; את כולם לא יכולתי לחסל כי כספי ממכירת המכונית נגמר ואולי התחלתי גם לברר בנוגע לכסף שלה בשוויץ, ואז גודע לי שאין לה שום פרנסה. ראיתי שהיא רימתה אותי וגם ניצלה אותי. הייתי שבור לגמרי, הן מבחינה כלכלית והן מבחינה נפשית, אבל עוד אהבתי אותה וקחיני שהכל יסתדר.

בסתיו אותה שנה הזמינו אותה לאגף הפלילי של המטה הארצי של משטרת ישראל, למר י. אבטיחי. שם אמרו לה שהאינטרפול דורש את הסגרתה לשלטונות גרמניה, אבל אם תוכל להוכיח שהיא התגיירה לא יסגרו אותה. פנינו לעורך-דין ברמן בתל-אביב, נתתי לו 1500 ל"י (כסף שלוחתי מחברים) והוא הבטיח לסדר את הענין ברבנות ובמשרד הפנים.

מצבנו היה קשה מאד, כי מארינה הפסיקה לעבוד. גם אני לא מצאתי עבודה וגוסס כלל זה היו ממשיכים להופיע אנשים ודורשים כסף שמארינה היתה חייבת להם. עשיתי הכל על מנת להחזיר כאן ושמ, ולמנוע שערוויה. מארינה היתה עוזבת את הדירה לשעות ארוכות, עד שעות מאוחרות בלילה, בטענה שהיא נפגשת עם כל מיני אנשים אשר יכולים לעשות משהו בענין שלה. אחרי כן גודע לי, שהיתה מבלה בחברת גברים שונים במועדוני לילה בתל-אביב והסביבה.

בליל סילבסטר עזבה את הדירה וחזרה רק כעבור יומיים. היא אמרה שהיא לא יכולה לחיות אתי יותר וכי שכרה לה חדר בתל-אביב. את הכתובת לא רצתה למסור לי. ואז החלטתי שאולי אסע לגרמניה. היו לי שתי מטרות לפני: לברר ברבנות ובמשטרה את הענין; ולבקש את הוריה, שלפי דבריה היו מאד עשירים, ולבקש או לדרוש מהם כסף שהייתי נאלץ לשלם לחיסול חובותיה.

★ ★ ★

לא התגיירה מעולם

שכנים וחברים אמרתי שאני גוסס לשבועיים ל"י ירושלים, כי חששתי שאם יודע למארינה שאני עומד לנסוע לגרמניה היא תוכל לקלקל לי את תכניתי. ב-10 בינואר השנה יצאתי את ישראל לגרמניה. ביקרתי אצל הוריה שהיו מאד מודאגים, כי כבר מזמן לא קיבלו ידיעה ממנה. התברר לי שהם עניים, וכי גם הם שילמו כבר הרבה כסף לאנשי שונים שמארינה לקחה מהם, לפני שעזבה את גרמניה.

למחרת ביקרתי במשטרה. מה שראיתי ושמעתי מהפקידים שטיפלו בתיק שלה עבר את גבול הדמיון. ראיתי כתבי-האשמה נגדה, שאנשים רבים גיישו נגדה תביעות באשמת רמאות והוצאת כסף בסכום כולל של 90 אלף מרקים. התובע אמר לי, שאם פעם יחזירו אותה תקבל חמש גנים מאסר.

אחר כך ביקרתי אצל בעלה לשעבר. זה סיפור שלם, שאין בכוחותי לספר. היא עשתה מעשים כאלה, בזמן שהיתה נשואה, ששברה אותו לגמרי — לקחה מאנשים כסף כביכול בשביל התנות, והוא היה צריך להחזיר סכומים אגדתיים. גם הוא לא ידע לאיזו מטרה היתה מארינה צריכה כל כך הרבה כסף.

הבינותי שהיא רמאית מקצועית, אשה בלי רגש כלשהו שאותם מעשים והונאות שעשתה בזמן שהיתה אתי עשתה גם אתו. אחרי שראיתי גם את התיקים שלה משנת 1951 התברר לי גם שהיא אף פעם לא היתה ארוסה לאיזה יהודי, וכי משנת 1941 עד 1951 ביצעה לבדה מעשים רבים של רמאות. במשך ארבע שנים היתה משטרת גרמניה מחדשת אותה בכל גרמניה המערבית.

ביקרתי אף ברבנות הראשית בפרנקפורט, ושם הודיעו לי שהיא מעולם לא התגיירה. מן העתונות הישראלית גודע לי כבר בחודש ינואר שמשטרת ישראל פנתה לרבנות בפרנקפורט, ואיני מכין, מאחר שלבטח קבלו תשובה שלילית, מדוע אין מחזירים אותה. אני, על כל פנים, נדרתי לא לשוב לישראל, למרות געגועי החזקים אחרי מדינתנו, כל זמן שלא אראה את מארינה מאחורי סורגים כאן בגרמניה.

יכולנו, כי לא היו ברשותה שום תעודות שהיא התגיירה. חכינו.

פתאום קבלתי מכתב מידידי משטרגרט שידע שמארינה אחי, ובו הוא כתב שנודע לו שהיא נשואה עם גרמני בשטוטגרט, שהחנות והדירה שייכות לבעלה ושבעלה הגיש נגדה תביעה משפטית, על שהיא לקחה מהחנות כסף וסחורות בשתי של 40 אלף מרקים (20 אלף ל"י) וברחה עם כל זה, ושהמשטרה הבינלאומית אינטרפול מחפשת אותה. זה היה זעזוע גדול בשבילי, כי בינתיים התרגלתי

תמונה זו פורסמה השבוע עליידי המשטרה, בבקשה שכל היודע על מקום הימצאה של מארינה פכנר יודיע על כך לתחנת המשטרה הקרובה. מדוע מבוקשת מארינה? כסיפור המתפרסם בעמוד זה מסביר נהג המוניתי משה וורצל את כל רקע הפרשה. הסיפור האישי, המתפרסם כפי שכתב אותו וורצל, נשלח למערכת "העולם הזה" משטוטגרט, גרמניה המערבית. הוא מגולל את דרכה של מארינה, הרמאית הגרמניה המועדת, חברת כנופיית

פושעים מסוכנת, המבוקשת עליידי המשטרה הבינלאומית. כאשר ניסתה משטרת ישראל למצוא אחרי הבקשה ולהסגירה למשטרה הגרמנית, נעלמה לפתע האשה מביתה אשר בחולון, מבלי להשאיר עקבות אחריה. נוסף לבקשת ההסגרה של המשטרה הגרמנית תלויות ועומדות נגד מארינה האשמות על מעשיה בישראל. בין השאר: כדי לקבל רשות כניסה, ומאחר יותר רשות לישיבת-קבע בארץ, הצהירה מארינה כי הינה יהודיה, לאחר שהתגיירה בגרמניה, ועל כן מגיעות לה הזכויות המפורטות בחוק השבות. על סמך הצהרה זו אף הורשה לה להישאר תקופת מה בארץ.

★ ★ ★

למארינה ואהבתי אותה. היה לנו ריב גדול והיא טענה שעזבה את בעלה כי התאהבה בי וכעת בעלה מנצל את העובדה שהיא איננה בשטוטגרט ומאשים אותה בה בשעה שהוא לבטח לקח את הכסף ואת הסחורה בעצמו. האמנתי לה.

כעבור כמה שבועות קבלתי מאותו ידיד העתק של פסק-הדין לגירושין, אשר בעלה של מארינה קיבל מבית המשפט בשטוטגרט, אחרי שטען שהיא עזבה אותו ולא יודעים איפה היא נמצאת. יחד עם זה קבלתי העתק מכתב האשמה שבעלה הגיש נגדה, על סכום של 40 אלף מרקים.

★ ★ ★

האינטרפול מחפש אחריה

מארינה דחצה עלי שנמכר את מוניתי, עבוד הכסף שאקבל נקנה דירה ואחרי שהיא תקבל את

אני הוא אשר הגעתי עם מארינה פכנר לישראל מגרמניה, ואני בעצמי עזרתי לה בהתחלה בקבלת אשרת כניסה לישראל ובעצמי טיפלתי בהשגת רשיון לישיבת קבע בישראל עבורה. לשמחתי הרבה לא הצלחתי לקבל. עתה ברצוני להסביר מדוע עשיתי כל זה.

בחודש ינואר 1957 נסעתי לבקר את ידידי הגר בשטוטגרט, גרמניה המערבית. ביליתי אצלו כמה שבועות, ושבוע ימים לפני שעמדתי לחזור לישראל הכרתי בדירתו אשה נאה, שעשתה עלי רושם טוב. היא סיפרה לי שלפני שמונה או עשר שנים התגיירה, אחרי שהיתה ארוסה ליהודי שהיה גר בפרנקפורט, וכי היא חיתה אף ורק בין יהודים.

היא דיברה אתי יידיש. היא גם סיפרה לי שעם אותו בחור יהודי עשתה כל מיני עסקים לא כשרים, כמו רמאות, מכירת מתכת בתור זהב, ובדומה לזה. בשנת 1951 או 1952 (איני זוכר את התאריך) היא נאסרה יחד עם הבחור. אבל אותה שחררו מיד, כי היא לקחה את כל האשמה עליה וישיבה שנה וחצי בכלא. בזמן מאסרה עזב הבחור את גרמניה והיא חושבת שהוא נמצא בישראל. אחרי שיהווה מבית-הסוהר חזרה מארינה להוריה והם סדרו לה חנות לפרחים, קנו לה דירת קטנה, סיפרה לי, היא בעלת עסק טוב ומבוסס בשטוטגרט.

אני מצדי סיפרתי לה שאני נהג מוניתי בישראל, שאין לי עדיין דירה משלי ושאני חוזר ארצה בעוד ארבעה ימים. במשך אותם ארבעה ימים נפגשנו עוד מספר פעמים, ולפני נסיעתי הבטחתי לה לכתוב מכתב מפרס (כי נסעתי משטוטגרט לפרס ומשם למרסיל) וגם מישראל. ב-12 לפברואר עליתי על האניה ירושלים במרסיל — ומיד הודיעו לי שאיזו אשה צעירה ששאלה עלי נמצאת על האניה. מעולם לא היה עולה על דעתי שזו מארינה.

★ ★ ★

הצעת נשואין הטופה

בראיתי אותה לא ידעתי מה לחשוב ומה לשאול. היא אמרה, שאחרי שנסעתי משטוטגרט הרגישתי שלא תוכל לחיות בלעדי והחליטה לעלות אתי לישראל. הסתבר שהיא עלתה על האניה בלי דרכון ובלי אשרת כניסה לישראל כשברשותה רק כרטיס נסיעה של שוהם או חו קתה במרסיל. איך היא הצליחה לעלות על האניה ולעבור את בקורת הדרכונים, עד היום לא ידוע לי. היא אמרה לי, שהוריה יחסלו את התנות ויעבירו לה כסף לישראל, ולהפתעתי הרבה אף הציעה שנערוך נשואין על האניה. בתור אשתי, אמרה, לא יהיו לה קשיים להכנס לישראל.

לא הסכמתי וטענתי, שאנו מכירים זה את זה וזו רק ימים מספר וגם אין לי אפשרויות חומריות להתחתן כעת, כי אין לי כסף ואין לי דירה — ובכלל אין לי כעת ראש לענינים כאלה, כי אני צריך לעבוד ולבסס את מצבי הכלכלי, שהתמוטט מאד בשל נסיעתי לאירופה. בנמל חיפה לא הרשו לה לרדת והזמינו אנשי משטרה. אני הייתי כבר באולם המכס כאשר בא אלי לפתע איש משטרה ובקש ממני לעלות בחזרה על האניה ולמסור עדות בקשר למארינה פכנר.

בעדותי מסרתי למשטרה שהכרתי את מארינה ארבעה ימים לפני שעזבתי את גרמניה ושידוע לי מדבריה ומחבריה, שאצלם הכרתיה, כי יש לה חנות, מכונית, ודירה. ספרתי גם שהיא התגיירה ושישבה בבית-הסוהר. למארינה מסרתי כתובת של חברי בחיפה, אצלו התכוונתי ללון אותה הלילה. ואמנם נפגשנו בלילה. היא אמרה לי שהמשטרה כבר התקשרה עם הרבנות בפרנקפורט וקיבלה אישור שהיא התגיירה. על סמך זאת נתנו לה אשרת כניסה לחודש ימים.

למחרת נסעתי לתל-אביב, שכרתי דירה והתחלתי לעבוד עם מוניתי. לא עברו ימים רבים וגם היא הגיעה לתל-אביב וביקשה ממני שנגור יחד ונטפל בהשגת רשיון לישיבת קבע, ואחר נתחנן. היא אמרה לי שאין לי מה לדאוג לכסף, כי יש לה הרבה כסף בשוויץ וזו רק שאלה של זמן עד שהכסף יגיע לישראל.

★ ★ ★

אשה למופת

מארינה היא אשה צעירה, יפה, פקחית וגם אומרת שיש לה כסף. איני שייך לסוג הבחורים הרוצים להירשם ורוקים. להיפך, תמיד רציתי להתחתן, לבנות משפחה (כל משפחתי נרצחה בידי הנאצים) וגם עובדת היותי נכה מלחמת השחרור (קטוע יד) דחפה אותי לקשר את חיי עם עוד מישהי. למה הייתי צריך לא לקבל הצעה כזו?

התחלנו לגור יחד ומארינה היתה אשה למופת מכל הבחינות. הייתי מאושר בזמן הראשון. למארינה היה תמיד כסף, הרבה כסף, ואמרה לי שכבר קיבלה איזה סכום משוויץ. לא דקדקי אף לא נכון, כי לא היתה לי שום סיבה לא להאמין לה. הגשנו בקשה לרשיון קבע עבורה בישראל אך הענין נחסם הרבה זמן. כל פעם היו עונים לי שמחכים לאיזה אישור מגרמניה, גם להתחתן לא

אכתהדיק ארותי

דווקא מרגישים

הדבר המקורי היחידי שכתבה (1089/20)
בת ה'17 הוא בסוף מכתבה בסוגריים:
"מרגישים שאני ירושלמית, לא?"
כן.

פשוט לא נעים לומר, אבל היא תלמידת
שמינית ורוצה להתכתב עם בחור גבוה
ורציני ובעל השכלה מתאימה על כל השטחים.

★ ★ ★ מגטידה את הנפש

(1089/23) יכול להיות סטודנט וכן 24 כפי שהוא
טוען, אבל בשביל הכסף שלי הוא נמצא אישם בין הכתה

ה'5 וה'6 במנטליות שלו, שלא לדבר על כתב ידו.
הוא מאכיל אותי מין לוקש שהוא נורא מצליח בלימודיו
וגם אצל נשים. "רבות הן הבנות שכנראה הוקסמו ממני
ומשתגעות לצאת אתי" שאמות תחת הבלטה הזאת, אם
לא אמר את זה!
אבל מה? הוא לא יכול למצוא חברות ביניהן. הן אמנם
יפות אבל נורא ריקניות וחנופתי מגעילה את הנפש. אלה
בדיוק מילותי. לכן הוא רוצה למצוא דרכי את זה אשר
לה ישתוקק, אם לנקוט בצורת הדיבור שלו. נבונה, פקחית,
לא ביישנית ותחתית. הוא אוהב מאד ספורט וטיולים. והוא
מבקש תמונה במכתב הראשון, שיכול איוושהי השתפכות
נפש. ובהזדמנות זו הוא רוצה לומר שקיימת מכונית
ממודל חדיש ביותר. מבינה את הרמז? אם אני מיטיבה
להכיר, את עוד מסוגלת לכתוב אלי.

ציפור קטנה לחשה לי...

רות תרמור, נערת השבוע של לפני שבועיים, נשבעת
לי שזה נכון. יום אחד ניגש אליה יוחנן זראי בכסית
ואומר לה: "גיליתי שהמידות שלי הן בדיוק כמו אלה בפסל
אפולו. הנחצה אצלו הוא 43 ס"מ והמותניים 72. בדיוק כמו
אצלי". הכל טוב ויפה, אבל מה בנוגע לפרצוף? . . .
ריקה היא מאותן האמהות שכאשר אתה שואל לשלום
ילדיהן הן באמת עונות לך . . . כאשר ביקרה יפה
ירקוני בבית הכלא מעשיהו כאורחת, בהצגת אני רב החובל
שמחה לפגוש מכר שלה. "מה אתה עושה כאן?" שאלה
אותו. "עניין של שטרות מזוייפים", השיב. לא נעים . . .
אגב, אפשר או לא להתרגש משירתה, אך כשמעתי את
יפה השבוע בקול קאמרי, זה עשה לי משהו . . . עכשיו
תגידו מי צודק בסיפורים שלו. לואי פולר המספר ששי
קרי אופיר מחסור עבודה ועומד בתור לקיציבת שבועית
של 45 דולאר, או אשתו של שי אהלה הלוי שכתבה
במכתב אל ידידתה התל-אביבית מליזה בן זכאי: "אני
מכרחה לסיום את המכתב. אני ממחרת להצגת הטלביזיה
האחרונה של שי". . . כאשר שמע שמעון ישראלי
שהגיע תקליט ארוך-נגן משובח של שלושת המיתרים, תוצרת
חברת התקליטים קאפיטול, נכנס אל חנות התקליטים סקאלה
בתל-אביב, ביקש לקנות את התקליט. כאשר נוכח במחירו
— 25 ל"י — ביקש הנחה כלשהי, וזהה את עצמו כאחד
מן השלישייה. בעל החנות התבונן בשמעון ובתמונה שעל
התקליט, פיקפק במקצת כיוון שבתמונה מצולם שמעון
בפרופיל. אחרי ששר לו כמה קטעים, הסכים: "טוב, אתן לך
הנחה של 60 גרוש". . . רידי הוא סתם גועלי מדוע
קילל את ידידו הטוב אתם יודעים-מי, שהלחאי שיהיה כל
כך עניי שלא יהיה לו כסף לקנות מי חמצן לאשתו? . . .
הנהלת האופרה טוענת אמנם ש"שרי צארה" (שחרודה) לא
הופיעה, כפי שהיה בתוכנית המקורית, בתפקיד אביגיל
בנבוכדנאצר בגלל מחלה, אולם לעדי ראיה יש גירסה אחרת,
לפיה סירבה שרי לשיר באחת החזרות הסופיות, השתמשה
רק בתנועות שפתיים. המנצח טען שאין הוא יכול לחזור
כך. שרי נדרשה עלידי ארזים דה-פיליפ לשיר בקולה.
שרי, מספרים עדי ראיה, עמדה באמצע הבמה, ידיה על
מותניה ואמרה: "אם את רוצה שאופיע ביום חמישי, אז כעת
אשיר בלי קול". היא הוחלפה במקום בפטריציה ביון
שהזמנה במיוחד מחילם. מרוב הסיפורים ששמענו עליה איך
שהיתה פלמחניקית ואיך שנפצעה בשיירה, ואיך שלמדה
שירה באיטליה ואיך שבאיר וויסנאז הביא אותה הנה
אחרי שמצא אותה שם רעבה ללחם — מתחיל הכל להיראות
עתה כסיפורי אלף לילה ולילה. השאלה היא: האם, חוץ
מהכל, היא גם יודעת לשיר?

אולי לא ידעתם שכל אלה שנולדו בין ה'24 ביולי ל'23
באוגוסט נמצאים במזל אריה. בני אריה הם בדרך כלל
אנשים נחמדים מאד, אך כשהם רעים, הם איומים. הם
נוטים לדאוג כאשר נגמר הכסף בסוף החודש. ילדי אריה
מסרבים לאכול תרד. רוב הילדות הקטנות תהיינה נחמדות
מאד ושישים אחוז מתוכן תעשינה כל מיני דברים, ושום
דבר לא יעצור בעדן. על כל פנים לא עצר בעדן שום
דבר עד עתה.

★ ★ ★ את צעירה ותספיקי

מרב התרגשות שכחה (1089/18) לספר לי מה היא
רוצה ממני, אם כי לא קשה כל כך לנחש. מה דעתכם
על ה Curriculum Vitae שלה?
"הרבה לספר על עצמי אין לי. כלומר, לכל נערה בת
גילי יש לה מלאי שלה ואם לפרט ביתר פרטות, הרי
אלה חלומות, זכרונות, סודות, שאיפות וכו'. . . כמוכן שלא
אנלה את סודותי ברבים. הם ענייני הפרטי, לא כן?
מה שארשה כן לספר על עצמי הרי זה גילי שעדיין מותר
לגלותו: 21 אביבים. כמו כן שאחרי גומרי את השכלתי
התיכונית, — ברוך השם (מוטב שמנהלי היקר לא יקרא
שורות אלה. אני אומרת כך כי לא אהבתי ללמוד, תחת
זאת היה ראשי נהון לאירגון הצגות בגימנסיה ולהופעות
בתיאטרון במתנו של אהל בהצגות סינדרלה, חסמבה וכו')
— לאחר מכן, ככל נתינה ישראלית, לבשתי מדים ומצאתי
את מקומי בלהקת פיקוד מרכז, בהצגות פשיטה בכפר,
זדיה בת האיכר ובהצגת צחוק במרכז, מתפקיד של ילדה
בת 9 עד אשה נשואה.
"היו אלה שנתיים מלאות חיות. כיום, לאחר שחרורי,
עדיין עומדת אני בפרשת דרכים. מצד אחד ברצוני להמשיך
בקריירה התיאטרלית ומצד שני, לנוכח המצב העגום ב-
תיאטרון הישראלי, עדיין אני תוהה. בינתיים עלי לעבוד
ולהרחיק ולבסס את עצמי. כמו כן, ככל נערה גורמלית,
שאיפתי לצאת ולראות את העולם הגדול, אף על פי
שהמבוגרים עדיין טוענים, את צעירה ותספיקי, הפזמון
הישן. בינתיים מבליים, רואים הרבה סרטים והצגות, בולעים
ספרים ומשתזפים בים ובבריכה."
אינני יודעת למה, אבל הציפור הקטנה והמיוחדת שלי
לוחשת לי ש(1089/18) תקבל הרבה מכתבים.

★ ★ ★ ירושלמי, תל-אביבית

(1089/19) רוצה באופן דחוף שתדעי שהוא קיים, שהוא
כן 22 ומתכוון להתיישב על איוה ספסל באוניברסיטה —
כתנאי שאת תל-אביבית או חיפאית ובת 17-19.
הוא נשמע די גואש. נסי, מה יכפת לך? לא כל הסטרי-
דנטים הירושלמים הם מה שחושבים שהם.

★ ★ ★
ישנם אנשים המאמינים לכל מה שתספר להם... אם
תלחש את זה.

... כן, נסיתני, אבל...
אסקוט טעיימה יאחד
טובה יאחד!

הפילטר המאוזן של אסקוט נותן לך גם סינון וגם ארומה
מסיבה זו יותר ויותר אנשים עוברים לאסקוט

קול חתן

במרכז ההתעניינות השבוע עמד ללא ספק חתן התני"ך **עמוס חכם**. תוך ימים ספורים הפך הפינומן הצעיר והנחבא אל הכלים לאיש שכל הארץ רוצה בכבודו. לא היה כמעט איש שלא ידע את שמו. מפעלים מסחריים ידעו לנצל את מאורע בחירתו לצרכי פרסומת, העניקו לו מתן נות בשפע, שגולת הכותרת שלהן באה מההסתדרות וסולל בונה, אשר העניקו לו דירה בת שני חדרים כדי להוציא מחדרו הצר. באותה הזדמנות נתגלה כי אביו של עמוס חכם הוריש לו במותו דירה בת שלושה חדרים, אולם שכניו של עמוס הסיירו לו כי בקרבת מקום גרה משפחה מרודה מטופלת בילדים ולא נאה שרוק כמותו יגור בדירה בת שלושה חדרים בן עור שאתה משפחה תימק, בחרו צר. עמוס ויתר על דירתו לטובת אותה משפחה, עבר לגור במטבח הצר... סיפורו של העתיר נאי **רפאל בשן**, שכתב במעריב כאילו שכונת שערי חסד, השכונה בה גר עמוס חכם, היא שכונת עוני, עורר מהומה רבה בקרב תושבי אותה שכונה. שערי חסד ידועה כאחת השכונות העשירות של הישוב הישן בירושלים... תלמידיו של ד"ר **נח חכם** המנוח, אביו של עמוס שהיה מורה בסמינר המזרחי בירושלים, נזכרו השבוע כי עמוס עצמו היה ידוע להם זה מכבר. כאשר היו מרגיזים את אביו המנוח, היה אומר תמיד: "לו הייתם יודעים איזה ילד חולה יש לי, לא הייתם מרגיזים אותי". בעת שנערך המבחן הסופי בתני"ך, והיה סיכוי מה כי המשורר יצחק שריר יכתב כחתן התני"ך, הבטיחו מספר סופרים ומשוררים צעירים, בתוכם **דן בראדמן** ו**חיים חפר**, כי יצחקו בו אם שליו יבחר. מקור הריב ביחסים מתוחים ישנים, השוררים בין שליו לבין חוג הסופרים של משא. למחרת יום החידון כתב למרחב: כסגן חתן התני"ך בחר יצחק שריר, הידוע כצבור כמשורר... **ברנרד מנדרס** **פראנס**, בנו של המדינאי הצרפתי **מנדרס פראנס**, השווה בארץ, ביקר השבוע אצל ראש הממשלה **דוד בן-גוריון**. כשהסתתים הראיון נשאל ברנרד כיצד הוא רואה את ביגיי לעומת דה-גול. השיב הוא: "בן-גוריון אדם גדול, בעוד שדה-גול עלה לגדולה רק בגלל צירוף מקרים משוגים. כדאי לציין כי מאז עלייתו של דה-גול לשלטון בצרפת נמצא פייר מנדס-פראנס עץ מו בסירורים מתוך לצרפת. כיום הוא שוהה בפקין כאורח ממשלת סין העממית... הנסיכה **פאזילת**, ארוסתו לשעבר של המלך פייצל השני העיראקי המנוח נפגעה במידה כזו מרצח ארוסה, שאמה היתה נאלצת לקחתה מאנגליה, לחופשה ממושכת על חוריים עזוב בצרפת, להרגעת עצביה המתוחים.

★ ★ ★

המספר האסור

קשה אמנם לתאר, כי למפקי הוליווד היה העונג להכיר את דובר משטרת ישראל **רמ"ח יעקב נאש**. אולם העובדה היא עובדה: בסרט אל תקרבו למים מופיע באחד התפקידים הראשיים קצין עתונות, המוצג באור מיוחד כלא-יוצא לחופשה ממושכת על חוריים עזוב בסרט: י. נאש...

פסוקי השבוע

- **הפרופסור ערי ז'בוטינסקי**: "ברן נוסף בכלא שטה היה תורם יותר לבטחון המדינה ממושל צבאי בגיש".
- **הפיליטונאי יוסף נץ**, בהשיבו על השאלה איך למנוע בעתיד בריחת מסתנים ואנשי פדאיון: "יש לכלוא אותם יחד עם יוסף מנקס".
- **ח"כ צ"ב ד"ר אלימלך רימל**: "במקום שהשב. יעסוק בענייני בטחון ושמירה במקום שצריך, הוא עסוק בשמירה על תושבי הארץ היהודיים ובהאזנה טלפונית לשיחותיהם".
- **הסופר ש"י עגנון**: "סופר שסבור שיש לו לספר גדולות על עצמו הרי הוא כמועל בשליחותו".
- **אמנון אחיניעמי**, איש צה"ת שלושה בסירה אחת, בהכחישו את הידיעה כי הנהגל בפני הסופר אהרון מגד על שהעליבו בקללה לסופרים, שעוררה סערה בארץ: "יתכן שפגעתי באהרון מגד, אולם מעולם לא פגעתי בסופר".
- **המשורר הישראלי הערבי ראשד חוסיין**, על חובת לימוד התנ"ך ועל אילימוד הקוראן בבתי-הספר התיכוניים הערביים בישראל: "זהו צעד חשוב לקראת השתלבות העם הערבי במרחב היהודי".
- **הרבניאל מירה אברך**: "בגיל חמש עשרה התענייני בבנים. בגיל עשרים וחמש באבותיהם. עכשיו אני מתעניינת גם בבנים וגם באבות".
- **הקומיקאי פרננדו**, על בריגית בארדו: "קשה להבחין אם היא נמצאת בשמלה ומשתדלת לצאת מתוכה, או שהיא נמצאת מחוץ לשמלה ומשתדלת להכנס".

נסיכה פאזילת בחופשה

הארדוס מת, העולם נשאר

על אחת מהנאותיו המקצועיות סיפר השבוע **ערי ז'בוטינסקי**, פרופסור למתמטיקה גבוהה בטכניון: "אני רודף שלום ושונא מלחמה בכנות, כי אני אוהב לשבת בנחת בתורשת הארונים של המספרים הראשוניים כמו תכונותיהם של המספרים הראשוניים כמו 17, כאלה שאין שום מספר אחר מחלק אותם... במספרים עסק גם בית החרוזה **דן אלמגור**, שהתבשר לאחרונה כי אחד מפמונוני נאסר לשידור בקול ישראל. הפומון, המספר על חייל שגורלו קשור תמיד במספרו האישי, במספר טפסים צבאיים ובמספרי מכונות, מסיים בקטע תע' מולה לזהירות בדרכים, בנוסח הבא: ר' כשאתם ברחוב עוברים / אל תחשבו על מספרים. קול ישראל החליט לפסול את השיר, למרות שהוא מושר בתכונות להקת פיקוד צפון... דרכי-מלחמה משונות ברעיונות גילה עורך מעריב **אריה (צ"ק) דיסנצ'יק**, כאשר פירסם מעריב לפני שבועות מספר תמונות זועה של גחיות מתקופת המרד בעיראק, התנגדו כמה מ'חברי המערכת לפירסום תמונות אלו. אולם ציק הכריע בעד פירסום התמונות, בטענו: "רק תמונות כאלו יראו מי הם האנשים שאיתם רוצה הפעולה השמית להשתלב". אדיקות מיוחדת במינה גילה לאח' רונה חבר מועצת עיריית ירושלים הרב **משה פורוש**, כשיצא הרב נציג אגודת ישראל לסייר בברית המריבה בירושלים, ביקר גם בגן-החיות הירושלמי. בגן זה נמצאות שתי בריכות קטנות לילדים, לבנים ולבנות. אולם הילדים המתרחצים בבריכה, כולם מגיל ארבע עד שמונה, אינם מקפידים לשמור על הבדלי המינים בבריכות. ה' רב הביע את מתאמו על שעיריית ירושלים

מתירה "להשחית את ה' מוסר כבר בגיל עדין". . . אחרי שהנהלת תיאטרון אהל פיסרה 17 עובדים שכירים, הזמינה אותה הנהלה שב' עה שחקנים, בתוכם **מניה הלוי, רפי שחר, אבי רהם דוד ויעל ישי**, הציעה להם לעבוד בתיאטרון כמועמדים במשך שנה, לקראת חברות מלאה בו. ישי עצמה עומדת להקליט בקרוב תקליט ארץ נגן ובו בלדות, פרי יצירותיה של משוררים צעירים. נושאי הבלדות מגוונים. אחד מהם: אהבתם של שלדים וגחיות... **יפה ירקוני** הסכימה לבסוף לנסוע עם משלחת הסטודנטים לטורקיה. משם עומדת יפה לצאת לסיבוב של חדשים בדרום-אפריקה, לפני צאתה לניו-יורק להר' פעה במועדונו של ליאו פולד.

★ ★ ★

הרופא אהרנסה

תקרית בלתי-נעימה איר' עה השבוע **ליוסף ירי**, שפנה להנהלת התיאטרון הקאמרי בבקשה להקציב לו לפחות 15 ל"י לחודש, לצרכי התגלחת היומית של ראשו לפני כל הצגה של הקיסר ג'ונס. הנהלה השי' בה בחיוב ויוסי פנה בו במקום, בבית-קפה קטן ליד אולם נחמני, לאדם שהיה לבוש בחלוק עבודה של ספר ואמר: "סלח לי אדוני, כמה תיקח ממני בעד תגלחת קבועה שלוש פעם בחודש?" הפתעו לו יוסי היתה גדולה מאוד כאשר השיב הספר: "סלח לי, אני לא ספר. אני רופא בהדסה, כאן ממול". . . אגב, יוסי יודק בקרוב לפיאה נכרית. הוא עומד להשתתף גם ב'הצגת בגלל חזונה, במקומו של **יצחק שילר**, העומד לנסוע בעוד חודש ימים לארצות-הברית יחד עם אשתו השחקנית **אביבה גור**. . . **חיים טופור**, שחקן להקת בצל ירוק, הופך קאפיטליסט בהדרגה. אחרי שזעב עם חבריו את קיבוץ משמר דוד, בונה לו עתה טופול דירה בת שלו' שה חדרים ברחוב דב הוז בתל-אביב. לעו' מת זאת נשאר טופול נאמן למסורת-הלבוש הקיבוצית, מופיע תמיד בעול סגולים ולבוש מכנסים קצרים. התפלא אחד הבנאים ה' בונה את ביתו: "אדם כמוך, שיכול לרכוש דירה כזאת, לא יכול לקנות זוג מכנסים?". . . לכבוד יותר גדול זכו מספר ספורטאים ישראלים, ביניהם **שייט גלזר ויעקב חורזרוב**. תמונותיהם מופיעות באוסף ה' תמונות שסיגריית עשור מציעה לקוניה ב' תוך קופסת הסיגריות שלה. האוסף ששי' תמונות, אף זוכה באלבום ספורטאים נאה מאד שהוכן במיוחד עבור מעשני עשור... **אפרים קישון**, השווה עתה ב' ארצות-הברית, עומד להקדים את שובו אר' צה כדי להשתתף בהצגת הבכורה החדשה של בצל ירוק. בראשית החודש הבא, גם בעת סיורו בארצות-הברית המשיך קישון לשלוח מערכונים ללהקת... התכנית ה' חדשה של ההצגה החדשה בתיאטרון סמב' טיון גדושה בשפע הגדרות וניתוחים של האנשים העוסקים בהצגה. כך, למשל, מצי' גה התכנית את **יוחנן זראי**: "התחיל לחבר מוסיקה בגיל צעיר. מאז התחיל עוד לא חלל, אבל הוא עוד צעיר"; את **מרדכי כי בן-זאב**: "חנכים הנאמן של סטני' סלבסקי ותיאודור הרצל, שסיסמת חייו היא: אם תרצו תבואו להצגה"; ואת **זאב ברינסקי**: "בשנת 1920 הגיע לאנגליה והתקבל באולד ויק כפועל במה. כשעמדו להעלות על הקרשים את הקומדיה השטל, היו ברלינסקי וזלונס אוליביה המועמדים היחידים לתפקיד. מאחר ונבחר לורנס אר' ליביה לתפקיד המלט הרגיש ברלינסקי את עצמו מקופה, ובצדק". . . השחקנית **חנה מרון-רכטר**, שמועד לידתה קרב והולך, אינה מחתרת על הרחצה בים ובבריכה. היא הכינה לה בגדיים בגיורה מיוחדת, ממ' שיכה להופיע על החוף... תל-אביבים רבים תמהו ודאי בחודשים האחרונים לאן נעלם אחד הגברים המקצועיים של תל-אביב **אדעזר (לייור) שוסטרמן**. לייור, דמות תל-אביבית ידועה, נשא לאשה את אלמנתו של טייס אמריקאי. הוא נסע עמה להוליבור, תוך תקוה ששם יגיסוהו לעבודה בסרטים. בינתיים פתח לייור קפה מהודר מול חסירו ההוליבורי המפורסם. הוא עדיין לא גויס עלידי הוליבור.

ציד יצאניות בת"א

יותר מ-20 יצאניות ואחדים מהאפוסטרופסים שלהן נעצרו השבוע במצור משטרי שנערך על-ידי הנפה הצפונית במשטרת תל-אביב. המשטרה מוסרת כי לאחרונה רבו התלונות מצד דיירי הרחובות מאפר, אידלסון, יבנה, בן-יהודה, פינסקר, הירקון והרחובות הסמוכים לבן-יהודה, על פרוצות המשוטטות ברחובות אלה, נטפלות לגברים, מתנהגות כאופן פרוץ ומתקוטטות ביניהן בקולי קולות על רקע של תחרות.

הארץ, 6.7.58

זוהי כרוניקה
שיגרתית
המופיעה
יום יום בעתונות
הישראלית.
מה מסתתרת
מאחוריה?

בנועז
האמיתי
והמוזעזע
בסרטי
השנה
חולשת
בשרים

בקרב בקודנע
גן-רינה

סדר מוכר להיות!

ב ראשיהעין, אחרי שזכריה צדוק גכנס לאולם הקולנוע המקומי וסירב לתת לסדרן לקרוע את תלוש הביקורת מכרטיסו, שלף הסדרן שלום קהלני סכין, דקר את מבקר הקולנוע בבטנו.

★ ★ ★

מס ששועים

ב רחובות, אחרי שאחד מתושבי המע- ברה הובא בפני השופט באשמת התי- פרעות בלשכת העבודה, טען להגנתו כי הוא מחוסר-עבודה ואב לשבעה ילדים, הפסיקו השופט: "אז מה אתה עושה כל כך הרבה ילדים על חשבונך? אני משלם מיסים!"

★ ★ ★

כיפוי מלא

ב סאלם, ארצות-הברית, החליט העתון טאלס קאפיטול ד'ורנאל להגדיל את תבניתו, אחרי שקוראי התאוננו כי התבנית הקודמת אינה מספקת לעטיפת בקבוק ויסקי.

★ ★ ★

כשן (140 אלף) עין

ב טוקיו, יאפאן, במסגרת השבוע לנקיון השיניים, התקבלו 70 אלף תלמידים בתי- הספר להופעה פומבית באיצטדיון, כדי לצחצח שיניים בצוותא.

★ ★ ★

מכה על חמא

ב תל-אביב, היכה קצצן ברחוב אלנבי עובר אורח, טען כי האיש נתן לו 50 פרוטה כגובה, ביקש לקחת עודף, נטל לעצמו מטבע של 100 פרוטה.

★ ★ ★

הגיל המסוכן

ב ראשון-לציון, נעצר אברהם חסידאי, 70, אחרי שניסה לרצוח את אשתו בדקירות סכין, גילה כי מה שדחף אותו למעשהו היו חשדותיו כי אשתו בת 56 בוגדת בו בקביעות.

★ ★ ★

"שמעת?"

ב פולזה, ארצות-הברית, שברה עקרת בית בת 32 את השיא העולמי בפיס- פוט, אחרי שדברה ברציפות במשך 94 שעות 32 דקות ו-5 שניות, עם הפסקה של שתי דקות וחצי לכל שעה של פיספוט.

★ ★ ★

בול!

ב ונציה, איטליה, הבחינו מספר שוטרים בקבוצת אנשים מוזניים ברוכים ונוש- אים תחמושת, מיהרו לכתרם ולהחרים מהם את הנשק, התנצלו כאשר התברר להם כי המוזניים אינם אלא חברי משלחת ספור- טאים קלעים ישראלית.

★ ★ ★

האסמרטג

ב יפו, אחרי סכסוך שכנים ממושך בין שתי משפחות מיוצאי בולגריה, פרץ יהושע אלברט לדירת שכנו כשהאחרון לא היה בביתו, הכה את אשתו ופצעו, הסביר לשאלות חוקריו מדוע היכה את האשה שלא עשתה לו דבר: "רציתי להרביץ לבעלה אבל הוא יותר חזק ממני."

★ ★ ★

מרוץ מבשולים

ב הסמון, טקסס, הסכימה אשה לקנות מכונית בתשלומים למשך 18 חודש, גילתה בבואה הביתה במכונית החדשה כי החתימו אותה על חוזה לתשלומים במשך 30 חודש, תבעה ממוכר המכונית לקבל אותה חזרה, נתקלה בסירוב מוחלט, הומינה צלמי עתונות, החזירה לעניניהם את המכו- נית לחנות המוכר, בנהגה אותה ישר דרך תלון הראווה.

שררנים

הנקיון והפרנסה

המראיית: "מה עבודתך, אדוני?" המראיין, עובד נקיון בשדה-התעופה בלוד (לא בלי שמץ של גאווה): "מנקה משרדים. לפעמים מנקה מטוס אחד או שניים..." המראיית (בהצטדקות): "האם לא אכפת לך לנקות לכלוך של אחרים?" המראיין: "זה בסדר. זה הלחם של הילדים שלי..."

שבוע לאחר ששודר ראיון גסירות זה מעל גלי קול ישראל, במשדרו של ש. שריה, דיוקנו של אדם, עדיין המשיכה הארץ לסעור. מכתבים שהגיעו מחוגים שר- גים ומקצת שונים של הארץ למערכות שונות, התריעו בסגנונות שונים על חוסר הסקט של המראיית, הביעו במישרין או בעקיפין את התביעה לחסן את ציבור המא- וינים מראינות נוספים מסוג זה. תגובת קול ישראל: שתיקה גמורה. רק בסוף השבוע נקראה מרים תמיר, המראיית ששאלתה הסעירה את הרוחות, אל ד"ר ישעיהו שפירא, מנהל תוכניות המלל, הסבירה את טעותה בפליטת פה. ההסבר התקבל, השתיקה נשמרה.

תוכניות

אגדה חיה

חנה מרון, שחקנית התיאטרון הקאמרי המצפה לחסידה, הוכיחה השבוע שוב כי היא שחקנית הרדיו מספר אחד של ישראל. בחבר למסע, סיפור-אגדה מאת הנס כריס- טיאן אנדרסן, שנערך לשידור בירי מיכאל אהרן, הרטיטה מרון את אוזניהם וליבם של עשרות אלפי מאזינים.

הסיפור, אחת מאותן אגדות מכושפות אך מלאות הומור של בן הסנדלר ארוך הגפיים מקופנהאגן, הפך בקריאתה הפעילה של חנה מרון למעשה של יום יום תלת- מימדי, המרתק את המאזין יותר מכל משי- דר ריאליסטי. יכולתה הקולית המיוחדת של השחקנית החייתה בזה אחר זה גאלריה של סיפורי בשרודם ששחקם וביכים, עצי- במ ושמתם דיברו אל לב המאזין בשפתו המיוחדת של אנדרסן.

מה שעשרות ומאות משדרים אימפוטנטים עשו לשרות השדור הישראלי, תיקנה חנה מרון בקריאת אגדה בת 45 דקות.

תדרין

המשדרים הבאים עשויים להיות מעניינים. שינויים אפשריים.

● **זרקור על המזרח** (קול ישראל, יום ד', 20.00) — קטעי פולקלור ערביים מקוריים ישולבו במשדר על התרבות הערבית העממית. הקטעים, מאוספו הפרטי של ד"ר חיים בלנק, מרצה למדעי המזרח באוני- ברסיטה.

● **למה דווקא?** (קול ישראל, יום ד', 22.30) — השוק הפרטי. יצחק שמעוני ואלון שמוקלר מציעים תחליפים ליצירתו הפופולארית מדי של קטלבי.

● **אמנים גדולים** (קול ישראל, יום ו', 19.35) — קולה של מאריה קאלאס, מעל גבי תקליט שרות השידור האיטלקי.

● **מוסקה** (קול ישראל, יום א', 21.30) — אופרה מאת פוצ'יני, בביצוע הסוליסטים הילדה צאדק (סופרן) וריצ'ארד טאקר (טנור) והתזמורת הפילהרמונית הישראלית, בניצוחו של דימיטרי מיטרופולוס.

● **על הגג הפתוח** (קול ישראל, יום ב', 21.30) — מחזה מאת אברהם ארצי, כפי שהוקלט בערב קריאה מבוים עלידי פיסר פריי ומבוצע עלידי חברי התיאטרון הקאמרי.

● **החידון התנ"כי הבינלאומי** (קול ישראל, יום ג', 20.30) — מבחן הסיום. העברה מהאמפיטאטרון של האוני- ברסיטה בירושלים.

● **המאזין הזהיר** לא יפתח את מקלטו בתאריכים ובשעות הבאים, פן יטבע בגלי השעמום.

● **מדורים ומים** (קול ישראל, יום ד', 21.30) — הצד ה"ציוני" של האולפנים לעב- רית, לרגל מלאת עשר שנים ליסוד הראשון שבהם.

● **הגרלת מפעל הפיס פדרה** 12/1958. (קול ישראל, תוכנית ב', יום ה', 17.30) — השדור הקרוב ביותר לכיסו של המאזין, הקרוך בצורה האכזרית והסחת- יעילה האפשרית.

חז'ל!

יותר קל עם אונברסל

1 שוליים עמוקים
המונעים התחתונים מים וצדדים ולריצפה.

2 מערכת שטיפה
אוטומטית. משמשת ל- שטיפת הכביסה במכונה עצמה בלי לנקות אצבע.

3 מערכת הדקה
אוטומטית. משמשת לה- עברת או הרקת המים אל המיכל השני או אל הכיור ללא כל טרחה. מיוצר ע"י בית-החרושת אוניברסל, ת"א טל' 81676

אונברסל universal

מיום 15.8.1958 שעה 13.00
יהיה מספר הטלפון של מפעלנו
31139
נא לרשום לפניכם את השינוי בתודעה.
רפום משה שהם בע"מ, תל-אביב.

לא הצלחת
בצלומיך? ממצלמתך אל תתיאש.
רק ל"פוטו ברנר" עצה יש.
"פוטו ברנר" ידריך חנינם.
וצלומים מוצלחים הרי כבר ישנם. מכירה — קניה — פתוח — הגדלה — העתקי מסמכים.

פוטו-ברנר
חיפה, רחוב החלוץ 30

פקידים!
תזמירים!
סטודנטים!
הרשמי עוד היום לקורס ל-
קצרנות
עברית ו/או אנגלית
(שני חודשים, פעמים בשבוע)
ב"אולמן גרג" (GREGG).
כת"א: אצל ח. בריקמא. גורדון 5
בחיפה: "במעלה", שמריהו לוינ' 30
הצלחה מוכטחת!

שבוע שני

החברה להפצת סרטים למזרח הקרוב בע"מ גאה להציג את המאורע הספורטיבי של השנה

אליפות העולם בכדורגל 1958

שמוקהולם-שבדיה

בהשתתפות 16 הנבחרות הטובות בעולם.
סרט מרתק מהתחלתו ועד סופו.
הסרט בשפה הצרפתית • תרגום עברי ואנגלי

מרכז תל-אביב

כרטיסים לחשיג גם בחנות לספורט חודרובי-מירמוביץ,
סג' דיונגוף-פרישמן, ת"א ובכל המשרדים למכירת כרטיסים.

סרטים

רצח ועבודת הנמלים

מגרה שומן מלכות (ג'ורג'ה, תל-אביב; צרפת) הוא סרט בלשי המעלה בפני הצופה טיפוס של בלש, השונה לגמרי מזה שהורג לו. מגרה, חברה הצרפתי של שר-לוק הולמס הבריטי ופרי מיטון האמריקאי, הוא יצירתו של הסופר ג'ורג' סימנון. הוא אינו מבריק, אינו זריז, אינו בעל כוח ואף פילו צעיר איננו. לכאורה הסרות בו כל אותן התכונות המפורסות בשאלוני הקבלה של משרדי הכולשת בעולם. לעומת זאת יש במגרה של סימנון תכונה אופיינית ויסודית אחת: הוא שיטתי.

ברובע פאריסאי אפל התגלה לפתע רוצח נשים מסוכן. האיש, המתנכל בפרט לפרוץ צות הניצבות בסמטאות אפלות, מחסל את

ב.ב.

ממטה למטה

קורבנותיו בדקירות סכין. לבלש מגרה (ז'אן גאבין), אדם עייף החולם לצאת לחופשה ולדוג דגים, אין כל נקודת אחיזה להתחלת חקירתו. הוא מגסה ללכוד את הרוצח בעזרת טכסיסים המושחתים על ניתוח פסיכר-לוגי משוער של דמותו של הרוצח. אולם כשמגרה נכשל גם כאן, הוא מתחיל בעבודת נמלים של איסוף פרטים.

הצופה הולך צעד בצעד אחר מגרה. הוא רואה כל מה שרואה הבלש, הוא משתעמם יחד עמו, מסתקרן יחד עמו כשמתגלים פרטים חדשים. אף על פי כן קשה לצופה, על סמך אותם הנתונים שיש למגרה, לקבוע בוודאות מי הוא הרוצח.

אין זה סרט מתח, השופע אירועים מרתקים, והו סרט איטי ואפור, נעדר כל רומנטיקה, ממש כעבודת הבלשות האמיתית עצמה. אולם עם זאת, סרטו של ז'אן דלנואה הוא סרט בלשי טוב, עשוי ביסודו דיוח, כשלכל פרט מוקדשת תשומת לב, כשכל שחקן-משנה מעצב טיפוס. ואילו גיבורו, ז'אן גאבין, משכנע מאוד בדמותו ובמשחקו.

פיהוק, גם מול אחשאי

המזה יפה יותר מדי (מסכים, תל-אביב; צרפת) יכולה בצדק להיחשב כאחד משיאי הבידור הקולנועי. כי שלב שחקנית מסוגה של בריגיט בארדו בעלילה כה תפלה לתיתה בידיו של במאי חסר חוש

הומור ולהעמידה לפני צלם שאינו מתפעם ממעלותיה, הרי זה ממש כמו לתת לצארלס לוהטון לשחק במחזה של ייגאל מוסינזון. הסרט נוצר אמנם בשלבי התפתחותה הקולנועית הראשונים של בארדו, עוד לפני שב.ב. הצליחה לקנות את קהל המעריצים הגדול ביותר שהיה אי פעם לכוכבת קולנוע, באמצעים שיראו אולי פסולים בעיני הכנסיה הקתולית או הרבנות הראשית, אך הנושאים משום מה חן בעיני כל צופה קולנוע ממוצע ובריא. אולם גם לידתו ה'מוקדמת' אינה מצדיקה עדיין את היותו סרט-נפול גמור.

נפיון בלילה. ב.ב. אסופית יתומה, נא-ספת עלידי עורכים חרוצים של שבועון, על מנת לשמש להם כנערת שער. בתפקיד זה עליה לביים סידרת צילומים, המתארת חתונה פאריסאית בכפר עתיק. וכאן מתחיל לים הסיבוכים. בן-זוגה לתצלומים של ב.ב. אוהב אותה בגלוי. אחד מעורכי השבועון (לואי ז'ורדן) אוהב אותה בסתר. ב.ב. אר-הבת את שניהם, מבלי לדעת להחליט את מי היא אוהבת יותר.

כאשר לבסוף היא מחליטה לבחור בלואי ז'ורדן, דוחה אותה האיש בסענה שהיא חסרת נסיון ובלתי מושכת. ב.ב. יוצאת בלילה לרכוש נסיון. היא עוברת מחדר לחדר, על מנת לשכנע את עובדי העתון שיתירו לה להיכנס למיטתם, אולם הלילה הולך כולו לאיבוד בגלל תקלות שונות. ב.ב. נישאת לבסוף לאיש שרצתה בו, למרות שאיש לא היה מציע לה זאת, אחרי חוסר אונים מוחלט במשחק מצידו של לואי ז'ורדן. איש גם לא היה מציע לה להופיע בסרטים מסוג זה, המעוררים את הצופה לפיהוק, אפילו כשב.ב. מתחשפת.

יומן החדשות

ברחה מהעתונות

מנסצית השבוע בישראל, היה ביקורו החשאי של הבמאי האמריקאי המפורסם איליה קאזאן. איליה, יליד טורקיה ממוצא ארמני, שזכה להצלחה על בימות ברודוויי, הפך לאחד מבמאי הקולנוע הנוצרים וה'מחדשים ביותר בהוליווד, נוהג לבקר מדי שנה בארץ מולדתו — טורקיה. השנה קפץ בשם בדוי לביקור חשאי בישראל. פחדו הגדול של קאזאן הם העתונאים. הוא היה מוכן להגיש עם אמנים ישראליים כמו אהרון מסקין ואחרים, אך סירב בתור קף לדבר עם כל אדם שחשד בו כי הוא עתונאי. קאזאן סירב גם לקבל הצעה ממ' שלחית לערוך לו סיור מודרך. . . . **מוני רייט**, שחקן הקולנוע הבריטי ש' הופיע בסידרת סרטי הבלש קלאגאן הצר-פתיים, ניסה לפני שבוע להתאבד עלידי בליעת גלולות שינה. הסיבה: אשתו של טוני, השחקנית ג'אנט מונרו, קיבלה תפקיד בסרט הוליוודי, ניתקה את קשריה עם בעלה. . . . **חיים חפר** עוסק בהסרת סרט קצר על חייל הלילה של תל-אביב. כדי לשחזר לסרטו חזן אוטנטי, מסרטים חיים את סרטו בסתר, באמצעות מיקרופון מוח' בא ומצלמה מוסתרת.

תדריך

אלה הסרטים המוצגים בשבוע זה בערי הארץ, אשר העולם הזה ממליץ לראותם: **עריהתביעה** (תל-אביב) — דרמה משפטית מבדרת ומותחת, בה נופל פרקליט דיוע קרבן ללקוחותיו. צילם לוה' טון, מרלין זיידר, סירון פואר.

כפרי אריות (תל-אביב, תל-אביב) — מלחמת העולם השנייה משתי נקודות מבט: זו של קצין נאצי וזו של חייל יהודי בצבא ארצות-הברית. יצירה קולנועית שהיא חלשה מהמקור הספרותי עליו היא מבוססת, אולם משכנעת ומרתקת בזכות עצמה.

משחקי הגביע העולמי ב' כדורגל (המרכז, תל-אביב; שידור, חיפה) — רפורטזיה מצולמת ממשחקי נבחרות ה' עולם בשבידה, ערוכה בכשרון, חיוני לכל חובב ספורט.

אישיותו של מוצר (רוג' ירו' שלים) — לעג לשמרנות המעמדית של בריטניה בקומדיה בריטית נפלאה. קנת מור. **לא בעושר האושר** (אורלי, חי' פה) — אלסטר סים הבריטי בסאטירה חב' רחית, לפי צ'ארלס דיקנס.

כבשה בין זאבים (גת, תל-אביב) — שעה וחצי של צחוק אנגלי בלתי מאופק, שעה שגורמן ויסדם הקטן עובר ללא פחד מן הפח אל הפחת. רק למי ש' אוהב אנגלים.

זה הוא זה :

תשבץ העולם הזה 1089

9	8	7		6	5	4		3		2	1
		14			13		12	11			10
		19		18	17		16		15		
			24			23	22			21	20
		28		27			26			25	
		33			32			31	30		29
			38		37			36		35	34
		43	42			41			40		39
47			46			45			44		
				52	51			50		49	48
		58		57		56	55		54		53
			60								59

מאוזן: 1. אות מזל; 4. בו סיים נפוליאון את חייו; 10. קריקטוריסט; 11. רטוב; 13. מלת שאלה; 14. השת' שלו; 15. מרבד; 17. נוער; 19. עמוס לביג'י; 20. תע' נוג; 22. בן יע' קב; 25. של שנ' יים; 26. מקום מגורים; 27. ביי רה; 30. אשת ה' נמר; 32. נשיא קוריאה; 33. דר' רון; 34. בונה ה' תיבה; 36. עני; 37. שליו ובטוח; 39. ארמון; 41. תכשיט; 42. המלח, למשל; 44. קיסר יפאן; 46. בנק בישראל; 48. אות עברית; 50. ממצא הטלפון; 51. לא ציבורי; 53. מקצוע בבתי-הספר; 55. מצבה; 57. על-גבי; 58. מונים; 59. יישוב בגבול המושלש; 60. עובד ב' בית-השיטה.

מאונך: 1. אישור; 2. היטל; 3. חשכה; 5. נגד מטוסים; 6. שליט יר' גוסלביה; 7. מעסה; 8. ביטוי; 9. יאנוש קאדאר שולט בה; 12. . . . וקיים!; 15. רעש; 16. דורשת פת-

רון; 18. כמותו ברח מבית-השיטה; 21. . . . נוזלים; 23. החרמו, למשל; 24. תנ'; 26. בעל מום; 28. קיים; 29. אבי בית הורדוס; 31. מרעיד את הלב; 32. מראה; 35. לא מת; 37. ריק; 38. תנועת מחתרת עברית; 40. גבוה; 41. מופיע בבית-המשפט; 43. תואר פנייה; 45. יש כבר בינ' יבשתי; 46. קובץ מפות; 47. ברור ומובן; 49. שמו הפרטי של השגריר אבן; 52. ידיד; 54. חרק; 56. מס' פיק; 58. . . . להם ולא ידברו!.

בי ס לפקידות
מרכז מוריס
12 חס
טת שנתית 1989 לעצירים

קורס מזורז נפתח באנוסס

העולם הבא

בעריכת לילי גלילי

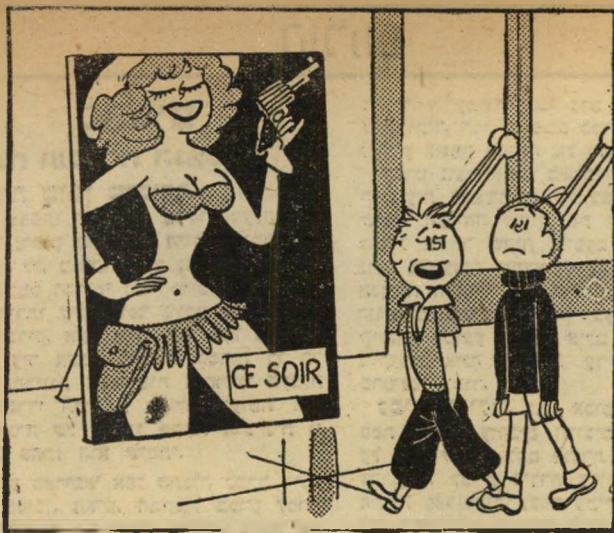

מוזמנים משתתפים. אחד הקוראים מבין חמשתתפים בשליחת חומר לעמוד זה יזכה מדי שבוע בשבוע בפרס של 10 לירות. הזר כה השבוע הוא הקורא נחמן ברושי, תל אביב.

השוויצר

בטקסט, כידוע, כל דבר הוא הכי גדול בעולם. בזמן הנחת צינור הנפט מאילת, הגיע מהנדס מטקסט לישראל. באחת ההפסקות סיפר לחברה: "בטקסט, תיסע יום ולילה ועוד תהיה בטקסט. למחרת תיסע עוד יום ולילה ועוד תהיה בטקסט. למחרת שוב תיסע יום ולילה ועוד תהיה בטקסט. מה אתם אומרים על חתיכת מדינה כזאת?" החברה לא התפעלו במיוחד. "מה יש?" השיב אחד מהם, "גם אצלנו בארץ יש רכבות איטיות."

דוריאן פינקלסטון, קליפורניה

"סתם מודעה בשביל למשוך את ההמונים. ראיתי את הסרט והיא לא משתמשת באקדוח אפילו פעם אחת!"

הערות-שוליים

הצוללת האמריקאית נאוטילוס עברה מתחת לקרחוני הקוטב הצפוני...

...נצחון במלחמה הקרה.

★ ★ ★

עיריית תל אביב אינה יכולה לפתור את בעיית הסרחון בירקון...

...לכסף אמנם אין ריח, אבל לחוסר כסף יש.

★ ★ ★

יגאל מוסיגון הודיע שברצונו להשתתף כשחקן במחזה שכתב למען תיאטרון "זירה"...

...מה החידוש? כבר בצבא התפרסם כארטיסט.

★ ★ ★

"הבימה" הסבירה מדוע היא מביאה את תר קדנית הורה מרתה גראהם, בעוד היא מנהלת מערכה נגד "בוא אמנים זרים"...

...בקינור, היא רוצה לרקוד על שתי חתונות.

גלגולו של פסוק

בלי ידיים!

מאז אותו לילה, בו השמיטה הפלמ"חאית הצעירה את "החל, בלי ידיים! לא אתה - אתה!" שלה במשוררין אפל העולה ירושלימה, המשיך פסוק זה ל"הדרדר בחוצות הכרך, ועד היום היה ביטוי נאמן למספר מצבים עדינים. כמו, למשל:

אותן שלוש החברות ה- מגמגמות, שהראשונה ב- הן, עד שהיתה אומרת בוקר טוב, זה כבר היה לילה. עד שהשניה היתה אומרת, שבת שלום, זה כבר היה מוצאי שבת. ו- אילו השלישית, עד שהי- תה אומרת: "אדוני, בלי ידיים, אז כבר היתה ב- חודש השני להריונה.

או

אותו נהג שהובא לדין על שלא הוציא יד בשעת סיבוב, וטען להגנתו: "יש- בה לידי טרמפיסטית שו- טרת ואמרה לי "אדוני, בלי ידיים!"

או

אותו בעל מכולת, ש- בהיותו נאמן להוראות משרד הבריאות, ביקש מ- "וחתו": גברת, בלי יד- ז! וזאת ענתה לו: "מה? זה כואב לך?"

או

לפי סיפורו של בני, ה- מסווג את בנות הארץ לפי המונולוג הבא: הירושלמית אומרת: "ח- בר, בלי ידיים!" התל-אביבית אומרת: "חבר בלי ידיים" החיפאית אומרת: "ח- בר! בלי ידיים?"

שלום בן פורדו, ירושלים

"מסרו לי שלבושך והתנהגותך הקלילה מפריעים לעבודת שאר העובדים. מהיום תעבדי בחדר זה!"

חמשיריים

מעשה במעופף, בלי ספק עסקו, שכתב לאשתו ברמת-גן. הוא פתח: "ליקירתך, באי האיטי, סיים: "מיקירך, במרומי הבלקן.

מורד יוסף, בני ברק

היה איש, שמו קוצץ, שהשתייך לחוג הנוצץ. טיפס בדרת לילות על מרפסות של וילות - עד לו וילה הקים הפורץ.

משה קשטן, תל אביב

טעות לעולם צודקת

אלפי חורים התקבצו לערוך תפילה. (מעריב)

דויד הניג, עכו

מזמור שיר חנוכה הבית לדוד.

חרכת פרסומת שלחה שנים מטובי הצלמים. (מעריב)

נחמיה לוין, תל אביב

להנציח את החורבן הגדול.

משכן השריר הארגנטיני. (מעריב)

יונה דויטש, תל אביב

הכוח העולה באמריקה הדרומית.

הבימה - טלפון הגופה 23742. (הארץ)

יורם ברנשטיין, תל אביב

נהרגה עלידי המבקרים.

מה שרווק שומע לעתים תכופות ביותר 33 תשובות לעניין

"מה מביא אותך לחשוב ש- אני נערה כזאת?"

"אני מעדיפה שנחיה רק ירדנים."

"אין לי חשק."

"אמי תמות אם יודע לה!"

"זה לא הזמן ולא המקום."

"אני אוהבת אותך יותר מדי בשביל זה."

"למה בכלל הרשיתי לך לחתי- חיל עם זה?"

"חשבת שתהיה שונה."

"אנחנו לא יכולים להיות רק סתם ירדנים?"

"אני חושבת שכדאי לחכות עד שנחיה נשואים."

"אני פוחדת..."

"תשנא אותי אחרי זה."

"ירדתי שאייאפשר לבטוח בך."

"אתה מתכוון לומר שאתה רוצה דווקא בי?"

"למה דווקא אני? תוכל לי- השיג את כל הנערות שתמצא."

"אני יודעת איך זה יסתים - לעולם לא תישא אותי."

"אתה שוכח את הכטחתך."

"אני אשנא את עצמי במקרה."

"אתה מתלוצץ?"

"לכן האצת בי לשתות עוד כוסית!"

"למה, כל פעם שאני יוצאת עם גבר, זה מוכרח להיגמר כך?"

"סלק את הידיים!"

"מה אתה חושב שאני?"

"חשבת שתמצא את זה."

"הו, נמאסו עלי כל הוויכוחים האלה!"

"תן לי סיבה אחת למה שכן."

"לא איכפת לי, אבל אני מ- צפה לירדנים בכל רגע."

"מדוע אינך כנה? אתה לא רוצה את זה כל כך."

"שוב פעם, הידיים האלה!"

"עכשיו?"

"היתה לי הרגשה שאתה מתכוון לזה."

"זה מגעיל אותי."

"לא!"

נחמן ברושי, תל אביב